

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

Освіта

Навіть у
законсервованом
у стані 200-літня
будівля
не встоїть

► СТОР. 12

Нове обличчя країни

Амбітні
наміри «Мрії»
стають
реальністю

► СТОР. 16—17

Актуально
► СТОР. 18

«Я сам це зробив,
я сам заробляю»

№ 236 (4986)

ВІВТОРОК, 14 ГРУДНЯ 2010 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

У НОМЕР:

Державна влада потребує не косметичних змін

Учора Голова Верховної Ради Володимир Литвин взяв участь у розширеному засіданні Ради регіонів під головуванням Президента України Віктора Януковича, в якому також взяли участь голови парламентських комітетів, голови обласних рад, міст.

Глава парламенту наголосив на важливості глибокої реформи державної влади, адміністративної реформи та потреби спокійно і зважено ухвалити Держбюджет-2011, висловивши сподівання на конструктивну роботу депутатів.

► СТОР. 2

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Завдання депутатам — впоратися з бюджетом до нового року

Сьогодні у Верховній Раді відбудеться представлення Кабінетом Міністрів законопроекту про Державний бюджет України на 2011 рік та його розгляд у першому читанні. Голова Верховної Ради Володимир Литвин на погоджувальній раді запропонував такий порядок розгляду проекту державного кошторису: після схвалення парламентом законопроекту за основу народні депутати, комітети та фракції до 19 грудня надаватимуть пропозиції до документу. А бюджетний комітет разом із Кабміном опрацюватиме пропозиції, які надійдуть, до 22 грудня. До 24 грудня законопроект має бути розглянутий у другому читанні, та депутати мають визначитися щодо прийняття в цілому.

► СТОР. 2

Вклонімося їхньому героїзму, мужності й хоробрості!

Нинішнього року
в Україні вчетверте
офіційно

відзначатиметься
День вшанування
учасників ліквідації
наслідків аварії
на Чорнобильській АЕС

Ще у 1986 році учасники ліквідації за власною ініціативою зібралися, щоб відзначити свою героїчну трудову перемогу, — завершення будівництва над зруйнованим енергоблоком ЧАЕС захисної споруди. Ліквідатори називали її «укриттям», а в народі образно і трохи недоречно — «саркофагом». Це сталося 30 листопада того трагічного 86-го. Але про їхнє надзвичайне звершення широкий загал не знав. І лише після того, як газета «Правда» 14 грудня надрукувала повідомлення про прийняття держкомісією в експлуатацію об'єкта «Укриття», ліквідатори стали вважати цей день своїм.

► СТОР. 8

На знімку: жовтень 1986 — завершено будівництво перекриття реактивного залу 4-го енергоблоку.

Фото з архіву Укрінформ.

НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ

Мороз урятував закарпатців — уже немає жодного підтопленого будинку

Протягом вихідних скрізь на Закарпатті панувала холодна морозна погода, яка сприяла подальшому спаду води.

Як повідомив кореспонденту «Голосу України» начальник головного управління МНС України в області Мирослав Щербей, уже немає жодного підтопленого будинку. Проте у воді станом на вчора стояли ще 685 підвальних приміщень та 58 дворів, а також 301 гектар сільгоспугідь, 391 колодязь і криниця, пошкоджено 2165 метрів берегоукріплень та 6200 метрів автодоріг місцевого значення.

► СТОР. 10

ПОДІЇ

Мляву суперечку з Керченської протоки не закінчено

У ході україно-російських переговорів на рівні міністрів закордонних справ не було вироблено розв'язання проблеми делімітації морського кордону між Росією й Україною. Таку думку під час пресконференції висловив директор Української філії Інституту країн СНД Володимир Корнілов.

Нагадаємо, 10 грудня цього року відбулася зустріч глав Міністерств закордонних справ України й Росії. Як повідомлялося, у ході зустрічі планувалася розгляд цього питання, однак медіа не були сповіщені про результати переговорів щодо цього.

► СТОР. 9

Відносини з Польщею — пріоритет для кожного четвертого українця

Про це свідчать результати загальнонаціонального опитування «Сприйняття Польщі і поляків в Україні», яке презентували вчора у столиці.

Як з'ясувалося, більшість наших громадян досить позитивно ставляться до свого західного сусіда. За словами Ірини Бекешкіної, директора Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, і на сході нашої країни, і на заході до Польщі ставляться тепло та по-дружньому.

► СТОР. 9

КОРОТКО

■ Борги підприємств комунальної теплоенергетики (без АЕК «Київенерго») за спожитий з початку поточного опалювального сезону природний газ перевищують 2,23 млрд. грн., повідомила прес-служба ДК «Газ України».

■ З 13 до 17 грудня всі школи Вінниці закрито на карантин. Таке рішення головний лікар миської СЕС прийняв через перевищення епідемічного порогу захворюваності на грип та ГРВІ, повідомляє наш власкор Віктор СКРИПНИК.

■ На залізничному переїзді між станціями Микulichин—Ворохта (Івано-Франківська обл.) автомобіль ВАЗ зіткнувся з пасажирським потягом «Рахів—Коломия». Госпіталізовано водія автомобіля та його пасажирку, повідомляє наш власкор Дарина НАЗАРЧУК.

Із Чернівецької та Тернопільської областей вивезено 63,5 тонни непридатних пестицидів

Державна влада потребує не косметичних змін

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

На вчорашньому розширеному засіданні Ради регіонів Президент України Віктор Янукович заявив, що бере під особистий контроль хід реформи державної влади в країні, й закликав істотно скоротити чиновницький апарат на всіх рівнях. І жорстко попередив чиновників: якщо вони чинитимуть спротив реформам, у них будуть серйозні проблеми. Це було перше засідання Ради регіонів після місцевих виборів. Тож глава держави спочатку привітав нових членів Ради регіонів — новообраних голів обласних рад, міст. Але потім президентська промова була досить жорсткою. 2010 рік був бурхливий, а 2011-й буде не менш складним з точки зору подолання наслідків економічної кризи, світової економіки та місця України в цьому процесі, зауважив В. Янукович.

«Ми взяли відповідальне завдання: модернізувати країну, зробити її сучасною, конкурентоспроможною і динамічною», — сказав він. — Програма реформ дає чіткі відповіді, як це завдання виконати. Опоненти критикують і критикуватимуть нас на кожному кроці, й це цілком звична ситуація в демократичній країні. Дуже важливо розуміти, як до влади поставляться люди, як реагуватиме суспільство на кожен крок влади». Тому Президент окреслив одним із основних завдань для влади — підняти рівень довіри людей до влади загалом. «Це означає об'єднати державу навколо реформ», — вважає В. Янукович. — Зміни в державі набирають обертів крок за кроком. Кожен новий крок вимагає більш тісної координації та відповідальності».

Президент назвав 2010 рік поворотним пунктом у розвитку нашої держави. Бо вперше за роки Незалежності отримали можливість починати реформи і їх здійснювати. Глава держави подякував коаліційній більшості в парламенті за забезпечення продуктивної зако-

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

нодавчої бази та всім політичним силам, які єднаються довкола ефективного відновлення діяльності влади. «Позитивні тенденції в національній економіці стають дедалі стійкішими», — наголосив В. Янукович.

ДОВІДКОВО

За попередніми оцінками, приріст ВВП у четвертому кварталі становитиме близько 5%, українська промисловість зростає за останні 10 місяців майже на 11 %. Приріст машинобудування становить 33%, у хімічній промисловості — більше 20 %, у металургії — більше 12%.

Наступний меседж Президента — про незворотність реформ та потребу серйозних рішень. Триває реформування системи судочинства, на часі — реформа кримінальної виконавчої системи та прокуратури. Серйозним кроком, на думку

В. Януковича, стало ухвалення закону про основи зовнішньої та внутрішньої політики, який утверджує позаблоковий статус країни, важливі кроки також вдалося зробити на міжнародному рівні — у відносинах з країнами Євросоюзу та з Російською Федерацією. Однак серйозним гальмом у процесі реформ і кричущою проблемою, на думку Президента, є бюрократія та корупція.

За останні п'ять років кількість чиновників в Україні збільшилася майже на 30 тисяч, зауважив Президент і звернувся до новообраних керівників органів місцевого самоврядування з проханням упорядкувати штатний розпис. «Я вас по-хорошому, по-доброму прошу, поклавши руку на серце, якщо повернемо хоча б чисельність п'яти-шестирічної давнини, це буде абсолютно нормально», — сказав В. Янукович. — З тими, хто буде гальмувати цей процес, наші партнерські стосунки будуть дуже

складні. Домовилися? Ентузіазму не чую».

Характеризуючи започатковану адміністративну реформу, глава держави підкреслив, що її вирішено розпочати з вищих ешелонів влади. Кількість працівників уряду буде скорочено на близько 50%, зміниться система Кабінету Міністрів. Завдяки цьому економія в держбюджеті-2011 становитиме близько мільярда гривень. Скільки коштів піде на виплату компенсацій звільненим чиновникам, ще підрахують. Однак уже з 2012 року адміністрація дасть істотну економію державного кошторису.

Проте реформування центральних органів влади — це лише перший крок, підкреслив глава держави. На часі — зміна всієї системи влади, скорочення чиновників на місцях, посилення ролі місцевого самоврядування, але не за рахунок кількості, а якості. Цей процес має торкнутися всіх ланок. А чиновники нес-

ТЕНДЕНЦІЇ

За даними Міністерства фінансів, дохідна частина державного бюджету за 2010 рік виконана на 64%, а дефіцит бюджету — на 98%. Це вимагає залучати кошти міжнародних фінансових інституцій. Однак у 2011 році місцеві бюджети отримують суттєво більше коштів. Додаткові ресурси дозволять поліпшити якість послуг населенню, прискорити соціально-економічний розвиток території, наголосив Президент.

тимуть персональну відповідальність. «Створити фундамент для розвитку місцевого самоврядування і забезпечення інтересів місцевих громад, боротьба з корупцією і підвищення ефективності влади — завдання на наступний рік, — наголосив Президент і пообіцяв особисто контролювати цей процес. — Реформа державної влади — це не косметика в системі Кабінету Міністрів, а системні зміни». Саме тому, зауважив В. Янукович, запроваджено персональну відповідальність за кожен напрям реформ. Для цього створено керуючу раду при Комітеті з економічних реформ, координаційний центр з впровадження реформ. «Водночас реформа державної влади і бюджетна політика на наступний рік тісно пов'язані між собою», — підкреслив глава держави. — Мова йде про бюджет реформ. Бюджет сформовано на новій податковій базі. Потрібні сучасні підходи до розпорядження фінансами країни. Вимога до уряду — забезпечити якнайскоріший підхід до програмного використання бюджетних коштів. Цю систему треба відновити. Мають бути розроблені ефективні механізми регіонального вирівнювання для зміцнення бюджетної бази регіонів». Такі завдання окреслив перед місцевою владою Президент.

Олександра КУЧЕРЯВА.

У НОМЕР

Щомісячну допомогу мамам пропонують підвищити

Фракція «НУ—НС» пропонує збільшити розмір щомісячної допомоги по догляду за дитиною до трьох років до рівня прожиткового мінімуму, а також збільшити оклади працівникам охорони здоров'я та сільських клубів. Про це повідомили під час прес-конференції народні депутати від «НУ-НС» Лілія Григорович та Микола Кульчинський.

Представляючи законопроект «Про внесення змін до Закону «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», парламентарій зазначила, що ним пропонується збільшити розмір щомісячної допомоги по догляду за дитиною до трьох років до рівня прожиткового мінімуму, встановленого для дітей до шести років (з першого грудня 2010 року — 799 гривень), адже нині розмір щомісячної допомоги становить 130 гривень. За її словами, ці кошти не покривають навіть десять відсотків реальних витраток сім'ї на догляд за дитиною. За підсумками експертів, для реалізації законопроекту необхідно близько 12 мільйонів 250 тисяч гривень додаткових коштів.

ПРОПОЗИЦІЇ

Виділити 800 мільйонів гривень працівникам сільських клубів та п'ять мільярдів гривень — медичним і фармацевтичним. Щоб наблизити їх посадові оклади до рівня заробітної плати працівників промисловості.

Це становить всього один відсоток від державних витраток, передбачених на діяльність Президента.

Також Лілія Григорович озвучила пропозиції до проекту державного бюджету на наступний рік.

Сергій МЕЛЬНИК.

ПОГОДЖУВАЛЬНА РАДА

Завдання депутатам — впоратися з бюджетом до нового року

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Глава парламенту зауважив, що окремо доведеться прийняти зміни до Бюджетного кодексу та інших законів у зв'язку з прийняттям закону про Держбюджет-2011, оскільки процедуру його розгляду буде змінено. «Нам потрібно до Нового року прийняти Державний бюджет на 2011 рік, — сказав В. Литвин. — Повинна відбутися спокійна зважена професійна розмова». Проект Держбюджету на 2011 рік надійшов до парламенту 10 грудня.

Загалом до порядку денного сесії на нинішній пленарний тиждень включено більше 100 питань. Три визначені Президентом як невідкладні — зокрема, про внесення змін до статті 15 закону «Про державну соціальну допомогу малозабезпеченим сім'ям» (щодо матеріальної підтримки материнства і дитинства), для повторного розгляду з пропозиціями Президента — законопроекти «Про дипломатичну службу», «Про прискорений перегляд регуляторних актів, прийнятих органами та посадовими особами місцевого самоврядування», 27

урядових ініціатив. 20 законопроектів зніщійовані представниками опозиції. У п'ятницю парламент планує заслухати інформацію міністра фінансів Федора Ярошенка про аудит діяльності попереднього уряду Ю. Тимошенко.

Лідери депутатських фракцій загалом підтримали порядок денний. Голова фракції Партії регіонів Олександр Єфремов заявив, що його політична сила налаштована конструктивно працювати два тижні до нового року, і висловив сподівання, що весь парламент працюватиме злагоджено і не доведеться проводити додаткові пленарні засідання задля ухвалення бюджету. Депутат запропонував включити до порядку денного законопроекти про внесення змін до закону про телебачення і радіомовлення, про амністію, про акціонерні товариства, щодо підготовки інвестиційних проектів за принципом «єдиного вікна».

Лідер фракції КПУ Петро Симоненко наполягав розглянути нинішнього пленарного тижня також зміни до закону про підвищення престижності шахтарської праці. А перед роз-

глядом бюджету наступного року прийняти закони про дітей війни, про вкладників колишнього Ошадбанку СРСР та вкладників кредитних спілок, які постраждали.

Лідер фракції Народної партії Ігор Шаров підтримав спеціальну процедуру розгляду закону про Держбюджет-2010. «Але робота над законом має тривати», — переконаний він. У фракції є запитання до пенсійного забезпечення, пільг, села, транспортних перевезень.

Лідер фракції «НУ—НС» Микола Мартиненко запропонував у п'ятницю під час години запитань до уряду заслухати інформацію про пенсійну реформу віце-прем'єра Сергія Тігіпка. А також розглянути законопроект про зміни до закону про дошкільну освіту щодо скасування обов'язкової дошкільної освіти.

Голова Комітету з питань національної безпеки та оборони Анатолій Грищенко підтримав пропозицію заслухати інформацію уряду щодо пенсійної реформи, але запропонував це зробити якомога швидше. Бо в армії зараз відбуваються тривожні процеси — офіцери масово пишуть заяви на звільнення через заяви уряду про збільшення пенсійного віку та скасування спеціальних пенсій.

Проект Трудового та Житлового кодексів до нового року парламент не розглядатиме — повідомив на брифінгу після погоджувальної ради Голова Верховної Ради Володимир Литвин. Головне завдання — ухвалити Держбюджет-2011 до 24 грудня і щоб країна могла спокійно пе-

ТОЧКА ЗОРУ

В. Литвин: «Є доходна, витратна частини, дефіцит бюджету, рівень інфляції. Головне, щоб були забезпечені фінансово фінансові статті витраток».

За його словами, Президент і прем'єр підтримують запропоновану процедуру розгляду проекту бюджету, бо країна повинна мати його до нового року.

рейти до новорічних поздоровлень і святкувань, підкреслив він. Водночас він спрогнозував, що процес ухвалення проекту державного кошторису буде складним. Глава парламенту спростував звинувачення щодо неконституційності проекту бюджету.

Юліана ШЕВЧУК.

Інші фото з цієї події шукайте у фотомагазині на сайті www.golos.com.ua.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Валерій Сушкевич, Тетяна Бахтєєва.

Опозиція розкритикувала бюджет, який уже роздали народним депутатам

Попри адмінреформу, видатки на держуправління зростають

ВЛАДА ПРОПОНУЄ

Сьогодні уряд представить у Верховній Раді проект держбюджету на 2011 рік. Міністр фінансів Федір Ярошенко назвав шість основних стратегічних принципів, на яких базується цей документ:

по-перше, за його словами, проєкт держбюджету орієнтований на «певнене економічне зростання»;

по-друге, він передбачає зниження податкового навантаження, внаслідок чого перерозподіл валового внутрішнього продукту через зведений бюджет країни у 2011 році становитиме 28,7 відсотка (у 2010 році — 29,6 відсотка);

по-третє, держбюджет передбачає скорочення адміністративних витрат;

по-четверте, у 2011 році планується скоротити дефіцит держбюджету до 3,08 відсотка ВВП (на 38,6 мільярда гривень), що на 30 відсотків менше, ніж цього року;

по-п'яте, проєкт державного кошторису передбачає реалізацію стратегічних національних проєктів;

по-шосте, проєктом держбюджету робиться крок до забезпечення фінансової самостійності місцевих бюджетів, зокрема, за рахунок перерозподілу доходів та видатків пряме збільшення фінансових можливостей місцевих бюджетів має сягнути більш як 15 мільярдів гривень.

Основні макропоказники Проект держбюджету на 2011 розрахований на такі прогностичні макропоказниках:

- ☛ **номінальний ВВП — 1,253 трильйона гривень;**
- ☛ **зростання ВВП — 4,5 відсотка;**
- ☛ **рівень інфляції — 8,9 відсотка;**
- ☛ **індекс цін виробників промислової продукції — 11,3 відсотка;**
- ☛ **фонд оплати праці — 398 мільярдів гривень (збільшиться на 15,3 відсотка);**
- ☛ **валютний курс — 7,95 гривні за долар США;**
- ☛ **дефіцит бюджету — 3,08 відсотка ВВП.**

Разом з тим уряд зазначає, що дотримання цих показників залежатиме від «стабільності розвитку світової економіки, сприятливої зовнішньоекономічної кон'юнктури, виваженої соціальної політики, поліпшення інвестиційного клімату, введення в дію положень Податкового кодексу, активізації кредитування банківською системою реального сектору економіки та оптимізації тарифної політики». Це означає, що, з одного боку, стримуватиметься зростання зарплат, пенсій та соціальних виплат (передбачається підвищення в межах офіцій-

Доходи бюджету

Бюджет (у млрд. грн.)	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
Зведений бюджет	305,8	54,2	360
Державний бюджет	236,1	42,9	279
Місцевий бюджет	69,7	11,3	81

Видатки бюджету

Бюджет (у млрд. грн.)	Загальний фонд	Спеціальний фонд	Усього
Зведений бюджет	347,2	60,9	408,1
Державний бюджет	195,2	49,4	244,6
Місцевий бюджет	152	11,5	163,5

них показників інфляції), а з другого — й надалі збільшуватиметься вартість комунальних послуг, ціна на газ та електроенергію для населення тощо.

Зокрема, на підготовку до Євро-2012 у 2011 році заплановано виділити 6,1 мільярда гривень, на будівництво, реконструкцію, ремонт та утримання вулиць і доріг — 13,8 мільярда гривень, на підтримку підприємств агропромислового комплексу плановано спрямувати близько 1 мільярда гривень, а з урахуванням збереження пільгових режимів оподаткування в сільському господарстві ця сума має сягнути 30,5 мільярда гривень, сума централізованих капітальних видатків пропонується на рівні 4 мільярдів гривень. Що стосується витрат на державне управління, то поки що можна говорити лише про значне скорочення видатків на забезпечення діяльності Верховної Ради — якщо в бюджеті 2010 року за цією статтею було передбачено 822 мільйони гривень, то в 2011-му пропонується 786 мільйонів.

Натомість Кабінету Міністрів пропонується виділити 311 мільйонів гривень, що лише на 800 тисяч гривень менше, ніж минулоріч. Коли ж ідеться про Державне управління справами, то його фінансування пропонується збільшити майже на 400 мільйонів гривень — з 946 мільйонів до 1,343 мільярда гривень. З останньої суми власне на забезпечення діяльності Президента планується витратити 353 мільйони гривень (у 2010 році — 292 мільйони). Як бачимо, попри анонсовану адмінреформу, котра начебто має призвести до скорочення видатків на держуправління, поки що вони тільки зростають — з 2,080 мільярда у 2010 році до 2,441 мільярда у 2011 році.

Сергій ЛАВРЕНЮК.
Мал. Олександра
МОНАСТИРСЬКОГО.

Прожитковий мінімум на 2011 рік (на одну особу в місяць):

- з 1 січня — 894 гривні;
- з 1 квітня — 911 гривень;
- з 1 жовтня — 934 гривні;
- з 1 грудня — 953 гривні.

Прожитковий мінімум для основних груп населення:

- Для дітей, віком до 6 років:**
- з 1 січня — 816 гривень;
  - з 1 квітня — 832 гривні;
  - з 1 жовтня — 853 гривні;
  - з 1 грудня — 870 гривень.

- Для дітей, віком від 6 до 18 років:**
- з 1 січня — 977 гривень;
  - з 1 квітня — 997 гривень;
  - з 1 жовтня — 1022 гривні;
  - з 1 грудня — 1042 гривні.

- Для працездатних осіб:**
- з 1 січня — 941 гривня;

- з 1 квітня — 960 гривень;
- з 1 жовтня — 985 гривень;
- з 1 грудня — 1004 гривні.

Для осіб, що втратили працездатність:

- з 1 січня — 750 гривень;
- з 1 квітня — 764 гривні;
- з 1 жовтня — 784 гривні;
- з 1 грудня — 800 гривень.

Розмір мінімальної зарплати (на місяць):

- з 1 січня — 941 гривня;
- з 1 квітня — 960 гривень;
- з 1 жовтня — 985 гривень;
- з 1 грудня — 1004 гривні.

Мінімальний розмір погодинної зарплати:

- з 1 січня — 5,66 гривні;
- з 1 квітня — 5,77 гривні;
- з 1 жовтня — 5,92 гривні;
- з 1 грудня — 6,04 гривні.

ТОЧКА ЗОРУ ОПОЗИЦІЇ

«Замість соціальної сфери фінансуватиметься репресивний апарат»

Перший заступник голови фракції БЮТ-«Батьківщина» Андрій Кожем'якін, оцінюючи проєкт держбюджету на 2011 рік, зазначив, що в опозиції є до цього документа п'ять основних зауважень:

— По-перше, ми розцінюємо цей документ як «два в одному». Один бюджет — це для «своїх», тобто для олігархів, а другий — для народу, де на багато мільйонів зменшено видатки на найнеобхідніші соціальні речі. По-друге, це неконституційний проєкт бюджету, бо він розроблений і складений на основі тієї конфігурації влади, котра була до адміністративної реформи, тож кошти виділяються, а їх розпорядників уже нема, бо деякі міністерства і держкомітети ліквідовано. Куди йтимуть ці кошти? В тій? Хто відповідатиме за їх використання? По-третє, цей бюджет не соціальний. Нинішня влада обіцяла підняти мінімальну зарплату до 1500 гривень, мінімальну пенсію — до 1200 гривень одразу після вступу Президента на посаду. Віктор Янукович обіцяв, що таким буде його перший чи другий указ, але не зробив цього. Тож у бюджеті планують лише в грудні наступного року підняти мінімальні зарплати і пенсії на кількадесят гривень. Окрім того, за Конституцією бюджет повинен бути внесений до парламенту ще до 15 вересня.

Ще дві позиції, з якими ми принципово не згодні, — це плавне перетікання фінансування територіальних громад до центру, також у супереччя обіцянкам. І останнє — посилення репресивного блоку, адже значно збільшуються видатки на правоохоронні органи, на Генпрокуратуру, Податкову адміністрацію, СБУ, МВС, на адміністрацію Президента. Це свідчить про те, що контрольно-репресивні функції буде збільшено і закладені демократичні основи буде пригашено.

Тому ми не голосуватимемо за цей проєкт бюджету, якщо влада не виконає ті гасла, які обіцяли під час президентських виборів.

Записала
Юліана ШЕВЧУК.

ПАРТІЙНІ РЯДКИ

Комуністи виключили зі своїх лав трьох порушників статуту

Минулої суботи у Києві відбувся об'єднаний пленум Центрального Комітету та Центральної контрольної комісії Комуністичної партії України, на якому партійці підбивали підсумки місцевих виборів. **Про це повідомила прес-служба партії.**

ЦИФРА

Комуністичну партію у радах усіх рівнів нині представляють 9004 депутати. 6821 з них виграли вибори в одномандатних округах. А 343 — обрані міськими, селищними та сільськими головами.

Крім того, на пленумі було ухвалено рішення за серйозні порушення партійної дисципліни й дії, що ведуть до дискредитації партії, вивести зі складу ЦК і звільнити з посади першого секретаря Кримського республіканського комітету КПУ, народного депутата Леоніда Грача. Як відомо, раніше парламентарій розкритикував позицію керівництва КПУ, який визнав результати місцевих виборів. Депутат також передбачав смерть партії, якщо вона не піде в опозицію.

Водночас зі складу ЦК вивели та виключили з партії першого секретаря Ялтинського міського комітету КПУ Олександра Коробейникова. Причина — грубе порушення партійного статуту й дії, спрямовані на розкол міської парторганізації. Майже через такі само причини партійного квитка позбавився й секретар Кримського республіканського комітету КПУ Юрій Аксютін.

САМОВРЯДУВАННЯ

Буває, що й 70 відсотків мандатів не вистачає

У Мелітополі ніяк не оберуть секретаря міськради

10 грудня відбулося друге засідання першої сесії Мелітопольської міськради. Через те, що Партія регіонів володіє 42 із 60 депутатських мандатів у раді, ніяких проблем із призначенням заступників чи голів постійних комісій виникнути не могло. Власне, так воно і сталося.

Хоча до виборів секретаря міськради справа не дійшла і цього разу — місцевий осередок Партії регіонів ще не визначився з кандидатурою. Іншими словами, все дуже нагадує не обіцяну міцну владну «вертикаль», а взаємовідносини мелітопольських ради і міського голови попереднього скликання. У листопаді минулого року з формулюванням «за завдання шкоди репутації Партії регіонів» був виключений із партійних рядів нинішній покійний міський голова Дмитро Сичов. Через те, що не підписав вельми сумнівне рішення депутатів із земельних питань. Але коли, зрештою, на бік Д. Сичова став лідер обласних регіоналів і голова облдержадміністрації Борис Петров, то після поновлення міського голови в партії вже лідер міських регіоналів Я. Пижинський втратив партквиток і вплив на організацію.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.
Запоріжжя.

На яку зарплату розраховувати завтра?

Змін і доповнень під час обговорення проєкту держбюджету не уникнути, але вже тепер можна судити про те, як зростатиме добробут населення наступного року.

Доходи держбюджету заплановані майже на рівні 281,5 мільярда гривень — на 32 мільярда більше, ніж торік; видатки — майже 322 мільярди гривень (на 17 мільярдів більше). Зменшення перерозподілу ВВП через бюджет свідчить про зниження податкового навантаження, як на мене, лише опосередковано, зате це свідчить про фінансування по мінімуму бюджетної сфери. Це підтверджує і помірковане (на рівень інфляції) зростання заробітних плат на 9 відсотків, і підвищення соціальних виплат упродовж наступного року. Причому, на 8 відсотків (на 50 гривень) — мінімальних розмірів пенсій і на 63 гривні — мінімальних розмірів заробітних плат. Інші пенсії не чіпатимуть. Таким чином, найменш оплачувані посади — прибиральники, диспетчери, молодші медичні сестри тощо — можуть розраховувати на підвищення окладу з 922 гривень до 1004 на грудень 2011 року; вчителі першої категорії, чий тарифний коефіцієнт ви-

щий, — з 1182 гривень до 1288; лікар-хірург вищої категорії — з 1452 гривень до 1582 гривень і т. д. Такий незначний прогрес, на мій погляд, гальмуватиме динаміку зростання середніх заробітних плат і запровадження накопичувальної системи пенсійного забезпечення.

З урахуванням підвищення прожиткового мінімуму допомога при народженні першої дитини зросте з 12 240 гривень до 19140 гривень станом на кінець 2011 року, на другу дитину — з 25 тисяч гривень до 39150, на третю — з 50 тисяч гривень до 78300.

У проєкті скорочуються видатки на наукові дослідження (-51 мільйон гривень), боротьбу за сухотами та СНІДом і онкозахворюваннями (-58), на лікування українців за кордоном.

На цьому тлі різко вирізняється підвищення на 59,1 мільйона гривень фінансування поліклінічного лікування та санаторно-курортної бази Держуправління справами, яке опікується здоров'ям очільників з уряду та адміністрації Президента.

У відомчому розрізі майже скрізь помітне незначне зростання видатків, а

скорочення фінансування профтехосвіти, швидше за все, буде виправлено під час обговорення документа в парламенті. Принаймні відомо про намір уряду передати лівову частину фінансування за цією статтею на місцевий рівень.

Уряд уже пообіцяв, що видатки на держ-апарат у ході адмінреформи скоротяться на один мільярд гривень. З огляду на видаткову частину держбюджету, найбільше затягує паски парламент, ледь помітно — Кабмін і продовжують їх розслабляти адміністрація Президента та прокуратура. Втративши два роки тому частину надбавок до заробітної плати та оздоровчих, прокурори, мабуть, сподіваються надолужити прогалину.

Навіть поверхового ознайомлення з бюджетними примірками достатньо для того, щоб зрозуміти, що наступний рік для не обтяжених владою громадян буде не легший за рік нинішній. Адже недарма уряд планує досягти наступного року економічного зростання на рівні нинішнього — в 4,5 відсотка за валютного курсу 7,95 гривні за долар США.

Сергій МИКОЛАЄВ.

Найбільше затягує паски парламент

САМОВРЯДУВАННЯ

«Сторожує»
межу області

У Чорнобаївському районі з 29 сільських голів дванадцятро — жінок. Велика то сила, кажуть мешканці сіл та хуторів району.

Світлану Волошин (на знімку), сільського голову з Хрестителевого, найвіддаленішого села району, вдруге обрали керувати територіальною громадою. Колишня вчителька англійської мови завоювала повагу своєю людяністю, доброчизливістю, наполегливою по-

міркованістю. Завдяки взаєморозумінню і співпраці з місцевим сільгосптовариством «Світанок» та його досвідченим і авторитетним директором Володимиром Кириловичем Іщенко сільській раді вдається виконувати соціальні, культурні, спортивні програми. Село повністю газифіковане. Є тепло в школі, дитсадку, ФАПі. Тепер черга провести блакитний вогник до Будинку культури.

Цього року в Хрестителеві завершено будівництво храму Івана Хрестителя. Кошти в будівництво церкви вклало сільгосптовариство. Реконструйовано також меморіал односельцям, загиблим у Великій Вітчизняній війні.

— Разом зі школярами ми уточнили й поновили списки загиблих, — розповідає Світлана Іванівна, — й викарбували їх на стелі меморіалу.

Славиться Хрестителеве й спортивними досягненнями. Кілька разів поспіль його фізкультурники виборюють звання найспортивнішого села Черкащини. Та найбільша радість для сільського голови — коли молоді сім'ї поповнюються дітьми.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

Фото автора.

Місцева влада
долатиме
проблеми разом
із фондом
«Відродження»

Проекти на загальну суму майже у два мільйони гривень збираються реалізувати місцева влада Донецчини та Міжнародний фонд «Відродження». Обласна державна адміністрація, обласна рада та Місцева асоціація органів місцевого самоврядування області підписали відповідний меморандум.

«Наша участь в антикризовій гуманітарній програмі фонду дозволить спільними зусиллями вирішити найгостріші проблеми закладів культури та освіти області, — зазначив голова обласної ради Андрій Шишацький. — Бюджет цієї програми становить 300 тисяч доларів. Фонд зобов'язується виділити Донецькій області понад третину цієї суми. Обласна рада, зі свого боку, зобов'язується передбачити фінансування спільних проектів в обсязі один мільйон гривень. Гадаю, під час відбору проектів для реалізації нам вдасться залучити ще кошти місцевих бюджетів».

Проекти, які спрямовані на подолання та попердження актуальних соціальних проблем в умовах кризи, фінансуватимуться на умовах «50 на 50». Пропозиції розглядатиме спільна конкурсна комісія. Це не перша ініціатива, спрямована на забезпечення розвитку територіальних громад.

Ліна КУШ.

Донецьк.

Олександр Соколов: «Ми маємо прагнути жити
в кращих умовах, ніж десять—двадцять років тому»

Олександр Соколов (на знімку) народився та все своє життя (за винятком служби в Афганістані) живе в чудовому місті над Десною. Цієї осені він утретє набув повноважень Чернігівського міського голови. О. Соколова під час місцевих виборів 31 жовтня підтримали понад 30 тис. чернігівців (34% учасників голосування). Чинний міський голова здобув переконливу перемогу серед дев'яти претендентів на посаду, адже відрив від суперника, котрий став другим, досяг майже 20%.

Про секрети професійного довголіття міського голови, його плани на майбутнє і перспективи розвитку Чернігова — в інтерв'ю для «Голосу України».

Місто понад усе

— Олександр Володимировичу, вас уже втретє обирають міським головою. Виборці насамперед дякують у такий спосіб за стабільне теплопостачання?

— Мабуть, ідеться не лише про стабільне теплопостачання, а й про безперерйне водопостачання впродовж року. Нашій команді вдалося вирішити це питання. Чернігів належить до не багатьох обласних центрів, де влітку є гаряча вода. Ми маємо прагнути жити в кращих умовах, ніж десять—двадцять років тому. І ще не менш важливим, ніж оцінка моєї діяльності, є той факт, що я корінний чернігівець, тут живує мої батьки, і я нікуди не поїду з Чернігова. Я не робив і не роблю фантастичних обіцянок, а про що кажу — докладаю всіх зусиль, аби це стало реальністю. Крок за кроком іду до мети, яка значима не тільки особисто для мене, а й для всієї громади.

— Чернігівську міську раду нового скликання сформували представники семи політичних сил. Чи вдається знайти порозуміння і працювати конструктивно на благо міста?

— Під час першої сесії я закликав усіх депутатів до конструктивної діяльності. Прагну, щоб гаслом міської ради шостого скликання стало — «Місто понад усе». Нас усіх об'єднують інтереси 300-тисячного міста, що має розвиватися, мешканці якого повинні мати роботу і вчасно отримувати заробітну плату, сплачувати податки, наповнюючи бюджет. А за рахунок бюджету ми зможемо вирішувати важливі для кожного питання — освітлення вулиць і під'їздів, ремонту доріг і покрівель житлових будинків, встановлення дитячих і спортивних майданчиків, доступу до якісної освіти та медичних послуг. Місто як живий організм, в якому всі системи взаємопов'язані. Я завжди наголошую, що депутати, починаючи за собою двері сесійної зали, повинні чітко усвідомити: насамперед вони жителі Чернігова, а потім представники політичних сил.

ТОЧКА ЗОРУ

Людина, яка прагне очолювати територіальну громаду, на моє переконання, повинна пропонувати свою стратегію, власне бачення перспектив розвитку міста, розуміння пріоритетів діяльності та загальної мети. В ідеалі це має бути не програма заради програми, а реальний документ, зміст якого не відривний від життя.

Я впевнений, що, незважаючи на різнобарвність партійних прапорів, представлених у Чернігівській міській раді, в новій каденції ми зможемо плідно та ефективно працювати.

— Цієї виборчої кампанії кандидатам на посаду міського голови не потрібно було представляти свою передвиборчу програму. На вашу думку, чи правильно це?

— З цією нормою виборчого законодавства я не погоджуюся.

Виборці, підтримуючи того чи іншого кандидата, повинні усвідомлювати свій вибір завдяки конкретиці, а не ефемерним обіцянкам. У нас часто спрацьовують партійні бренди. Люди голосують за партію, знаючи лідера, але жодним чином не цікавляться, хто представлятиме їхні інтереси у районі, місті чи області. Це, мабуть, питання суспільного подорослішання. Адже наша держава молода, хоча ми маємо давні традиції державотворення і місцевого самоуправління, але варто вчитися та зростати разом — і владі, і громадянам.

Пріоритети
міського голови

— Але ви запропонували чернігівцям план дій Олександра Соколова. Що вважаєте першочерговим і над чим розпочали вже працювати?

— Мій план дій містить пе-

ДО РЕЧІ

17 грудня 1870 року в Чернігові відбулося перше засідання міської думи, на якому були приведені до присяги депутати та обрані міський голова і члени міської управи, що репрезентували виконавчу гілку самоврядування і стали праобразом сучасного самоуправління.

релік пунктів, над якими ми тією чи іншою мірою вже працювали попередні роки. Просто напрями діяльності скориговано відповідно до реалій сьогодення. Моїми пріоритетами як міського голови залишається, насамперед, забезпечення комфортного проживання в Чернігові, відновлення роботи місцевих підприємств. Так, ще на початку осені почалися переговори про створення спільного українсько-білоруського підприємства на ВАТ «Чернігівський автозавод». Перемовини увінчалися угодами між підприємствами, а також підписанням відповідних документів на міжурядовому рівні. Ініціатива підприємства і міської влади знайшла підтримку в облдержадміністрації, а потім з боку вишого керівництва країни. У жовтні в Чернігові вже презентовано демонстраційний зразок тролейбуса. До кінця року підприємство планує виготовити три тролейбуси і розпочати їх сертифікацію в Україні. Влітку має розпочатися серійний випуск цього виду громадського транспорту, що особливо актуально під час підготовки України до Євро-2012.

Не менш важливі питання енергозбереження. У Чернігові є досвід реалізації Програми енергозбереження у закладах освіти за підтримки Німецького товариства технічного співробітництва (GTZ). Ми побачили реальну економію, тож наразі хочемо продовжити цю програму та паралельно працювати над енергозбереженням у сфері медицини. Крім того, у рамках проекту «Рекорд міського теплозабезпечення», що втілюється за підтримки Агентства США з міжна-

родного розвитку (USAID), розпочалася розробка муніципального енергетичного плану міста. Він дозволить визначити стратегію реформування галузі теплозабезпечення і стане основою для розробки нової схеми теплопостачання обласного центру Чернігівщини.

— Цієї осені завершився перший етап очищення річки Стрижень. Чи триватимуть роботи надалі?

— Цього року на очищення Стрижня ми спрямували кошти природоохоронного фонду міського бюджету. На ремонт шахтного водоскиду в гирлі річки було витрачено 1,4 млн. грн. Ми виконали лише перший етап робіт. Загалом, очищення Стрижня, а він у межах Чернігова має довжину 8 км, вимагає капітального ремонту міської зливової каналізації, а для цього потрібні значні кошти. Цю важливу справу ми зможемо завершити тільки за підтримки облдержадміністрації та органів державної влади. Адже Стрижень не можна розглядати як екологічну проблему виключно Чернігова. Ця мала річка впадає у Десну, а з Десни п'є воду значна частина киян. Тож очищення Стрижня в Чернігові має стратегічне значення не тільки для міста і його жителів.

Тролейбус
на Масани

— Перед виборами розпочалися роботи з прокладання тролейбусної лінії до мікрорайону Масани. Коли остаточно буде вирішено питання поліпшення транспортного забезпечення цього мікрорайону Чернігова?

— Масани — один з нових і віддалених мікрорайонів Чернігова, що сьогодні активно розвивається. Там проживає уже понад 10 тисяч чернігівців і ще плануються значні обсяги будівництва житла, тож тролейбус необхідний для перевезення пільгових пасажирів, а також для часткового розвантаження громадського транспорту в години пік.

У 2003 році було введено в експлуатацію багатоквартирних житлових будинків загальною площею 50437 кв. м;
у 2004 році — 58000 кв. м;
у 2005-му — 70739 кв. м;
у 2006-му — 39975 кв. м;
у 2007-му — 90559,98 кв. м;
у 2008-му — 86170,5 кв. м;
у 2009 році — 39202,3 кв. м.

Прокладання тролейбусної лінії розпочалося кілька років тому. За міські кошти зроблено дорогу, почалося встановлення контактних опор, проте через брак грошей роботи довелося припинити. Цього року, завдяки зверненню до Прем'єр-міністра України Миколи Азарова, місто отримало кошти саме на тролейбусну лінію. Розраховували, що зможемо її завершити в листопаді, але через двотижневу затримку з постачанням комплектуючих із-за кордону тролейбус на Масани поїде у грудні. В будь-якому разі до нового року в новому мікрорайоні з'явиться електротранспорт. Це навіть питання принципу і слова міського голови.

— Чернігів кілька років поспіль є переможцем у конкурсі «Населений пункт кращого благоустрою та підтримки громадського правопорядку». Як вдалося цього досягти?

— Конкурс «Населений пункт кращого благоустрою та підтримки громадського правопорядку» є щорічним з 2003 року. У Міністерстві ЖКГ України оцінюють кожного учасника за низкою критеріїв, серед яких — стан інженерних мереж, рівень фінансування благоустрою та озеленення населених пунктів, збереження історико-культурної спадщини, санітарний стан, кількість правопорушень, стан вулично-дорожньої мережі щодо концентрації ДТП та інші.

Упродовж кількох останніх років Чернігів належить до лідерів у групі міст з населенням до півмільйона мешканців. Так, за підсумками 2008 року місто було третім, за 2009 рік маємо диплом II ступеня, з тією поправкою, що перше місце взагалі не присуджувалося. За друге місце маємо отримати цінний приз — подвійнювач для гілок. Для чернігівських комунальників він стане у пригоді.

Не приховуватиму, мені приємно, що Чернігів відзначають на всеукраїнському рів-

ЦИФРИ І ФАКТИ

У Чернігові за 11 місяців введено в експлуатацію 8 багатопверхових житлових будинків загальною площею 32,5 тис. м кв. Упродовж січня—листопада в обласному центрі Чернігівщини, з урахуванням приватної забудови (24 будинки), уже введено в експлуатацію 38 тис. м кв. житла, що є кращим показником, ніж торік. За підсумками року очікується, що у місті буде здано понад 55 тис. м кв. житла. У 2009 році через вплив фінансово-економічної кризи було збудовано лише 48,9 тис. м кв. житла.

ні. Це успіх усієї територіальної громади і кожного чернігівця. Надалі ми також спільно маємо докласти усіх зусиль, аби Чернігів був кращим, зручнішим і в ньому хотілося жити.

— 2010 рік добігає кінця. З якими здобутками підходить коліктив міської ради до його завершення?

— Успішна робота органів місцевого самоврядування — запорука стабільного життя маленьких сіл і великих міст, важливий чинник утвердження та розвитку демократії в Україні. Майбутнє рідного міста та держави неможливо уявити без місцевого самоврядування — інституту влади, що є зрозумілим для людей та цілком відповідає нашій ментальності.

Ірина СИНЕЛЬНИК,
Сергій ПАВЛЕНКО.

Нинішній рік багатий на події. Чернігів має позитивні здобутки — відкрився діалічний центр і відділення сімейної медицини у віддаленому мікрорайоні міста. Реконструйовано один з ринків Чернігова. У цих справах помітна діяльність представників різних управлінь та відділів міської ради. Це щоденна кропітка і наполеглива праця не лише міського голови, а й тисяч людей, які своєю професійною діяльністю обрали служіння територіальній громаді. І виконують свою роботу на совість.

Чернігів.

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Галичани хотіли змін. Але чи дочекаються результатів?

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

У Львівській обласній та міській радах усі основні посади отримали члени всеукраїнського об'єднання «Свобода», які перемогли в регіоні на останніх виборах до місцевих рад. «Свобода» повторила успіх команди В'ячеслава Чорновола 90-х років. Як колись за Рух, виборці голосували за бренд «Свободи». З тією лише різницею, що після виборів ніхто команди Олега Тягнибока не створював штучних перепон. «Свобода» в радах отримала всю повноту влади. Певні спроби робилися, але друга за рейтингом на Львівщині партія «Фронт змін» не стала займатися підкилимними іграми. Позиція лідера обласної організації «Фронтівиків» Степана Кубіва була одностайною: «Свобода» перемогла — їй формувати владу.

Нові обличчя влади

Львівську обласну раду на безальтернативній основі очолив 38-річний Олег Панькевич, заступник голови всеукраїнського об'єднання «Свобода», за якого проголосував 71 депутат. До останньої хвилини зберігалася інтрига: чи захоче Олег Тягнибок, котрий здобув обласний депутатський мандат, використати львівський трамплін для наступних парламентських виборів, ставши головою облради? Схоже, лідер об'єднання вирішив зосередитися на партійних справах і поступився місцем своєму колишньому помічнику. Олег Панькевич родом з міста Броди Львівської області. У 1998 році Олег Тягнибок по Бродівському виборчому округу з великим відривком виграв вибори до Верховної Ради. Після чого Панькевич став його помічником і другом.

Заступниками голови облради обрали «свободівця» Петра Колодія та «нашоукраїнця» Валерія П'ятака. Усі три керівники з досвідом роботи у владі. Олег Панькевич керував Бродівською райдержадміністрацією, Петро Колодій у минулому скликанні теж був заступником

голови облради. Найдосвідченіший в економічних питаннях — Валерій П'ятак. Минулими роками відповідав в облдержадміністрації за економічний блок.

У Львівській міській раді посаду секретаря на безальтернативній основі здобув заступник голови ВО «Свобода» з економічних питань Василь Павлюк. Дуже гнучкий та дипломатичний. Здатний на компроміси, але ніколи не відмовляється від стратегічної мети. У попередньому скликанні керував фракцією партії у міськраді. В обох радах переможці керують більшістю комісій. Для конкретнішої роботи депутатського корпусу створили комісію з питань контролю за ефективністю виконання державних та обласних програм, інших рішень ради. Цю львівську новинку дехто вже встиг охрестити «комісією інквізиції».

Протистояння триває?

Утім, після виборів протистояння між другим і третім поверхами львівського «білого дому» триватиме. На другому поверсі розташована облдержадміністрація, якою керує член Партії регіонів Василь Горбаль, а на третьому — обласна рада, де більшість здобула «Свобода».

Із біографії Олега ПАНЬКЕВИЧА, голови Львівської облради:

Народився 21 липня 1972 року в Бродах Львівської області. На третьому курсі педучилища став одним із керівників голодовки молоді у Бродах на підтримку київських студентів. Працював учителем історії гімназії імені Івана Труша, директором Бродівського історико-краєзнавчого музею. У 2002 році став депутатом Львівської обласної ради. У 2005-му — головою Бродівської районної державної адміністрації. За безкомпромісність та політичну позицію Олега Панькевича звільнено з цієї посади у 2006 році. Заступник голови ВО «Свобода» з питань національної пам'яті, координує роботу з депутатами місцевих рад. За останні роки «Свобода» з ініціативи Олега Панькевича встановила близько тридцяти пам'ятних знаків на могилах українських вояків, провела десятки українозахисних акцій. Має дві вищі освіти — історика та юриста.

Отець Олексій став сільським головою

З несподіваним результатом завершилися вибори у Липовому Розі Чернігівської області. Місцеві жителі більшістю голосів обрали сільським головою настоятеля храму великомученика Георгія Побідоносця отця Олексія, який вже 17 років править Божу службу у селі.

З такою неординарною людиною, яка зважилася взяти на себе великий тягар проблем населеного пункту, відразу захотілося зустрітися. Чому зроблено такий вибір? Як тепер з Божою службою? На ці запитання бажалося почути відповідь безпосередньо у Липовому Розі.

Ми приїхали якраз на день народження сільського голови. Йому щойно виповнилося 49 років. Тож під час нашої розмови увесь час Олексій Миколайович Пелипканич отримував телефонні привітання.

— Чому я взявся за цю справу? — каже отець Олексій. — Бо я родом із Західної України, із села Бітля Львівської області. А там знаєте, які села. Чисті, охайні, не такі занедбані, як тут. І я прийшов на цю посаду саме тому, аби зробити Липовий Ріг одним із найкращих населених пунктів на Ніжинщині.

Олексій Миколайович розповів, що частково уже доклав своїх зусиль у цьому плані.

— Я був депутатом сільради, останні роки — депутатом районної ради, — повідомив він. — У моїх двох сестер, що проживають у Носівському районі, вдома проведений газ, тепло, є гаряча вода. І це мене підштов-

хнуло стати ініціатором газифікації села. Люди обрали мене головою кооперативу, і завдяки інвестору Олексію Сутулі ми за 10 місяців вирішили цю проблему. Ще недавно сільські будинки продавалися по 3000—5000 гривень, а ось тепер за декілька просять 30 тисяч доларів!

Як депутат райради добився, аби у село о 7 годині 45 хвилин приходив ранковий автобус. Нині ж має амбітні плани щодо поліпшення благоустрою села. Організовуватиме щомісячне вивезення сміття. — Будемо також заміняти

Із біографії отця Олексія:

Після школи вивчився на електрика в ПТУ, служив в армії, закінчив три курси Дніпропетровського педагогічного інституту. Двоюрідний брат отець Михайл (править у селі Горностаївка на Чернігівщині) переконав його стати священником. Навчався у Чернігівському регентському училищі, а згодом заочно — у Київській духовній семінарії. Має дружину, двоє синів та дочку.

Фото автора.

старі паркани, ділитися планами тепер вже сільський голова.

— Але ж не у всіх людей на це є гроші, — висловлюємо сумнів.

встановимо газову плиту, морозильну камеру, для проведення урочистих або поминальних заходів.

— Поспілкувався я вже і з

манди Василя Горбала ще гірша. На Львівщині вісім міських голів представляють «Нашу Україну», шість — «Фронт змін», по чотири — «Батьківщину» та УНП, по одному «Свободу», «Пору» та Європейську партію. Тільки два представники Партії регіонів стали міськими головами. На кого зможе опертися виконавча влада, яка в руках Партії регіонів? На силові структури та чиновників?

Будь-які реформи, якщо не підтримуються більшістю населення, приречені. Тому обидві гілки влади приречені на співпрацю, якщо хочуть досягти конкретних результатів.

Чому перемогла молода партія

Молодій партії ще складно з кадровим потенціалом. Це добре видно на прикладі голосування за міських голів, де «Свобода» здобула тільки одне місце. У містах люди голосували за професіоналів, хто себе вже встиг зарекомендувати конкретними справами.

У Стрию вг'яте міським головою став член Конгресу українських націоналістів Роман Шра-

мов'ят. У Дрогобичі Олексій Радзівський з Народно-демократичної партії. У Бориславі — Володимир Фірман, у Трускаві — Руслан Козир, у Самборі — Тарас Копиляк з «Фронт змін». У Миколаєві Ігор Хімчак з Європейської партії. У Червонограді Ігор Чудийович з «Нашої України». Це добре відомі у своїх містах люди. Зате на виборах до обласної, міських та районних рад «Свобода» стала партією №1 на Львівщині, друга позиція у «Фронт змін».

Іншого вибору галичани, які голосують за ідею, не мали. Вони розчарувалися у лідерах Майдану, які пересварилися

Голова ВО «Свобода» Олег ТЯГНИБОК про комісію контролю:

— Найбільша проблема, що програми та заяви приймаються, але як вони виконуються, ніхто не контролює. Тому часто слова розходяться з ділом. Основне завдання ради — контролювати виконавчу владу. Не тільки виділяти бюджетні гроші, а контролювати, як вони використовуються. Ми про це адміністрацію вже попередили. У Львові випав сніг, і містом неможливо проїхати. З бюджету виділили чимало грошей на якісь європейські суміші для посипання доріг. Де ці гроші, де ці суміші — будемо перевіряти. Інформація про результати перевірки за допомогою ЗМІ обов'язково донесемо до людей.

між собою та опинилися у центрі ряду корупційних скандалів. Виборці хотіли змін. Вони бачили: дехто вже по третьому колу повертається до влади, тільки під іншими прапорами. А результати нема.

«Свобода» на цьому тлі помітно відрізнялася. Молоді, можливо, занадто радикальні. З національною ідеєю. Там не було переміжчиків і відомих корупціонерів, які б купили місце у партійному списку. У «Свободу» переміжчики навіть не потикалися — партія мала свою позицію щодо таких людей. Кому ще віддати владу? Вибір для галичан був дуже малий. З нових партій лише «Свобода» і «Фронт змін».

«Свободі» демократичні партії дали можливість сформувати свою команду. Але пройде кілька місяців і спитають за результати. Одна справа — мітингувати, проводити акції протесту, інша — керувати регіоном і проводити реформування економіки. «Свобода» на Львівщині поки що не може похвалитися особистостями, які системно працюють на економіку краю.

Богдан КУШНІР.

Львів.

У КОМІТЕТАХ ВЕРХОВНОЇ РАДИ

Хто контролюватиме касові апарати?

Комітет з питань промислової і регуляторної політики та підприємництва рекомендував парламенту направити на доопрацювання проект закону про внесення змін до Закону «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Під час обговорення проекту члени комітету акцентували увагу на висновку Головного науково-експертного управління апарату Верховної Ради України. На думку експертів, доцільно конкретизувати критерії, за якими визначатиметься придатність контрольної стрічки касових апаратів «для сприймання її змісту людиною».

Певні застереження висловлено й до пропозиції проекту, згідно з якою реєстратори розрахункових операцій, що створюють контрольну стрічку в електронній формі, повинні мати позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері захисту інформації. Народні обранці зауважили, що процедура отримання висновку створить додаткове навантаження на суб'єктів підприємницької діяльності, оскільки потребуватиме часу та матеріальних витрат.

Водночас у проекті, вважають парламентарії, поза межами законодавчого регулювання залишився порядок отримання позитивного експертного висновку реєстраторами розрахункових операцій. Зокрема, незрозуміло, який державний орган надаватиме такі висновки, чи не потребуватиме таке рішення створення нових дозвільних структур, які вимоги мають виконати підприємці для отримання такого висновку тощо. Крім того, у законопроекті не визначено: вартість такої експертизи, терміни розгляду документів, перелік підстав відмови у наданні позитивного висновку, а також відповідальність державного органу, який безпідставно відмовив у наданні цього висновку.

Опіку та піклування встановлюватимуть держадміністрації

Комітет з питань правової політики рекомендував парламенту ухвалити в другому читанні та в цілому проект закону про внесення змін до Цивільного кодексу України щодо врегулювання правовідносин між органами опіки та піклування і фізичними особами, які потребують опіки та піклування.

Законопроект пропонується визначити систему органів державного управління, на які покладено здійснення опіки та піклування, та уточнити категорії осіб, над якими встановлюється опіка та піклування, з метою приведення норм Цивільного кодексу України у відповідність до норм законодавчих актів, які регулюють питання охорони дитинства.

Голова комітету Сергій Міщенко на засіданні зазначив, що під час обговорення законопроекту в частині визначення системи органів державного управління, на які покладено здійснення опіки та піклування, було визнано необхідним закріпити за місцевими державними адміністраціями повноваження щодо встановлення опіки та піклування над неповнолітніми особами, оскільки сьогодні зазначені органи наділені повноваженнями тільки стосовно встановлення піклування над повнолітніми недієздатними особами. Тому підкомітетом з питань цивільного законодавства разом з фахівцями Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту було розроблено і подано до Верховної Ради проект закону про внесення змін до статті 23 Закону «Про місцеві державні адміністрації» щодо повноважень місцевих державних адміністрацій.

Інформаційне управління
Верховної Ради.

Люди поважають за правду

Свою чергову поїздку на Чернігівщину народний депутат Олег Ляшко розпочав з відвідин базару в райцентрі Срібне. Незважаючи на мороз, поспілкуватися з депутатом зійшлися всі — і продавці, і покупці. Олега Ляшка тут знають дуже добре — протягом своєї депутатської каденції політик відвідав Срібнянський район два десятки разів. Тому вже на підступах до ринку депутата, пізнавши, обступили люди. Питали про Податковий кодекс, про бюджет — про все те, від чого безпосередньо залежать зарплати та заробітки простих людей.

«Ось заговорили про адмінреформу, — розповідає політик, — скорочення чисельності апарату адміністрації Президента на 20%, про яке твердять чільники АП, мало би призвести до скорочень бюджетних витрат на його утримання. Однак у проекті державного бюджету на 2011 рік, поданому урядом до парламенту, на утримання Державного управління справами, яке обслуговує Президента, передбачено 1 млрд. 343 млн. гривень. Порівняно з 2010 роком видатки збільшуються на 400 млн.

Те саме і з розрекламованими вже скороченнями на 50% у Кабінеті Міністрів. Видатки на його утримання в проекті бюджету на 2011 рік передбачені на рівні нинішнього — 311 млн. А видатки на утримання Генпрокуратури в наступному році збільшено аж на мільярд — до 2 млрд. 200 млн.»

Люди задумуються... Цифри красномовно говорять самі за себе.. Раптом одна жіночка підходить до депутата з невеликим згортком. «Олег Валерійович, ось візьміть, покуштуйте, — просять депутата... пірижки, які сама пече й продає тут же, на базарі. Депутат пробає: «О, з капустою... Я такі люблю.»

Ляшка на Чернігівщині поважають. І за ту допомогу, яку він постійно надає регіону, і за правду, з якою він іде до людей.

«Наступного року уряд виділяє 300 млн. грн. на придбання нового авіасудна для обслуговування високопосадовців, — розповідає Олег Ляшко, — це окрім вже витраченого у минулих роках понад мільярда гривень на придбання літака та вертольота для Президента. А скільки коштує, приміром, провести газ до школи в селі Савинці? І що важливіше — ще один літак для вір-персон кра-

їни, чи аби діти не мерзли в нетоплених класах...»

А школа в селі Савинці, куди депутат також заїхав, через два роки буде святкувати свій столітній ювілей. Та опалюється вона грубами, а не газом, дах будівлі протікає, окрім того, в одному приміщенні зі школою знаходиться й дитсадок. «Зроблю все, що від мене залежить, щоб ювілей ми з вами святкували в оновленій школі», — каже депутат на зустрічі з підколективом.

Олег Ляшко любить спілкуватися з молоддю, тому й зустрічі планує, переважно, в школах. «Ми маємо передусім достукатися до сердець і умів підростаючого покоління, бо саме їм будувати європейську Україну, — каже він. — Тому, переконаний, і в політику мають, нарешті, прийти нові особистості — молоді, активні, небайдужі, спрагли до роботи ентузіасти. Такі люди, яким ось ці старшокласники повірять».

«Усі ці локальні проблеми можна вирішити лише в єдиний спосіб — децентралізацією державного бюджету.

Школа в селі Горобіївка Срібнянського району, в якій у депутата була наступна зустріч, на відміну від попередньої — газифікована. Однак інша проблема — спортивний зал потребує капітального ремонту, підлога згнила, грибок роз'їдає стіни. Ляшко говорить помічнику, аби той все занотовував, каже: «Будемо помагати...».

Люди знають — Ляшко слова на вітер не кидає. Тому й говорять із ним передовсім про проблеми. Втім, проблеми — проблемами, але й свята не за горами. Тому депутат вручив тисячу гривень —

Фото прес-служби депутата.

на новорічні подарунки та солодощі сільській дітворі.

«Усі ці локальні проблеми можна вирішити лише в єдиний спосіб — децентралізацією державного бюджету, — переконаний політик. — Кошти не повинні спускатися із центру на місця, а, навпаки, — місцева влада повинна визначатися, скільки й на що конкретно їй необхідно виділити грошей.. Тоді й порядок буде. І на ремонт спортзалу не потрібно буде роками грошей чекати ... Ось це в моєму розумінні і є адміністративна реформа. А не те, що влада сьогодні проводить».

У сусідньому, Талалаївському районі Чернігівщини, зустрічі так само розпочалися у школі села Харкове. Прикметно, що школярі хором вітаються, називаючи політика по імені-батькові.

Така сама ситуація — і в школі села Понори. І тут люди говорять про проблеми, про те, що дах у школі протікає, а коштів на це в місцевому бюджеті нема... У сільраді села Красний Колядин, куди також заїхав депутат, — яблуку ні-

де було впасти. Так само, як і в Талалаївській центральній клінічній лікарні. Люди вдячні Ляшку, а тому із задоволенням йдуть поспілкуватися з ним. Тільки в минулому році депутат посприяв у придбанні для лікарні ендоскопічного апарату та апарату штучної вентилізації легень. Зараз лікарня потребує мільйона гривень — на добудову нового корпусу, будівництво якого триває вже майже двадцять років. «Під час розгляду держбюджету на 2011 рік, — каже Олег Ляшко, — я буду ініціювати виділення коштів і на завершення довгобуду».

Наприкінці депутатської поїздки Талалаївським районом — зустріч з новообраними головами сільських рад. Зі-халися голови з усього району — порадитися, попросити допомоги. Та й не тільки представники місцевої влади — на зустріч з депутатом прийшли й настоятелі церков. Адже знають, Олег Ляшко — це той депутат, який не тільки обіцяє, а ще й виконує власні обіцянки.

Іван МЕЛЬНИЧУК: «Ми зачепили лише вершину земельного айсберга»

НА ВАРТІ ЗАКОНУ

Земля для аграрної Тернопільщини чи не найбільше багатство. Не дивно, що охочих нагріти на ній руки чимало. Особливо це велика спокуса для сільських голів. Земля — чи не єдиний об'єкт, від якого у селі можна мати навар. Не минають нагоди нажитися на землі і державні службовці, зокрема, ті, хто мав би контролювати земельні відносини. Про найбільш резонансні злочини у земельній сфері і роботу органів прокуратури у цьому напрямку розмова з прокурором Тернопільської області Іваном МЕЛЬНИЧУКОМ (на знімку).

— Іване Івановичу! У місцевих засобах масової інформації дедалі частіше з'являються повідомлення про зловживання із землею. Що це означає: злочинів стає більше чи краще працює прокуратура?

— Мабуть, і те, й інше. Кожному резонансному випадку намагаємось надати гласності, щоб ті, хто наважився на земельні афери, знали: усе таємне рано чи пізно стає явним і покарання неминуче. Проте застереження навряд чи зупинить того, хто свідомо йде на порушення законодавства. З початку року органи прокуратури порушили 36 кримінальних справ у сфері земельних правовідносин. Це втричі більше, ніж на цей час торік. До суду передано 20 справ. Опротестовано майже 440 незаконних рішень органів влади і місцевого самоврядування, розглянуто більше 200 приписів і подань, до відповідальності притягнуто 120 посадових осіб. Хоч як прикро, майже третина з них — представники контролюючих органів. До бюджету відшкодовано 600 тисяч гривень. У процесі здійснення нагляду до суду пред'явлено 39 позовів про повернення майже 230 гектарів землі та відшкодування спричиненими цими порушеннями збитків на 96 тисяч гривень. Судами вже розглянуто 17 позовів, повернуто понад 34 гектари землі. І хоч порівняно з минулим роком показники більші в рази, але ми усвідомлюємо, що зачепили лише вершину земельного айсберга. Тому робота в цьому напрямку триває.

— Хто найчастіше порушує земельне законодавство?

— Органи місцевого самоврядування. Прийняття незаконних

ка рада, коли у межах райцентру виділила для обслуговування житлового будинку його мешканці 0,75 гектара, хоч законом для цих цілей у даній місцевості передбачено 10 сотих. Звичайно, ці незаконні рішення ми опротестували.

— Торік один із сільських голів Тернопільщини отримав 150 тисяч гривень хабара за незаконне рішення про виділення землі. Кажуть, це був рекорд України...

— Швидше рекорд для нашої області. Ви, мабуть, маєте на увазі голову села Лошнева Теревов-

передачі хабара. Тернопільський міськрайонний суд визнав колишнього голову винним за трьома статтями Кримінального кодексу: у шахрайстві, зловживанні владою та службовим становищем, підробленні і засудив його на чотири роки позбавлення волі. Але цей рекорд (маю на увазі суму хабара) довго не протримався. Вже цього року голова одного із сіл Заліщицького району отримав 190 тисяч гривень за виділення земельної ділянки площею три гектари. Мешканець райцентру, який звернувся з цим проханням, хотів побудувати на березі річки готельний комплекс. Місця тут дуже мальовничі, тому сільський голова заправив ціну, вимагаючи за своє рішення 3,5 тисячі доларів США. Дбаючи про власну безпеку, посадовець послав за грошима мешканку одного з сіл. Голову і його співучасницю затримали правоохоронці. Стосовно них прокуратурою області порушено кримінальну справу за ч.3 ст.368 Кримінального кодексу. У листопаді ми передали її до суду. Спокушаються не лише сільські голови. Начальник управління районного Держкомзему за видачу трьох довідок на земельні ділянки площею 0,05 га кожна під дачне будівництво на території однієї з сільських рад отримав від підприємця 1,5 тисячі гривень.

— Чи звертаються до прокуратури селяни з приводу орендної плати за свої наділи?

— Таких звернень стало менше, хоч я далекий від думки, що з цим усе гаразд. Люди бояться, що після того, як поскаржаться, з ними взагалі можуть розірвати договори на обробіток земельних наділів. Загалом упродовж цього року міськрайпрокурори передали до суду 26 позовів про стягнення заборгованості за оренду землі та земельного податку на 255 тисяч гривень. Суди вже задовольнили позови на 59 тисяч гривень, добровільно боржники відшкодували 12 тисяч. Деякі орендарі вдалися до такого цинізму, що роблять бізнес на «мертвих душах». З покійними мешканцями села Глядки Зборівського району «укладали» договори оренди службові особи малого

Тернопільський міськрайонний суд визнав колишнього голову винним за трьома статтями Кримінального кодексу: у шахрайстві, зловживанні владою та службовим становищем, підробленні і засудив його на чотири роки позбавлення волі.

підприємства, на основі чого самовільно розпоряджалися 42,2 гектара. Інтересам громади заподіяно шкоду на суму більше 20 тисяч гривень. Після розслідування кримінальну справу передано до суду.

— Нині багато розмов про афери однієї тернопільської будівельної фірми, що будинки заселила, а земельні ділянки, на яких вони споруджені, належним чином не оформлені. Що скажете з цього приводу?

— Справді, будівництво на окремих об'єктах велося з порушеннями чинного законодавства. За вимогою прокуратури до підприємства через самочинне будівництво застосовано штрафні санкції на суму понад мільйон гривень. Спорудження десяти об'єктів призупинено інспекцією архітектурно-будівничого контролю — до отримання відповідних дозволів. А вже заселені будинки треба узаконювати, адже люди не винні. На жаль, це не єдина провина компанії-забудовника. Прокуратура Тернополя спільно з міліцією провела перевірку, за результатами якої слідчий міського відділу УМВСУ в області порушив кримінальну справу стосовно службових осіб цього підприємства за ознакою злочину, передбаченого ч.4 ст. 190 Кримінального кодексу (шахрайство). Від однієї з пайовиків вони отримали понад 300 тисяч гривень, обіцяючи здати житловий будинок у 2008-му, проте досі на місці будівництва стоїть лише фундамент. Усе свідчить про те, що ошуканих цією фірмою багатого. На жаль, такі справи розслідувати важко, аферисти часто прикриваються комерційною таємницею. Що ж, будемо викривати ці схеми, щоб іншим не кортіло наживатися обманом.

— Успіхів вам! Дякую за розмову.

Бесідувала
Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Фото автора.

Юридична наука має працювати на перспективу

Із жовтня 1988 року незмінним директором Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України є Юрій Сергійович Шемшученко. Він єдиний український правознавець, якого обрано іноземним членом Російської Академії наук, автор майже 500 наукових праць, голова редакційної колегії 6-томної «Юридичної енциклопедії», перший голова Союзу юристів України. Як члена Конституційної комісії Верховної Ради України Юрія Сергійовича можна зарахувати до «батьків-засновників» Основного Закону України 1996 року. Саме сьогодні (чому, дізнаєтеся пізніше) «Голос України» запропонував Юрію Шемшученку відповісти на деякі запитання.

— **Юрію Сергійовичу, ви маєте великий досвід наукової діяльності. Чи задоволені сучасним станом розвитку української юридичної науки?**

— Швидше ні, ніж так. У межах можливого наша юридична наука, звичайно, допомагає практичному розв'язанню проблем державно-правового будівництва. Але її потенціал використовується явно недостатньо. І це обумовлено низкою об'єктивних і суб'єктивних обставин.

По-перше, юридична наука є складовою частиною гуманітарної і всієї науки загалом. Головним показником ставлення держави до науки є рівень її фінансування. Він у нас нижче в 2—3 рази, ніж у середньому в Європі, США, Японії, Китаї та деяких інших країнах.

Фактичний рівень асигнування науки коливається на рівні 0,5 відсотка від ВВП замість 1,7 відсотка, встановленого Законом України «Про наукову і науково-технічну діяльність». За цих умов наука працює не на загальний прогрес, а на власне виживання. Це певною мірою стосується і юридичної науки.

По-друге, за всіх труднощів матеріального характеру в Україні в період незалежності спостерігається кількісне збільшення і юридичних наукових установ (Національна академія правових наук, Інститут законодавства Верховної Ради України тощо), і, особливо, вищих юридичних навчальних закладів. Але це не той випадок, коли кількість перетворюється на якість. Мене турбує у цьому зв'язку нинішнє падіння якості монографічних і дисертаційних робіт з юридичної тематики, їхній компліятивний і декларативний характер. За валом такої продукції не видно приросту нових знань, без чого наука втрачає сенс.

По-третє, між юридичною наукою і юридичною практикою немає належного взаємозв'язку. Не вироблено, зокрема, механізму державних замовлень на юридичні наукові розробки і механізму впровадження результатів цих розробок у практику, пробуксовує інститут наукової експертизи, ніхто фактично не займається проблемою ефективності правового регулювання суспільних відносин.

По-четверте, вскрай потрібно посилити прогностичну функцію юридичної науки. Вона не повинна обмежуватися лише констатацією фактів, а має працювати на перспективу, виробляти оптимальні моделі розвитку державності і правової системи України.

По-п'яте, пошук об'єктивної істини має стати наріжним каменем юридичної науки. У ній не місце різного роду імітаторам, войовничим радикалам, пристосуванцям, здатним змінювати свою позицію залежно від того, куди вітер віє. Вони продукують псевдонауку, яка не допомагає, а шкодить справі. Для виконання своєї високої місії юридична наука повинна бути не тільки правдивою, а й чесною.

— **Національна бібліотека імені В.І. Вернадського НАН України нещодавно провела аналіз індексу цитувань наукових праць українських авторів-гуманітаріїв у зарубіжних виданнях. З'ясувалося, що цей індекс щодо ваших монографічних та інших робіт є одним із найвищих. Індекс цитувань — це показник якості наукових досліджень?**

— Індекс цитувань уже давно сприйнято на Заході як важливий чинник оцінки міжнародним науковим товариством публічно оприлюднених результатів праці вченого у тій або іншій галузі знань. Наявність значної кількості зарубіжних цитувань свідчить про широкий інтерес до відповідних наукових публікацій, що, у свою чергу, обумовлено їхнім глибоким змістом і новизною. Високий індекс цитувань є неодмінною умовою зайняття наукової посади (керівника наукової установи чи навчального закладу, завідувача кафедри тощо), а також авторитету вченого на Заході.

У нас індекс цитувань ще не став стимулюючим чинником у підвищенні ефективності вітчизняної науки, посиленні її зв'язків із зарубіжною наукою. Він жодним чином не формалізований і фактично не впливає на статус вченого. Показник зарубіжних цитувань не вимагається при

обранні відповідних осіб на наукові посади членами НАН України чи Національної академії правових наук України.

Є тут і мовна проблема. За всього нашого патріотизму на Заході не читають книжок українською мовою. Останніми роками звужився і ринок української наукової літератури в Росії. То про яке цитування в цих умовах може йти мова?

На сьогодні в Україні не видається жодного юридичного наукового журналу чи принаймні дайджестів англійською мовою. Істотно скоротилася й передплата на англійськомовні юридичні видання. Вчені-юристи слабо володіють іноземними мовами, не мають постійних наукових контактів із зарубіжними колегами.

— **Загальновідомо, що ви є фундатором і лідером української школи екологічного права. Вашою перу з цих проблем належить близько 500 наукових праць, у тому числі понад 20 індивідуальних і колективних монографій. Ви були і є активним учасником процесу розвитку міжнародного і національного екологічного права, у вас багато учнів, які вже самі стали відомими юристами-екологами. У цьому зв'язку хотілося б почути вашу думку**

НАША ДОВІДКА

Юрій ШЕМШУЧЕНКО, народився 14 грудня 1935 року в Глухові Чернігівської (нині Сумської) області, директор Інституту держави і права імені В.М. Корецького Національної академії наук України, почесний ректор Київського університету права НАН України, академік НАН України і Національної академії правових наук України, іноземний член Російської Академії наук, заслужений діяч науки і техніки України, лауреат Державної премії України в галузі науки і техніки.

щодо інших наукових шкіл в українській юридичній науці та проблем у цій сфері.

— Наука не може бути фундаментальною без наявності відповідних наукових шкіл. На жаль, останнім часом склався спрощений підхід до самого поняття наукової школи. Ними нерідко оголошуються підрозділи науково-дослідних установ чи вищих навчальних закладів, результати наукових досліджень яких нічим особливо не виділяються серед інших. У системі Міністерства внутрішніх справ країни було видано накази про затвердження наукових шкіл у відповідних навчальних закладах. Наукова школа — явище, об'єктивоване низкою чинників. Ідеться, зокрема, про наявність авторитетного наукового лідера та його учнів, прив'язку в часі і просторі наукових досліджень до загальної концептуальної ідеї, сприйняття практикою теоретичних рекомендацій представників відповідної школи, її визнання не лише на національному, а й на міжнародному рівні тощо.

Наприклад, саме такою була і продовжує бути наукова школа міжнародного права академіка В. Корецького, сформована на базі Інституту держави і права НАН України. Його наукові ідеї були розвинуті докторами юридичних наук М. Михайловським, Н. Ульяновою, Г. Бувайликом, О. Висоцьким, В. Євінтовим, В. Денисовим та іншими. Нині ці ідеї є предметом наукових досліджень теперішнього покоління вчених. Вивчаючи сучасні процеси в міжнародному праві, вони нерідко відштовхуються від тих методологічних засад, які було закладено Володимиром Михайловичем у його наукових працях.

За великим рахунком, кількість наукових правознавчих шкіл у нас може обчислюватися не сотнями, а десятками. Наукова школа або є, або її немає. Їх не можна конституювати наказами, бо наявність тієї чи іншої школи залежить виключно від її визнання науковою спільнотою.

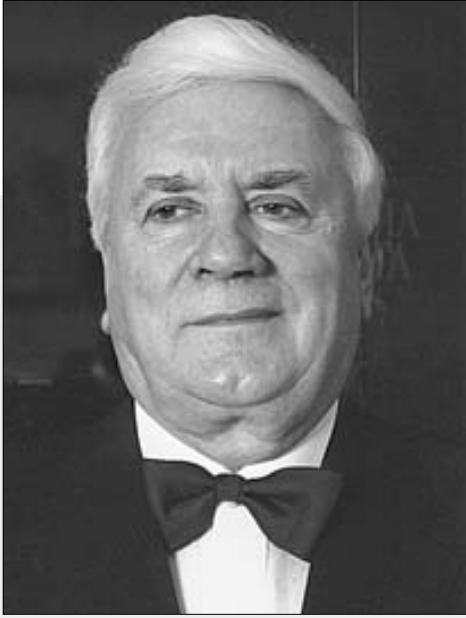
— **В Інституті ви очолюєте й відділ конституційного права та місцевого самоврядування. На виході підготовлені у відділі фунда-**

ментальні наукові праці. У цьому зв'язку яка ваша думка щодо місця і ролі науки конституційного права у вирішенні практичних питань конституційного будівництва в Україні?

— Ми завжди надавали належного значення науці конституційного права як теоретичній основі оптимальної організації державної влади в Україні. Це обумовлено тим, що предметом наукових досліджень цієї науки є Конституція — Основний Закон України.

Мені випала честь бути членом Конституційної комісії Верховної Ради України, інші мої колеги працювали у складі робочих груп. В інституті було підготовлено концепцію і проект нової Конституції України, надіслано до Конституційної комісії. Інститут провів кілька наукових конференцій з проблем конституційного будівництва.

Сьогодні з'явилось чимало політиків, які зараховують себе до «батьків-засновників» Конституції України 1996 року. Але безпідставно залишається за дужками внесок юридичної науки у цей процес. Проте саме правознавцями в рамках робочої групи Конституційної комісії на чолі з професором Київського університету Л. Юзьковим було опрацьовано перший варіант проекту нової Конституції України. Вони також активно

трудилися над проектом і на наступних етапах конституційного процесу.

У грудні 2004 року, як відомо, було внесено зміни і доповнення до Конституції України 1996 року. Але це призвело лише до розбалансування тексту Основного Закону. Наука тут ні до чого. Зміни і доповнення вносилися келійно і робилися не на наукових засадах, а як сумнівний політичний компроміс між різними владними структурами. Тож не дивно, що Конституційним Судом України у серпні 2010 року відповідні зміни і доповнення було визнано неконституційними.

У сфері державного будівництва найбільш рельєфно виявляються диспропорції у співвідношенні політики і права. З обранням чинного Президента України В. Януковича з'явилися реальні передумови для стабілізації політичної та економічної ситуації на засадах зміцнення законності і правопорядку в Україні.

На жаль, наука конституційного права на сьогодні не в змозі дати оптимально обґрунтованих наукових рецептів на численні виклики практики державного будівництва. Вона сама потребує подальшого розвитку і реформування. Насамперед ідеться про систему науки конституційного права, дихотомний зв'язок її предмету і методу.

— **За роки незалежності в Україні прийнято тисячі законів. Але нашу країну ще не можна вважати правовою державою. У чому тут справа?**

— Чинне законодавство України тільки умовно можна назвати системою. Воно є внутрішньо суперечливим і значною мірою декларативним. До багатьох законів вносяться численні зміни і доповнення. У законах часто відображаються не загальнонародні, а особисті чи групові інтереси. Любівання і політичні торги стали повсякденною практикою законотворчої діяльності.

Поліпшення справ у цій галузі могло б сприяти прийняттю Закону «Про Верховну Раду України» і довгоочікуваного Закону «Про нормативні правові акти України». Потрібна також загальнодержавна програма розвитку законодавства України, розрахована на 10-річний термін. Закони слід приймати в єдиному пакеті, орієнтуючись на відповідні наукові концепції правового регулювання.

Необхідно також провести суцільну ревізію законодавства, «розчистити» його від завалив застарілих актів і положень. Додільно продовжити і розширити кодифікаційні роботи, вжити заходів до належної систематизації законодавства України.

Не слід, однак, забувати, що навіть найдосконаліше законодавство не наблизить нас до правової держави, якщо воно не буде належним чином виконуватися. Ще Петро I зазначав: зайве закони писати, якщо їх не виконувати. На жаль, правовий нігілізм, злочинність і корупція стали в нас поширеним явищем. До того ж не спрацьовує принцип невідворотності юридичної відповідальності за скоєні правопорушення. Це особливо стосується високого рангу посадовців.

— **Ви єдиний український правознавець — іноземний член Російської Академії наук. Нещодавно в Москві вийшли монографія і підручник «Міжнародне право» з вашою участю. Які, на ваш погляд, перспективи україно-російського наукового співробітництва в галузі державознавства і правознавства?**

— В історії розвитку України і Росії було багато спільного. І нині ми нерідко стикаємося з однаковими проблемами державно-правового характеру. Тож і розв'язувати їх простіше спільними зусиллями. Про це свідчить досвід минулого. Наведу конкретний приклад. У 70-х—80-х роках минулого століття українські і російські правознавці-екологи плідно працювали разом над концепцією права громадянина (людини) на безпечне навколишнє середовище. Опрацьована в такий спосіб модель цього права пізніше знайшла закріплення в Законі України «Про охорону навколишнього природного середовища» і відповідному законі Російської Федерації, а також у нових конституціях цих держав.

З розвалом СРСР наші творчі зв'язки на офіційному рівні помітно послабшали. Але залишилися особисті контакти вчених. З російського боку активно сприяли цьому такі відомі правознавці, як В. Кудрявцев, Б. Топорнін, Ю. Тихомиров, В. Яковлев та інші. Віце-президента Російської Академії наук В. Кудрявцева було обрано іноземним членом НАН України.

Поступово ми відновлюємо творче співробітництво між відповідними науково-дослідними установами та вищими навчальними закладами обох країн. Наш інститут, зокрема, бере участь у різноманітних наукових заходах спільно з Інститутом держави і права Російської Академії наук, Інститутом законодавства і порівняльного правознавства при уряді Російської Федерації, юридичним факультетом Московського державного університету, Московською державною академією, юридичним факультетом Санкт-Петербурзького державного університету та іншими.

Є, отже, всі підстави дивитися оптимістично на розвиток україно-російського наукового співробітництва в галузі державознавства і правознавства. Важливою передумовою цього є нинішнє політичне зближення між Україною і Росією, а також постійна дружба між українським і російським народами.

— **Нині спостерігається підвищений інтерес до проблем історії держави і права України. Не стоїть осторонь цих проблем і очолюваний вами інститут. Про це свідчать, зокрема, такі його видання останніх років, як 10-томна «Антологія української юридичної думки», кодекс українського права XVIII століття — «Права, за якими судиться малоросійський народ», серія монографічних праць з історії держави і права України тощо, підготовлені за вашої активної участі. А що можна сказати про подальший розвиток історико-правових досліджень в інституті?**

— Питання надзвичайно важливе у зв'язку з часто замінюваною за роки незалежності політичною кон'юктурою в країні. У зв'язку з цим спостерігається намагання з боку певних політичних сил націонал-радикального напрямку переписати вітчизняну історію, без достатніх на те підстав змістити акценти в оцінці історичних постатей, подій і явищ.

Для запобігання цьому ми свого часу запропонували видання серії «Пам'ятки політико-правової думки України». Вже побачило світ чимало таких пам'яток, які було фактично забуто, в тому числі і «Права, за якими судиться малоросійський народ».

Сьогодні у процесі реалізації перебуває проект видань з персональної тематики. Надруковано тритомний творів М. Василенка, на черзі багатотомники праць академіків Всеукраїнської академії наук Ф. Тарановського, О. Малиновського та інших. Видано книжку «Правознавча спадщина Глухівщини». Досліджуємо також правову природу універсалів українських гетьманів.

— **Дякуємо за інтерв'ю. Хай вам щастить!**

Вітаємо

Сьогодні Юрію Сергійовичу Шемшученку виповнюється 75 років. Редакція газети «Голос України» зичить ювіляру успіхів у роботі, здоров'я, сімейного добробуту, злагоди, всьляких гараздів та щасття на довгі роки.

У Міжнародному валютному фонді справу про передачу НАК "Нафтогаз" газу для "РосУкрЕнерго" називають "комерційним спором", повідомляє "Вашингтон Пост"

В Івано–Франківську розпорядженням міського голови Віктора Анушкевичуса заборонено реалізацію і використання петард та інших вибухонебезпечних пристроїв, повідомляє наш власкор Дарина Назарчук.

УШАНУВАННЯ

Вклонімося їхньому героїзмові, мужності й хоробрості!

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

У 1994 році громадські організації чорнобильців України зверталися до керівників держави з проханням, щоб по календарю відзначався день учасників ліквідації чорнобильської катастрофи. Їх не почули, і вони самостійно почали відзначати цю дату. Їм офіційно дозволяли це робити — виділяли почесну варту, покладали вінки від керівників держави, іноземних посольств і громадських організацій. Але визнання цього дня на державному рівні не було. Це сталося лише 2006 року, після підписання 10 листопада указу Президента України.

Надання державного статусу Дню ліквідації — це ще одне нагадування суспільства про проблеми ліквідаторів-чорнобильців, найважливіші з яких — мізерний розмір пенсії, недостатнє медичне обслуговування, незабезпечення житлом тощо. З цими проблемами пов'язано й інша — статусу ліквідаторів аварії на ЧАЕС. Офіційно стали називати ліквідаторами тільки перші 5 тисяч тих, хто в неймовірно складних і небезпечних умовах зводив ту захисну споруду, їм і видали відповідні посвідчення. А з 1992 року всім іншим, хто був причетний до ліквідації аварії, почали вручати посвідчення потерпілих від Чорнобильської катастрофи.

Усього в ліквідації планетарної катастрофи на ЧАЕС брало участь понад 650 000 осіб з усього Радянського Союзу, з яких більше половини були пожежники, військовослужбовці, мільйонери, медики, автомобілісти, авіатори, інженери, вчені, будівельники, шахтарі — представники України.

Вони збудували захисну споруду і тим самим захистили людей і довколишнє середовище не лише України, а й багатьох країн світу від страшного невидимого ворога — смертоносної радіації. Тож вклонімося Героям незабутнього мирного 1986 року! Не забуваймо їх ніколи!

Сьогодні в Києві, Славутичі та інших містах і селах відбуваються акції вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

БАЛАНС ТИЖНЯ

- * Уряд пропонує з 2011 року обмежити розмір максимальних пенсій і трудового стажу для чиновників — про ріпку.
- * План із мобілізації доходів у січні-листопаді виконано на 85 відсотків — про недобір.
- * Кабінет Міністрів схвалив проект Держбюджету-2011 — про войовничий консерватизм.

Два корінці в корупційному ґрунті

Голова правління Пенсійного фонду Борис Зайчук повідомив про дефіцит у 26,6 мільярда гривень, від чого уряду не відмежуватися і при здійсненні пенсійної реформи. Вона цілком слушно багатьом уявляється як ріпка, котру тягнуть-потягнуть, а витягти не можуть. Борис Зайчук має рацію: бездефіцитна робота фонду можлива лише за умови оптимізації пенсійних виплат і законодавчих змін. Водночас і втрата мільйона робочих місць у кризовий 2009-й, і зростання надходжень до Пенсійного фонду в періоди скорочень боргів у заробітній платі (жовтень) або прийнятного наповнення держбюджету (листопад) свідчать, що ріпку цупко тримають лише два корінці — вскрай низький рівень заробітних плат і надмірні масштаби тіньового сектору економіки. Обидва дуже глибоко сидять у корупційному ґрунті.

Деякі експерти оцінюють обсяги заробітних плат, з яких не сплачуються податки, в 130—150 мільярдів гривень, а якщо так, то близько 50 мільярдів гривень цієї суми втрачає Пенсійний фонд. Нехай за лекалами МВФ, але уряд вимушений перекроїти систему пенсійного забезпечення. Дефіцит Пенсійного фонду загрозливо переобтяжує

Пристрасті навколо посади ректора Донецького національного університету

ВИЩА ШКОЛА

Конференція трудового колективу Донецького національного університету, яка обирала претендента на посаду ректора вишу, тривала шість годин. Переміг 65-річний завідувач кафедри економічної кібернетики Юрій Лисенко (на знімку). Тоді як виконуючий обов'язки ректора Петро Єгоров — кандидат, якого підтримувало Міністерство освіти, — вибори програв. Для того, щоб бути рекомендованим до призначення, кандидатам потрібно було набрати щонайменше 30 відсотків голосів від статутної кількості учасників конференції — 300 осіб. Якби цей бар'єр подолали обидва кандидати, до міністерства були б внесені обидві кандидатури, і остаточне рішення було б за вищою інстанцією. Пронія долі полягає в тому, що Єгорову до заповітних 30 відсотків не вистачило одного голосу. Його конкурент (а Юрій Лисенко подав документи за три дні до виборів), здобувши 138 голосів делегатів, став єдиним претендентом на посаду керівника вузу. Тепер міністерство має затвердити цю кандидатуру.

Пристрасті навколо посади керівника Донецького національного університету вирують уже четвертий місяць поспіль. У липні цього року Міністерство освіти несподівано звільнило ректора Володимира Шевченка, який обіймав цю посаду 24 роки. Формальною причиною став той факт, що у керівника вишу закінчився контракт. Проте до нових виборів ректора на посаді не залишили. Сьогодні виконуючим обов'язки ректора є колишній декан обліково-фінансового факультету Петро Єгоров.

Академіка і Героя України Володимира Шевченка я знайшла перед початком конференції в одному з кабінетів історичного факультету. Стіл у загальній кімнаті — ось теперішнє робоче місце визнаного світом ученого. В картонних коробках — наукова література. Розкриті книги немає де. Займатися з дипломниками, аспірантами та докторантами — також. Шевченко подавав свою кандидатуру на посаду ректора, однак згодом відкликав заяву — нібито через тиск і погро-

зи. «Мені дали зрозуміти, що я — зайва людина. Віддавши половину життя розвитку освіти і науки в Донецькому регіоні, будучи головою ради ректорів області, головою Донецького наукового центру НАН України, я отримав таке ставлення. Мені незрозумілі причини, чому мене не хочуть бачити ректором, і ніхто мені, дивлячись у вічі, про це не говорив. А поза спиною ходять усілякі плітки».

Про авторитет екс-ректора в колективі свідчить той факт, що Володимира Шевченка делегати конференції вітали стоячи та бурхливими оплесками. Місцева преса обговорює імовірні причини, чому влада просуває на посаду керівника університету нову людину. Під час зустрічі з викладачами та студентами Петро Єгоров представив проєкт нової 24-поверхової будівлі на місці філологічного корпусу. Виконуючий обов'язки ректора запевнив, що зможе знайти кошти на будівництво хмарочосу. Цікавість до проєкту підігрівав той факт, що проєкт майбутнього університетського корпусу дивно збігався із проєктами двох відомих будівель, споруджених у Донецьку однією компанією. Громадськість обурилася намірами висадити в повітря корпус факультету, де, зокрема, навчався поет і правозахисник Василь Стус.

Під час виступу на конференції Петро Єгоров запевнив: будь-яке будівництво починатиметься лише за згодою колективу університету. На запитання кореспондента «Голосу України» про домовленості з представниками бізнесу Єгоров категорично відпо-

вів: «Жодних домовленостей ні з ким у мене немає!» Однак настрої викладачів і студентів схилюлися не на користь цього претендента — незважаючи на те, що присутній на конференції представник міністра освіти, науки, молоді і спорту недовозначно натякав делегатам, кого саме підтримує відомство.

Переможець університетського туру виборів Юрій Лисенко заявив журналістам про складну фінансову ситуацію у виші: «Університет без активного керування перебуває фактично кілька місяців. Крім того, ми не знаємо, як складеться наша фінансова ситуація до кінця року. Судячи з реакції міністерства, преференцій нам не буде, те, що належить, — те й дадуть. Отже, потрібно розраховувати на свої сили».

Перемогу Юрія Лисенка можна розглядати як відповідь університету на тиск з боку Міністерства освіти, яке спочатку звільнило популярного в колективі Володимира Шевченка, а потім намагалось нав'язати свою кандидатуру ректора. До речі, привітати переможця представник міністра відмовився. «А може, вам ще й вишикуватися?» — роздратовано кинув чиновник.

І наостанок — про атмосферу навколо виборів. Напередодні

журналісти не знали, чи зможуть бути присутні на конференції. Керівник прес-служби університету Олександр Буга записував прізвиська та видання і радив чекати на повідомлення про акредитацію. Хто і де узгоджував списки представників мас-медіа, невідомо. Автору цих рядків зателефонували із прес-служби університету за годину до початку прес-конференції. Жіночий голос радісно повідомив, що «Голос України» акредитовано на захід.

Однак уявлення про умови роботи журналістів у нового керівництва вузу було досить оригінальне. Пресі відвели... балкон збоку зали засідань. Із крісла на балконі можна побачити хіба що стіну попереду. Ані трибуни, ані промовців, ані реакції залу — нічого цього не видно. Складалося враження, що керівництво вишу умисно зробило все, аби позбавити кореспондентів можливості особисто спостерігати за перебігом голосування і спілкуватися із делегатами конференції. Тенденцію, коли навчальний заклад, в якому завжди панував дух свободи і вільнодумства, за лічені місяці перетворився на закриту структуру із далеким від демократичного порядком, неможливо не помітити.

Ліна КУЩ.

Начальник служби охорони університету Володимир Щербина не пропускає до зали засідань кореспондента «Голосу України».

Плани — одне. Їх виконання — інше

видавкову частину держбюджету, проєкт якого схвалили на урядовому рівні. Але розписати планові показники — не штука, проблема їх виконати, а уряду це не вдається навіть за позитивної динаміки економічного зростання. До того ж до реформаторства уряду є недовіра, спричинена його підходами до податкової реформи. Як буде з пенсійною, якщо й до, й після появи прикінцевої редакції Податкового кодексу Бориса Зайчука чи не найбільше «дістає» не-реформована спрощена система оподаткування. Якщо треба налаштувати проти себе й жіноцтво, й чиновництво? Борис Зайчук вважає, що такого самого дефіциту, як цьогоріч, його відомству варто очікувати й у 2011-му. Микола Азаров — іншої думки, він налаштований скоротити його на третину вже наступного року. Але це плани, а законодавча вимога сплачувати заробітну плату двічі на місяць і нова редакція Податкового кодексу можуть не збільшити, а зменшити обсяги обігових коштів реально-го сектору економіки та малого бізнесу. А відповідно й Пенсійний фонд потребувати-ме ще більш згубного дотування з держбюджету. Воно, нагадаю, за 10 місяців зросло більш як на 50 відсотків у структурі видатків на соціальне забезпечення.

Структура — не дура!

Взагалі про структуру видатків держбюджету варто сказати більше, бо вони ніби спростовують головний постулат влади, яка береться за реформи: спершу — економічна стабілізація, а потім — усе інше, в тім числі, й соціальне забезпечення. Авжеж, разом з тим — частка видатків на соціальний захист зростає, дякуючи збільшенню дотатків тому само Пенсійному фонду, а видатки на економічну діяльність, хоч як дивно, скорочуються. Це показує черговий звіт Рахункової палати, і це не спростовує схвалений

урядом проєкт держбюджету-2011. Як ми й передбачали на старті року, уряд капітально витрачається лише на будівництво об'єктів до Євро-2012, здебільшого аеропортів, а видатки на соціальний захист удвічі перевищують капіталовкладення в економіку. Справа навіть не в тому, що нам вішають локшину на вуха, а в тому, що пенсійну ріпку витягнуть ще не скоро.

Корисно нагадати, мабуть, що бюджет за 11 місяців цього року за доходами виконано на 85 відсотків від річного завдання. Нагадало Держказначейство. Спіраючись на його звітність, для виконання річного плану в грудні треба зібрати близько 37,662 мільярда гривень доходів при тому, що середньомісячний показник цього року становить 19,554 мільярда гривень. Інакше кажучи, не одержимо очікуваних доходів, попри те що Міністерство фінансів фактично перебрало на себе функції багатьох розпорядників бюджетних коштів, демонструючи методу ручного управління грошовими потоками. Недобір доходів на фініші року збільшить дефіцит бюджету так само, як це відбувалося на його старті. Ще більш показово стан справ із виконанням бюджету цього року засвідчує структура видатків. За даними Рахункової палати, з 720 запланованих бюджетних програм загального фонду в повному обсягу профінансовано аж... 38. А скільки ж доброго ми чули від влади про ці програми!

Бюджет, який сам собі на умі

Уряд схвалив проєкт держбюджету-2011 — це позитивна новина, оскільки я не маю жодних сумнівів у тому, що його схвалять до кінця року в парламенті. Це добре хоча б тому, що країна не житиме за тимчасовим розписом, як на старті нинішнього року. Але я чомусь упевнений, що виконувати його будуть не набагато краще, ніж нинішній. Приміром, обов'язково буде рядок

про видатки й кредити під урядові гарантії. Напевно — від міжнародних фінансових організацій. Але неодмінно якесь поважна фінансова установа через півроку вже пошкодує, що нам позичала. Як, скажімо, Міжнародний банк реконструкції та розвитку, який скоротив на 90 мільйонів доларів США позику на розвиток земельного кадастру України. Ще б пак, за шість років вона використала її тільки на 12 відсотків — ані Держкомзем, ані Мінфін, які самі собі на умі, не подбали про належний супровід цього проєкту, вважай — інтереси землевласників.

У проєкті держбюджету-2011 обов'язково з'являться позичені кошти на розбудову інфраструктури житлово-комунального сектору. Але так само, як і цього року, це відомство витратиме мільйони гривень на консультації та послуги замість того, щоб витратити їх на програми з очищення каналізаційних стоків або покращення питної води. До слова, серед тижня керівники столичної держадміністрації влаштовували урочистості з пам'ятним фотографуванням біля відремонтованої за кілька років труби в центрі міста. Того й дивись, доживемо до того, що слухатимемо гімн після заміни якогось каналізаційного люка.

Не зайве усім, хто береться за розробку бюджетних проєктів, спершу цікавитися структурою державних видатків за поточний рік. А проєкт бюджету на наступний, наче сам собі на умі. Його доходи обіцяють зрости лише на 10 відсотків — до 279 мільярдів гривень. Нагадаю, цього року планували їх збільшити на 27 відсотків від фактичних надходжень 2009 року. Але й надходжень кіт наплакав, і міністр фінансів Федір Ярошенко вже визнав, що бюджет нинішнього року буде не виконаний. Чи не тому складається враження, що гроші на задекларовані реформи не виділяються?

Сергій ВЛАД.

Організаторів заворушень на Манежній площі встановлено

У результаті заворушень у Москві минулих вихідних загинуло двоє осіб, із травмами й пораненнями госпіталізовано шестеро. Шістдесят шість — затримані й доставлені у відділення міліції. Російські правоохоронні органи порушили близько десяти кримінальних справ стосовно учасників кривавих побоїщ.

Нагадаємо, у суботу вшанувати, пам'ять уболівальника «Спартака», який загинув у бійці з «вихідцями з Кавказу», в центрі Москви, неподалік Кремля, на Манежній площі, зібралися близько 5000 фанатів футбольних клубів і членів екстремістських молодіжних організацій. Спочатку юрба скандувала націоналістичні гасла: «Москва — російське місто!», «Росія — для росіян!», палила фаєри й підривала димові шашки. А потім молоді люди почали жорстоко бити своїх ровесників «неслов'янської зовнішності». Коли три бійці «ОМОНу» спробували захистити молодих людей, юрба стала бити і їх. Після цього інциденту на площу прибуло підкріплення: міліція й спеціальні підрозділи внутрішніх військ. Почалися бійки між молоддю й силами правопорядку.

Коли міліції вдалося витіснити юрбу з Манежної площі, сотні молодих людей спустилися в метро й узялися за пасажирів «кавказької зовнішності». Після погрому на Манежній і в метро націоналісти повернулися до вуличних убивств: у неділю на півдні Москви зарізали уродженця Киргизії.

Президент Дмитро Медведев провів засідання ради безпеки й підписав указ про додаткові заходи із забезпечення правопорядку. Намагаючись заспокоїти російських громадян, він написав у своєму твіттері, що «у країні й у Москві — все під контролем. З усіма, хто гадив, розберемося. З усіма, не сумнівайтеся». Міністр внутрішніх справ

Учасники мітингу російської опозиції вимагають відставки прем'єр-міністра Росії Володимира Путіна.

Рашид Нургалієв, у свою чергу, підкреслив, що в усьому винні лівоекстремістські організації.

Опозиція в усьому звинуватила владу, нагадавши, що за день до трагічних подій заступник керівника адміністрації президента Владислав Сурков провів нараду з лідерами молодіжних організацій «Наші», «Росія молоді», «Молода гвардія», «Сталь» і «Місцеві» і закликав «готуватися до президентських виборів та тренувати мозок і м'язи».

Відомий російський політолог Марат Гельман упевнений, що небезпека полягає

в тому, що «з'являються організовані групи людей, які вважають себе вправі вершити правосуддя».

Погроми й бійки молоді з міліцією відбулися минулих вихідних не тільки в Москві, а й у Санкт-Петербурзі, Ростові-на-Дону. Спостерігачі відзначають, що в Росії серед молоді стали домінувати ксенофобські, націоналістичні настрої через російські ЗМІ, які довгі роки культивували образ ворога в особі неслов'ян.

Віктор ТИМОШЕНКО.

Москва.

Керівники митних служб домовилися про тісну співпрацю

У пункті пропуску «Ужгород» керівниками Служби доходів Міністерства фінансів Грузії — Гіоргі Цхакая, Митного директорату Словацької Республіки — Марії Мачової і головою Державної митної служби України — Ігорем Калетником укладено низку домовленостей про співробітництво в галузі митної справи. Ігор Калетник, наголошуючи на важливості євроінтеграційних прагнень України та Грузії, відзначив, що обмін інформацією щодо національного законодавства та практики його застосування, розвиток навчання та залучення технічної допомоги — один з факторів створення сучасної систе-

ми митної адміністрації відповідно до міжнародних стандартів. Зі свого боку, Гіоргі Цхакая зазначив, що грузинські митники також прагнуть до розширення співробітництва з метою забезпечення захисту економічних інтересів. А Марія Мачова підтримала прагнення своїх колег у приведенні митного законодавства відповідно до міжнародних стандартів і запропонувала поділитися досвідом словацьких митників у цьому важливому питанні.

Василь НИТКА.

На знімку: під час підписання тристоронніх домовленостей.

Фото надане прес-службою Чопської митниці.

«Коньяк» і «шампанське» незабаром зникнуть із магазинів?

Євросоюз наполягає на забороні близько п'ятнадцяти географічних найменувань продуктів в Україні. З них найвідоміші нашим споживачам — «коньяк» і «шампанське». Країни Євросоюзу, насамперед Франція, і раніше вимагали від українських виробників припинити продавати продукцію під їхніми географічними назвами. Наприклад, французькі

винороби наполягають, що «шампанське» може вироблятися винятково в одній із провінцій їхньої країни — Шампані. Решта називатися «шампанським» не може.

Але якщо раніше в Євросоюзу не було реальних можливостей змусити українців називати своє шампанське винятково ігристим вином, то тепер цей шанс з'явився. Нині

активно ведуться переговори про створення зони вільної торгівлі між Україною і ЄС, і європейські виробники використали їх для досягнення своїх цілей. Після чергового раунду переговорів стало відомо, що ЄС згодний дозволити українським підприємствам використовувати захищені у європейських країнах географічні назви продуктів протягом

5—10 років після створення зони вільної торгівлі. Водночас заступник міністра економічного розвитку й торгівлі Валерій П'ятницький зазначив, що така пропозиція неприйнятна для України, оскільки не передбачає компенсації виробникам витрат на ребрендинг або перепрофілювання виробництва.

Вл. інф.

На виставці в Абу-Дабі представлено новинки світової автоіндустрії.

Біля берегів Ізраїлю затонуло судно...

У Середземному морі біля берегів Ізраїлю через сильний шторм затонуло судно «Адріатик», на борту якого перебувало одинадцять українців. Судно, яким із квітня нинішнього року володіє українська компанія, ішло під прапором Молдови й перевозило 3000 тонн сталі.

Як повідомив журналістам головний редактор «Морського бюлетеня» Михайло Войтенко, маршрут судна пролягав з Новоросійська до Ашдода (Ізраїль). «Вода почала проникати в трюм, капітан наказав зайняти шлюпки. На допомогу прийшов панамський контейнеровіз «М. Гріт». Є інформація, що «Адріатик», давши сильний крен, затонув протягом години-півтори. До речі, у цьому районі в шторм потрапили ще кілька інших суден», — розповів редактор.

За попередніми даними українського МЗС, усі українські моряки врятувалися й нині їхньому життю нічого не загрожує.

Фото Марини ФЕДЯНІНОЇ (Укрінформ).

У НОМЕР

Відносини з Польщею — пріоритет для кожного четвертого українця

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Для того, щоб з'ясувати, наскільки близька чи далека Польща для жителів України, респондентам було запропоновано відповісти на відкрите запитання: «Що вам спадає на думку, коли чуєте слово «Польща»?» Найчастіше у відповідях звучали позитивні характеристики. Часто підкреслювалась її схожість з Україною. Приміром, «така само держава, як і наша, але там люди живуть краще», — презентує результати Йоана Конечна-Саламатіна, науковий співробітник Інституту соціології Варшавського університету.

За останніх 10 років в Україні побільшало тих, хто сприймає Польщу як доброго друга, переконує Ірина Бекешкіна. А це, за її словами, відкриває перед нами нові перспективи: «Досвід входження Польщі до європейських структур для України актуальний і надзвичайно цікавий. Крокуючи до Польщі, ми крокуємо до Європи».

Тим часом майже у 27 відсотків опитаних згадки про Польщу мають нейтральні, часто географічні асоціації. Ще для 19 відсотків українців ця країна є символом економічного успіху і кращого життя. А от про те, що трохи більш як за рік ми вдвох прийматимемо Євро-2012, майже ніхто не згадав — лише три відсотки опитаних. Стільки ж знайшлося і тих, хто має негативні думки щодо цієї країни. Для трьох відсотків опитаних Польща асоціюється з ворожістю до України, невдячністю (як-то: «ми допомогли їй піднятися, а тепер вони дивляться на нас зверхньо»), зарозумілістю та хитрістю в міжнародній політиці.

Попри це, абсолютна більшість (82 відсотки) опитаних українців не відчувають небезпеки з боку Польщі. І кожен четвертий з опитаних визначив відносини з цим сусідом як пріоритетні.

А от питання: «Чи допомагає Польща Україні просуватися в ЄС?» думки респондентів розділило. Сорок відсотків відповіли на нього ствердно. Водночас стільки само українців у цьому засумнівалися: мовляв, і не допомагає, і не заважає.

Крім того, дослідження показало: українці здебільшого вважають поляків схожими на себе. Утім, певні відмінності все-таки є. Так, на думку більшості опитаних, звичайний поляк — релігійний, підприємливий, сучасний, доглянутий і освічений. А ось українців передусім гостинний, працьовитий, веселий, товаришеский та доброзичливий.

До речі, загальнонаціональне опитування є частиною проекту, який фінансується Міністерством закордонних справ Польщі в рамках регулярної Програми сприяння поширенню знань про Польщу.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Мляву суперечку щодо Керченської протоки не закінчено

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

«Наскільки мені відомо, на зустрічі міністрів закордонних справ тема морського кордону не звучала — багато в чому через те, що російська й українська сторони, як і раніше, не прийшли до спільної позиції на цю тему», — сказав В. Корнілов. Він додав, що «млява суперечка» з цієї теми триває, принципові позиції України й РФ — різні, тому «ця суперечка не вноситься на вищий рівень».

Разом з тим В. Корнілов підкреслив, що це питання не є принциповим. Зокрема, від його вирішення не залежить введення безвізового режиму між Україною і Євросоюзом, а його невирішення жодним чином не ускладнить україно-російських відносин.

У свою чергу, директор Інституту політичного аналізу й міжнародних досліджень Сергій Толстов додав, що з огляду на угоду, підписану в 1993 році по Азовському морю, питання делітації морських кордонів «не буде особливим предметом для обговорення». «Але українська сторона повинна чітко розраховувати свою тактику, не йти на певні поступки, бо від великих держав дуже складно очікувати великодушності», — сказав експерт, пише «Обозреватель».

Показник динаміки зростання промислового виробництва України є найвищим серед країн СНД і за дев'ять місяців 2010 року становить 110,7%, *заявив заступник міністра економічного розвитку і торгівлі України Валерій Мунтіян*

Міністр оборони України Михайло ЄЖЕЛЬ підписав наказ про звільнення протягом січня—лютого 2011 року військовослужбовців строкової служби, які мають вищу освіту і були призвані у квітні—травні 2010 року, *повідомляє пресслужба Міноборони*

У НОМЕР

➤ МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

Форум роботодавців та соціальних партнерів

У Миколаївському російському академічному художньому драматичному театрі в середу відбудеться форум роботодавців і соціальних партнерів області. Як зазначив директор Миколаївського обласного центру зайнятості Володимир Луста, тільки в нинішньому році послугами міських і районних центрів скористалося більше тридцять тисяч роботодавців, майже 58 тисяч незайнятих громадян, а з моменту створення служби — приблизно 1,2 мільйона безробітних. За сприяння центрів зайнятості влаштувалися на роботу майже 400 тисяч жителів регіону. Близько 11 тисяч безробітних одержали фінансовий старт для власної підприємницької діяльності, понад 74 тисячі підвищили свою кваліфікацію або освоїли професії, що мають попит на ринку праці.

У кольоровому спеціальному випуску обласної газети «Фортуна», присвяченому 20-річчю створення держслужби зайнятості (редактор Юрій Подима), обласний центр зайнятості не поспукався на добрі слова для працівників міських і районних центрів, роботодавців, представників навчальних закладів Миколаївщини, на базі яких проводиться професійне навчання, перепідготовка й підвищення кваліфікації безробітних.

Галина ПОРФИР'ЄВА.

➤ ЛУГАНСЬК

Підрахують бомжів

У січні в обласному центрі почне діяти центр реінтеграції бездомних. Місцева влада обіцяє, що людей без певного місця проживання не тільки реєструватимуть, а й надаватимуть їм певну допомогу. Тут їх будуть годувати, одягати. На якийсь час дадуть притулок, до з'ясування ситуації й оформлення паспорта. Крім того, бездомним громадянам обіцяють лікування в лікарнях. У центрі працюватиме 22 особи, реєстрацію бездомних вестиме нова комунальна установа. Зараз Луганська міськдержадміністрація шукає приміщення для центру і зазнає певних труднощів. Заступник міського голови Марина Воротнікова змушена визнати, що приміщення для центру повноцінно запрацює лише до наступної зими. Але й цієї зими міська влада обіцяє не залишити бездомних без тепла.

Алла АНТИПОВА.

➤ ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ

Випускників навчають обирати професію

Пройди тест, обери спеціальність. За таким планом працювала масштабна акція з презентації послуг професійно-технічних навчальних закладів, яка відбулася у Хмельницькій торгово-промисловій палаті за сприяння обласного центру зайнятості. Випускникам шкіл, котрі ще не визначилися із майбутньою професією, пропонували скласти тести, щоб визначити до якої справи вони мають хист. Також старшокласники мали можливість обрати навчальний заклад, де можна здобути певну спеціальність. Для охочих були проведені профорієнтаційні семінари та тренінги. У пошуках роботи допомагали представники центрів зайнятості.

З початку року послугами обласної служби зайнятості скористалося майже 63 тисячі незайнятих трудовою діяльністю громадян. На обліку перебувало понад 15 тисяч людей, які шукали роботу. З них 55 відсотків — жінки, 44 — чоловік. При цьому майже кожен другий — мешканець сільської місцевості.

Ірина КОЗАК.

Аварію на очисних спорудах виявили мисливці

Витік нечистот стався на очисних спорудах, що належать Стрижавській виправній колонії (Вінницька область). Першими аварійну ситуацію побачили мисливці, які в суботу вийшли на полювання на території, що неподалік від дачного масиву у селищі Стрижавка. Про те, що нечистоти підбираються до ставка, мисливці повідомили його власнику, жителю селища пану Валерію.

— Знайомий зателефонував мені і каже: «Бий на сполох, рятуй свій став, бо біда буде», — каже пан Валерій. — Попередив: «Як будеш їхати до ставу, не забудь взяти протигаз, бо тут задихнутися можна».

За словами співрозмовника, водне плесо знаходиться внизу. У цій же долині ще три ставки. Очисні — вгорі. До них не більше кілометра. Не дивно, що нечистоти потекли до озер.

— На шастя, до самої води їх не донесло, — продовжує співрозмовник. — З усього видно, що течуть вони вже не перший день. Тут ще знаходяться дачні будинки. Зима, людей немає, тому ніхто й не побачив слідів аварії. Якби не мисливці...

Про аварію повідомили екологів. Того самого дня у їхній присутності ліквідували прорив. Протягом багатьох років виправна колонія користується очисними спорудами із спрощеною схемою.

КОМЕНТАР

Юрій Дубовий, начальник Вінницької обласної екологічної інспекції:

— *Витік стоків з очисних споруд у Стрижавці дійсно мав місце. Це встановили наші фахівці після виїзду за повідомленням жителів. Витік незначний. В одному місці виявлено прорив. Це зафіксовано в акті перевірки. Начальнику колонії зроблено припис про усунення порушень природоохоронного законодавства, що спричинило витік стоків на місцевість. У той же день було ліквідовано місце прориву очисних споруд. Але така установа повинна мати сучасні системи очистки стоків.*

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

мою очистки господарсько-фекальних стоків. Для цього на околиці селища обладнали декілька звичайних ям, розміром приблизно 20х50 метрів. Сюди скидають нечистоти. Для їх нейтралізації використовують спеціальні мікроби. Після чого все потрапляє в ґрунт.

— Де там є ті мікроби? — продовжує пан Валерій. - Так все й всмоктується в землю. Колись це обернеться для Стрижавки великою бідою. Вже не раз забороняли воду брати з криниць...

Віктор СКРИПНИК.

ІЗ РЕГІОНІВ

«Таврія» не прощається

Практично всі засоби масової інформації України відгукнулися на повідомлення про припинення виробництва «Таврій» і «Славути». Можливо, саме це спонукало керівництво корпорації «Укравто» змінити гнів на милість — воно скасувало своє рішення і продовжило виробниче життя популярних моделей «Таврія-пікап» і «Славути». Хоча справи з виробництвом у листопаді порівняно з жовтнем дещо погіршилися. Зокрема, в листопаді із заводського конвеєра зійшло 4918 автовок, а в жовтні — 5645. Однак і це в чотири рази більше, ніж в аналогічний період 2009 року.

Леонід СОСНИЦЬКИЙ.

Запоріжжя.

Із неперспективних — у переможці

На Херсонщині завершився конкурс на кращу сільську та селищну ради. Переможців визначали за кількома напрямками, які стосувалися як стану виконання програми соціально-економічного розвитку території, так і реформування аграрного комплексу, комунального і побутового обслуговування, забезпечення правопорядку.

У конкурсі взяли участь 12 сільських та селищних рад із дев'яти районів області. Серед переможців — і Горностаївська сільрада Новотроїцького району. Відродження бригадного степового села тісно пов'язане з місцевою агрофірмою «Мир», яку очолює депутат обласної ради Іван Доценко. У Горностаївці добрі врожаї, нема безробіття, один із кращих в області стадіон. Серед новобудов року — сільська амбулаторія. А ще агрофірма відома тим, що тут встановили доплати багатодітним родинам.

Василь ПІДДУБНЯК.

Херсонська область.

Залізничники запобігли трагедії

У районі села Фрунзе Слов'яносербського району працівники залізниці випадково побачили дітей десь років 10—12, котрі з боку лісопосадки тягнули якийсь іржавий металевий предмет. Запідозривши недобре, дорослі покликали хлопчаків, але ті, кинувши свою ношу, почали тікати. Шматком іржавого металу виявився артснаряд калібру 152 мм часів Великої Вітчизняної війни. Залізничники викликали фахівців МНС. Місце небезпечної знахідки було оточено, пізніше снаряд знешкодили.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

ФОТОФАКТ

Цей бездомний, як і його численні товариші недолі, зможе пережити зиму в Миколаєві — одне з бомбоховищ тут переобладнали на нічліжку.

Фото Андрія ДВОРЕЦЬКОГО (УНАНУ).

Навчальні заклади відкривають нові спеціальності

Навчальні заклади Кіровоградщини у боротьбі за майбутніх студентів прагнуть розширити свої освітні орієнтири і заявляють про необхідність відкриття нових спеціальностей. Регіональна громадська експертна Державна акредитаційна комісія, що діє в області від імені Міністерства освіти і науки, розглянула подані кількома вишами пропозиції.

Зокрема, в Олександрійському політехнічному коледжі та Гайворонському машинобудівному технікумі хочуть навчати організації перевезень і управління на транспорті. Майбутні випускники отримуватимуть тут освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст».

Також молодших спеціалістів за напрямком «Монтаж і експлуатація електроустаткування підприємств і цивільних споруд» має намір готувати Світловодський політехнічний коледж.

А от у Кіровоградському державному педагогічному університеті імені Володимира Винниченка висловили бажання до наявних навчальних напрямків додати ще один — «Прикладна і теоретична статистика». Випускники за цією спеціальністю матимуть освітньо-кваліфікаційний рівень «магістр». Нову непедагогічну спеціальність «Статистика» на фізико-математичному факультеті КДПУ відкрито у 2004 році. Навчають тут як на державній, так і комерційній основі і готують фахівців на рівні «бакалавр» та «спеціаліст». Наукова діяльність викладачів кафедри прикладної математики, статистики та економіки тісно пов'язана із дослідженнями у галузі статистики, а це, за переконанням керівництва факультету, є запорукою високоякісного викладання професійно-орієнтованих курсів.

Окрім того, у Кіровограді вже більше десяти років функціонує коледж статистики, що є філією Національної академії статистики, обліку та аудиту. Тут готують профільних фахівців на рівні молодших спеціалістів.

За підсумками обговорення поданих вишами пропозицій та на основі результатів моніторингу регіонального ринку праці на Кіровоградщині громадська експертна Державна акредитаційна комісія підтримала бажання навчальних закладів надавати нові освітні послуги і вирішила звернутися до Міністерства освіти і науки щодо ліцензування підготовки таких фахівців на території області.

Ольга ПИЛИПЕНКО.

НАДЗВИЧАЙНА СИТУАЦІЯ

Мороз урятував закарпатців — уже немає жодного підтопленого будинку

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Через повінь найскладнішою ситуація залишається у селі Відричка Рахівського району. Там два зсуви ґрунту зруйнували три господарські будівлі. В аварійному стані опинилися п'ять житлових будинків, з яких до родичів відселено 20 мешканців. Ще шестеро селян з Кам'янського Іршавського району після підтоплення опинилися без даху над головою — їхні підмочені глинобитні хати визнано небезпечними для проживання.

Загалом через останню повінь таких переселенців по області було близько півтисячі. На щас-

тя, нині абсолютна їх більшість повернулися до рідних домівок.

В усіх районах і містах, які зазнали лиха, тривають аварійно-відновлювальні роботи. Протягом неділі воду відкачали з 18 колодязів, 9 підвалів і двох дворів. Найгіршою ситуація на тепер зберігається у низинних селах (особливо у Кам'янському) Іршавського району, хоча чимало проблем наразі залишається у Хустському, Тячівському, Виноградівському, Свалявському і Перечинському районах. Але рятувальники працюють над їх усуненням.

Василь НИТКА.

Ужгород.

Саме це спонукало керівництво корпорації «Укравто» змінити гнів на милість

Встановлено, чому померла дівчинка

Комісія ГУ охорони здоров'я Львівської ОДА, що проводила службове розслідування за фактом смерті 9-річної Анастасії К. з Дрогобича, оприлюднила висновки.

Безпосередньою причиною смерті дитини стала гостра дихальна та серцево-судинна недостатність, зумовлена двобічною полісегментарною зливною гнійною пневмонією. Медичні працівники, що лікували дівчинку в домашніх умовах (достовірно встановити їх прізвища комісії не вдалося), не діагностували пневмонію, недооцінили важкість стану та не призначили своєчасного і адекватного лікування, а батьки не зверталися по допомогу до територіальної педіатричної служби, **повідомляє прес-служба ГУОЗ ЛОДА.**

На знімку: мешканці Львова надягли медичні маски.
Фото Петра ЗАДОРЖНОГО (УНІАН).

Хвороба кладе у ліжко

У Чернігівській області рівень захворюваності на грип та ГРВІ переважив епідемічний поріг — 74,7 випадку на 10 тисяч населення.

У зв'язку з цим уже оголошено позапланові канікули у кількох школах Корюківського, Козелецького районів та Прилук. Як зазначалося на

засіданні надзвичайної комісії при облдержадміністрації, в області вживають протиепідеміологічних заходів. Так, уже вакциновано 11563 особи. Ця робота триває в інтернатних закладах управління освіти, будинках управління праці та соціального захисту, лікарнях.

Сергій ПАВЛЕНКО.
Чернігівська область.

Слідом за великою водою — грип

Перша декада грудня принесла з собою великі дощі на низині, сніги в горах, як наслідок — паводок, а тепер іще й епідемію грипу.

— З понеділка в Ужгороді закриті на карантин усі два десятки шкіл, а також дитсадки, — повідомив «Голосу України» заступник начальника облуправління охорони здоров'я Володимир Брич. — У області епідпорогу досягнуто ще на сімох адмінтериторіях: місті Мукачевому та однойменному районі, а також Ужгородському, Іршавському, Перечинському, Берегівському і Тячівському. На межі — Свалявщина.

Василь НИТКА.

Закарпатська область.

Шахтарі й металурги вирушили прямим поїздом до Прикарпаття

У перший рейс вирушив поїзд за новим маршрутом Донецьк—Дніпропетровськ—Київ—Ворохта. «Це залізничне сполучення свідчить, що сьогодні у мешканців Донбасу є інтерес до Західної України, і навпаки. Хочу подякувати залізничникам за те, що вони дуже чуйно реагують на запити часу», — зазначив заступник голови Донецької обласної державної адміністрації Олександр Аліпов.

За словами начальника Донецької залізниці Миколи Рогова, квитки на новий поїзд мають великий попит. Важливо й те, що у складі потяга є спеціальний вагон-автомобілевоз, який вміщує до восьми автомобілів. Уже в першому рейсі в цьому вагоні перевозилися шість авто. До Прикарпаття пасажирів можуть доїхати без пересадок за 25 годин. Вартість купейного квитка в один бік — 191 гривня, плацкартного — 125 гривень. Рейс буде регулярним з 25 грудня до 15 січня, **повідомляє наш власний кореспондент у Донецькій області Ліна КУЩ.**

Першими пасажирами «східного експресу» стали представники влади з Дніпропетровська та Донецька, підприємці, шахтарі, металурги, відомі мистецькі колективи. У програмі перебування гостей — екскурсії до Яремчого, зокрема до Карпатського національного природного парку, ознайомлення з роботою туристичного візит-центру, відвідини гірськолижного курорту «Буковель», знайомство з музеями Івано-Франківська, Коломиї, **повідомляє наш власний кореспондент в Івано-Франківській області Дарина НАЗАРЧУК.**

Фото надане прес-службою Донецької залізниці.

Ціни на добрива «кусаються»

Рівненська обласна рада просить ВАТ «Рівнеазот» зменшити ціну на мінеральні добрива, а також розглянути можливість придбання сільгоспвиробниками Рівненської області аміачної селітри безпосередньо на підприємстві за цінами, нижчими від тих, що діють на сьогодні. І навіть прийняла з цього приводу офіційне звернення до керівництва підприємства.

«Сільськогосподарські підприємства, фермерські господарства області у 2010 році для вирощування сільськогосподарських культур використали 21279 тонн аміачної та 3257 тонн вапняно-аміачної селітри, — йдеться у зверненні. — У собівартості вирощування сільськогосподарських культур витрати на мінеральні добрива становлять до 35 відсотків. Відтак будь-яке підвищення ціни на них призводить до подорожчання харчових продуктів, що в умовах економічної кризи може створити соціальну напругу. У вересні поточного року відпускна ціна тонни аміачної селітри на ВАТ «Рівнеазот» становила 1845 гривень, а з жовтня почала зростати — і вже станом на 3 грудня становить 2850 гривень».

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Добрий Миколай живе в кожному з нас

Третій рік поспіль перед Днем святого Миколая дружина міського голови Черкас Анжела Одарич у найбільших торговельних комплексах обласного центру організовує благодійні ялинки для дітей з особливими потребами та з малозабезпечених сімей.

Долучитися до акції може кожен: варто лише взяти один з дитячих листів, які разом з іграшками прикрашають ялинки (**на знімку**), і виконати прохання-мрію його автора. «Хлопчики в листах найчастіше просять конструктори чи машинки з радіокеруванням, — розповідає волонтер проекту «Добрий Миколай живе в кожному з нас» Антоніна Рясна, — а дівчатка — ляльок-принцес та дитячу косметику». Під благодійними ялинками вже з'явилися перші подарунки, які волонтери відвезуть дітям 19 грудня.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаси.

Фото автора.

► ЛЬВІВ

Маршрутка протаранила трамвай

У центрі міста на проспекті Свободи маршрутне таксі вїхало в трамвай. Семеро потерпілих пасажирів доправлено до лікарні швидкої допомоги. Як розповіли «Голосу України» в управлінні з надзвичайних ситуацій, ДТП трапилось у понеділок о 9.30 ранку, коли центральна частина Львова переповнена транспортом. Від зіткнення з маршрутним таксі 20-тонний трамвай викинуло з рейок. Удар припав на передню частину кабіни, де перебуває водій. Маршрутку після зіткнення розвернуло й відкинуло на 20 метрів. Причини ДТП — швидка їзда і слизька дорога. Майже дві години, поки проводилися слідчі дії, автомашини рухались лише однією смугою, створюючи затори на дорозі. За попередніми даними, у ДТП винен водій маршрутки.

Богдан КУШНІР.

► ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

Напередодні свят СЕС перевіряє продукти

у магазинах

Щоб запобігти отруєнням під час на Новорічних та Різдвяних свят неякісними та простроченими продуктами, на Вінниччині розпочали рейди-перевірки продовольчих магазинів.

Акцію під назвою «Новий рік — без отруєнь» ініціювала обласна санепідемстанція за наказом головного санітарного лікаря області Валентини Зайцевої. Розпочали їх з сільської місцевості. Тамтешні заклади торгівлі не часто потрапляють у поле зору перевіряльників.

У перший день акції перевірено сім продовольчих магазинів у Калинівському районі. В кожному з них виявлено порушення. Керівнику одного з таких закладів вручено припис на його закриття через невідповідність санітарним нормам.

— У кожному з перевірених магазинів виявлено продукцію з простроченим терміном реалізації, — каже лікар відділення гігієни харчування обласної СЕС Тетяна Тетерук. — Спільним для усіх перевірених об'єктів є також порушення температурного режиму в холодильниках, де зберігається продукція. Більшість продавців не пройшли медичний огляд. Фінансові санкції застосували до тих керівників магазинів, де торгували продукцією з простроченим терміном реалізації або без відповідних документів. Проведення таких рейдів заплановано в усіх районах області.

Вл. інф.

► ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

Сільським школам обіцяють «колеса»

Цього року сільські школи Дніпропетровщини отримали двадцять п'ять автобусів. Двадцять з них було придбано за кошти обласного бюджету, ще п'ять, які цими днями надійшли у Криворізький, Межівський, Верхньодніпровський, Васильківський і Синельниківський райони, оплачено з держбюджету.

За словами голови обласної держадміністрації Олександра Вілкула, нині на балансі районних відділів освіти і навчальних закладів — 254 шкільні автобуси. Крім того, підвіз учнів здійснюється за допомогою орендованих транспортних засобів і за рахунок оплати школярам проїзних квитків на автобуси рейсового сполучення. Аби повністю забезпечити потреби у шкільних автобусах на селі, необхідно ще 25 машин. Їх обіцяють закупити наступного року.

Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.

Молодій державі потрібні молоді спеціалісти.

Навіть у законсервованому стані 200-літня будівля не встоїть

Допомогти коштами у завершенні реставрації пам'ятки архітектури XVIII століття — палацу Потоцьких у Тульчині на Вінниччині — з таким проханням звертаються до всіх небайдужих викладачі й студенти місцевого училища культури.

Ще на початку 80-х величний палац, збудований у Тульчині за проектом відомого французького архітектора Лякруа, передали згаданому навчальному закладу. Будівля з десятками колонами і двома флігелями дотепер вражає своїм плануванням та оформленням. Студенти зізнаються, що кожен з них хоча б інколи подумки переноситься у ті далекі часи, щоб уявити, скажімо, картинну галерею з полотнами відомих майстрів, бібліотеку на 17 тисяч томів книг, театр, у трупі якого було більше двохсот акторів...

Архівні документи свідчать, що у часи Потоцького тут працювала друкарня, а неподалік палацу знаходився 10-гектарний парк з каскадом водойм і водоспадів. Щоправда, від нього залишилася тільки назва — «Хороше».

— Кращої споруди для училища культури годі бажати, — каже заступник директора училища Євгенія Фолюшняк. — Будівлю нам передали 1982 року, якраз через двісті років після її спорудження. На той час палац був у дуже занедбаному стані. За кошти державного й об-

ласного бюджетів таки вдалося відремонтувати головний корпус і правобічний, або східний, флігель. Лівобічну частину будівлі реставратори законсервували і на цьому роботі майже припинилися.

Відновлений палац міг би стати об'єктом для одного з популярних ек-

ров відмовився жити в палаці. Автор відомої книги з військового мистецтва «Наука перемогати» на той час поселився у скромній селянській хатині на околиці міста. Казав, пишноти не для нього. Цей факт зафіксували історики. Ними ж зроблено запис про те, що роботу над згаданою книгою Суворов розпочав саме у Тульчині.

Більш як чотириста студентів опановують у Тульчинському училищі культури різноманітні мистецькі спеціальності. На жаль, навчальний заклад не має гуртожитку. «Якби будівлю вдалося відремонтувати, якусь з її частин можна б переобладнати для проживання студентів, нехай би відчули себе панями й панянками», — з усмішкою приєднується до розмови ще один заступник директора — Олена Кочелаба.

Поки що палац у стилі класицизму другої половини XVIII століття усміхається до міста вікнами відновленого головного корпусу й правою його стороною, і сумно світить дірами ще одного, лівобічного, флігеля.

— Ми зверталися по допомогу навіть до Генерального консула Польщі у Вінниці, — кажуть співрозмовниці. — Він не раз був у Тульчині. Навіть ще до призначення на посаду у Вінницю. Палац відвідують усі зарубіжні делегації. Найчастіше бувають гості з Польщі. Бачили б ви їхні захоплені обличчя! Але відновлювати те, що створено за кошти їхнього земляка, людини, яку його сучасники називали однією з найбагатших у Європі, не беруться.

Чому саме Тульчин граф Потоцький обрав місцем для спорудження родинного гнізда, дотепер залишається загадкою.

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

За мить до виходу на сцену: народний аматорський ансамбль танцю «Намисто».

скурсійних маршрутів краю. Отримані кошти повернулися б інвестору. Без підтримки держави теж не обійтися. Бо реставрація — справа не з дешевих. Про це, зокрема, йшлося на виїзному засіданні Комітету Верховної Ради з питань культури і духовності. Члени комітету провели своє зібрання безпосередньо в палаці. У залі, обладнаному дирекцією училища для проведення різноманітних заходів, народних депутатів вразила насамперед акустика. Голи виступаючих зі сцени не доводилося підсилювати мікрофоном. Вони звучали так чітко, ніби люди говорили поруч.

Виїзне засідання Комітету Верховної Ради України з питань культури і духовності відбулося ще минулого року. Планувалося виділення коштів. Але їх у Тульчині не отримали й досі.

Навіть у законсервованому стані більш ніж 200-літня будівля довго не встоїть. Господарі так хочуть зберегти її для майбутніх поколінь! Щоб вони теж мали можливість доторкнутися до шедеву архітектури. Так само, як свого часу величчю Подільського Версалу, так палац називали ще за часів Потоцьких, захоплювалися Пушкін, полководець Суворов, у місті дислокувалося його військо. Щоправда, Суво-

З думками про день завтрашній (зліва направо): заступники директора училища Євгенія Фолюшняк та Олена Кочелаба.

Керівник народного аматорського фольклорно-етнографічного театру «Червона калина» Микола Сафроняк на фоні своїх робіт.

Від мітингів до адмінреформи

ПОЛІТИЧНИЙ ТИЖДЕНЬ

У понеділок країна чекала акцій протесту на Майдані. Однак, усупереч голосним заявам, мітинг не налічував тисячі людей. Більшість підприємців захід проігнорували. В електронних ЗМІ пройшла інформація, що Європейська площа зібрала лише близько півтисячі представників опозиції і стільки само правоохоронців. Однак, мітингувальники оголосили про намір знову вийти на Майдан у День Соборності України, 22 січня наступного року. Цього ж дня з'явилися перші ознаки того, що незабаром увага громадськості буде прикута до інших інформаційних приводів. Так, глава держави Віктор Янукович оголосив про те, що варто ще цьогогоріч розпочати адмінреформу і пообіцяв до кінця тижня провести низку кадрових змін. Яких саме — стало відомо вже в п'ятницю.

6 грудня. Зустріч Голови Верховної Ради України Володимира Литвина із Президентом Національних Зборів Соціалістичної Республіки В'єтнам Нгуєном Фу Чонгом під час офіційного візиту до В'єтнаму 5–8 грудня.

7 грудня. Зустріч Першого заступника Голови Верховної Ради України Адама Мартинюка з міністром закордонних справ Арабської Республіки Єгипет Ахмедом Абуль-Гейтом.

Тим часом Голова Верховної Ради Володимир Литвин з початку тижня перебував із офіційним візитом у Республіці В'єтнам. У ході його він мав зустріч, зокрема, із Президентом Національних Зборів Соціалістичної Республіки В'єтнам Нгуєном Фу Чонгом. Пізніше українська делегація побувала в Республіці Корея. У четвер главу нашого парламенту приймали Спікер Національної асамблеї цієї республіки Пак Хі Те та Прем'єр-міністр Кім Хван Сік. Водночас, в Україні Перший заступник Голови Верховної Ради Адам Мартинюк у вівторок провів зустріч із міністром закордонних справ Арабської Республіки Єгипет Ахмедом Абуль-Гейтом. А в середу в парламенті пройшли слухання на тему «Українці у світі». До речі, цьо-

8 грудня. Парламентські слухання на тему: «Українці в світі».

го ж дня Кабмін схвалив проект бюджету на наступний рік.

Інша тема, яка звучала минулого тижня, — присутність нашої держави на врученні Нобелівської премії миру китайському дисиденту Лю Сяобо. У нас пояснювали відмову технічними причинами, однак у світовій спільноті цьому приписували політичний підтекст. Напередодні вручення, в четвер, стало відомо, що на церемонії все ж буде присутня перший секретар посольства нашої країни в Норвегії Ірина Білорус. Натомість українці в п'ятницю, у День прав людини, пікетували адміністрацію Президента з вимогою провести слухання на РНБО на тему «Права людини в діяльності МВС».

Надія СМІЯН.

9 грудня. Президент України Віктор Янукович і Прем'єр-міністр України Микола Азаров під час засідання Комітету з економічних реформ.

10 грудня. У Міжнародний день прав людини біля адміністрації Президента України відбулася акція з вимогою провести слухання в РНБО на тему: «Права людини в діяльності МВС».

Через захворювання птиці високопатогенним грипом в Японії Держкомветмедицини заборонив ввезення в Україну птиці, продукції та сировини з неї

Громадські організації АПК України заявляють про необхідність термінового скасування квотування експорту кукурудзи через її надлишок на внутрішньому ринку

Зрошенню без труб — труба!

Руйнування меліоративних мереж повертає степам їх первісність

СИТУАЦІЯ

Перідко у степах можна натрапити на довжелезні окопи. Не восні, звісно, а мирні, риті зубастими ковшами зайшлих екскаваторів. Із мирних окопів «окупанти» убивали найдорожче для селян посушливого краю — мережі. Труби, видерті з-під землі, могли б служити хліборобам ще не одне десятиліття! Більше не служитимуть: ділки відправили їх у мартени — криворізькі чи турецькі. Невже ніхто не бачив тих варварських набігів, не чув, як у степах гуркоче землерийна техніка і стогне земля?..

Залізні аргументи

З будь-якої okazji деякі місцеві керманичі (до речі, обласне виробниче управління меліорації і водного господарства на Херсонщині очолює колишній... військовий) трибунно повторюють: у нас один меліорований гектар працює за три богарні!

Так-то воно так, тільки хто порахував, скільки тих гектарів знову «осушено» і які від цього втрати.

Виявляється, така людина є. Голова фермерського господарства «Аделаїда», що в Голопристанському районі, депутат обласної ради Сергій Рибалко, озвучуючи на сесії облради у вересні свій депутатський запит, повідомив:

— За останні п'ять років зрошенню в області взагалі не надавалося уваги, і це довело його майже до повної руйнації.

Може, дещо різко, але — справедливо. При цьому він наголосив: державна система зрошення, здатна подавати воду на площу майже 400 тисяч гектарів, збережена, перебуває під контролем держави. Набагато гірша справа із «роздержавленими» внутрігосподарськими системами!

Ось приклади, схожі на донесення з фронту.

Павлівська сільрада Чаплинського району: розкрадено 12 км трубопроводів, втрачено 1100 га меліорованих земель. Усього по району втрати становлять 3,5 тисячі гектарів. І це — у центрі посушливої Таврії!

У Скадовському районі (Михайлівська, Шевченківська, Широківська сільради) знищено 51 кілометр внутрігосподарських трубопроводів, перестало зрошуватися 3 тисячі гектарів. У Білозерському районі викопано 14 км труб, зрошення виведено на площі 3,5 тисячі гектарів. На полях Бериславського району (території Львівської і Тягинської сільрад) демонтовано 31 км трубопроводів, богарними знову стали 2,7 тисячі гектарів.

— Якщо підрахувати по металобрухту, то загальна вага демонтованих труб становить щонайменше 9,5 тисячі тонн, — сказав тоді з трибуни сесії Сергій Рибалко. — Вар-

тість вкраденого — 10 мільйонів гривень! Коли ж ми почнемо відновлювати системи, то це коштуватиме як мінімум у 10—15 разів дорожче...

У депутатському запиті йшлося про те, що через втрату меліорованих земель селяни щороку зазнають збитків на 70—80 мільйонів гривень.

— Для Херсонщини питання зрошення дуже важливі, — наголосив Сергій Рибалко. — Від аграрного сектору залежать і наш добробут, і надходження у бюджет. Для порівняння: 1 га незрошуваних земель дає валової продукції на суму 3—5 тисяч гривень (і

«металісти» зі сторони, а й самі... меліоратори.

Керівник прес-служби облКРУ Леонід Калениченко знайомить із матеріалами перевірок діяльності стратегічної для Степу галузі, здійснених державними контролерами протягом липня 2008-го — червня 2010 років. Висновок невтішний. За означений період ревізори виявили різних порушень на загальну суму 36,6 мільйона гривень.

— Прикладів недбалості та безкарності вистачає, — каже Леонід Калениченко. — Ось кілька. У Цюрупинському міжрайон-

Для того, аби переконатися, що трубопроводи справді вкрадено, ревізорам спільно з правоохоронцями доводиться, у прямому розумінні, землю рити!

лише у сприятливі роки може дати 7—8 тисяч). Водночас 1 га зрошуваних земель дає валу на суму до 10 тисяч гривень (зернові) і 70—80 тисяч (інші прибуткові культури).

Представники правоохоронних органів, які завжди присутні в сесійній залі й щось ретельно записують, тривогою депутата очевидно не пройнялися. Інакше б чому тоді в області не порушено жодної більш-менш резонансної карної справи проти руйначів меліорації, не розвіяно чуток про те, що «металісти меліоративного профілю» «кришують» люди в уніформі і мундирах? Хто ж розвіє чутки?

«Випарувані» мільйони

Підривають потенціал меліоративного господарства краю, виявляється, не лише

ному управлінні водного господарства встановлено факти крадіжки трубопроводу довжиною 1 км на території Подо-Калинівської сільради. За демонтований у січні 2009-го дренажний напірний трубопровід, вартість якого становить щонайменше півмільйона гривень, покупець заплатив водгоспу набагато менше. Збитки, завдані державі, становлять 417 тисяч гривень. Золотобалківську зрошувальну систему після демонтажу здано на металобрухт Бериславським міжрайонним управлінням водного господарства. І теж за заниженою ціною в сумі трохи більшою за 78 тисяч гривень. У цьому ж таки водгоспі, як виявили ревізори, разом із водою «випарувався» і напірний трубопровід на суму майже 385 тисяч гривень!

Трубопроводи — в один бік, насосне обладнання — в інший. Це теж називається «списанням». Тільки ж чи законні всі ті обладунки? Ревізори КРУ в тій законності засумнівалися. І не дарма.

— Так, Скадовським управлінням водного господарства списано 15 заглибних насосів вартістю 35 тисяч гривень, однак бурова бригада Каховської меліоративної експедиції, яка намагалася підняти їх, жодного не знайшла! — каже Леонід Калениченко. — Може, насоси здали на металобрухт, а гроші поклали до кишені?..

Програми, програми...

У кількох попередніх українських урядах час від часу велися розмови про те, що незабаром «меліоративні системи України можна буде здавати інвесторам у довгострокову оренду, а також передавати у концесію. Це дасть можливість подолати хронічну нестачу коштів на утримання меліоративних систем України — одну з головних причин, що стримує їхній розвиток».

Власне, ця державна думка наявна і у доленосному документі — «Комплексній програмі розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь на період до 2010 року», затвердженій урядовою постановою № 863 від 24 червня 2006 року.

Цим рішенням продовжено виконання завдань «Комплексної програми розвитку меліорації земель і поліпшення екологічного стану зрошуваних та осушених угідь у 2001 — 2005 роках та прогнозу до 2010 року», схваленої урядом у листопаді 2000 року. Багато чого (якщо вірити звітам) вдалося досягти. «Одним із важливих результатів виконання попередньої програми, — читаємо в одному зі звітів, — стало збереження загальнодержавних та міжгосподарських державних меліоративних систем на площі 5,3 млн. га, загальною вартістю 11,5 млрд. грн., у тому числі на 2,17 млн. га зрошуваних і 3,1 млн. га осушених земель. У працездатному стані було утримано 46,6 тис. одиниць гідротехнічних споруд, 13,3 тис. км відкритих зрошувальних і 39,2 тис. км осушувальних каналів, 2,3 тис. насосних станцій та 5 каналів, які подають вологу в маловодні регіони в обсязі понад 2,5 млрд. куб. м на рік».

А яка ж роль у цьому «збереженні» і «утриманні» Херсонщини, де площа зрошуваних земель — найбільша в країні?

Запитання це аж ніяк не риторичне. Василь ПІДДУБНЯК.

Херсонська область.

Фото з архіву прес-служби Херсонського облКРУ.

РЕАЛІЇ

Здається, немає нічого важчого від старості. Але самотність старість у селі перетворюється на справжнє пекло. Вона відбирає сили і здоров'я, але залишає... господарство і землю. Без них у селі не прожити. Але й нести цей тягар старечим рукам вже не під силу. І виходу із цього глухого кута для сотень тисяч людей немає.

Своя земля:

подарунок

чи покарання?

Копати картоплю Маня починала ще тиждень до двох-трьох до того, як за цю роботу бралась вся Виноградівка. Самому треба викопати, зібрати, потім переносити у двір, і ще й самому спустити у льох. Скільки за день такої роботи вона може переробити? А кого просити допомогти? У Мані не було рідні — всі померли в голод. Її, ще маленьку дівчинку, вдовчили люди, у яких не було своїх дітей. Із своєю сім'єю теж не склалося: де тих хлопчиків було шукати після війни? Коли прийомні батьки помирали, залишилися стара хата-мазанка, садок коло неї і город. Все це — і Маніні спадок, і багатство, зароблене за все життя. Та вже як сама почала старітися, то й «багатство» почало розсуватися просто на очах. Хата наче вросла в землю, льох завалився, в сараї перегнули старі балі й до нього вже страшно було зайти. Корови Маня вже не тримала — як самому і на городі все зробити, і випасати? Зате кілька курочок завжди крутаються під ногами. В хліві їм сить по-

гано стало, то Маня для них і сіней не пошкодувала. Згодом сюди ж перебрались і мішки зі збіжжям, яблука із садка, всяка городина... Хаті від цього не додалось ні охайності, ні акуратності. Хтось «городський» зайшов би, то подумав: от докоти-лась, живе, як у сараї. Але у неї і постіль біла є, і рушники на обрязах і фотографіях завжди чистесенькі, і навіть килима купила на підлогу. Тільки куди його стелити, як курка часом і до кімнати заскочить...

Так вже сталося, що чи не найбільшими офіційними землевласниками, не беручи до уваги орендарів, виявилися сільські пенсіонери. Бо вже тоді, коли ділили колгоспні землі на паї, молоді у господарствах практично не залишилися. Тому й тягнули свої земельні номерки або ті, хто вже пішов на відпочинок, або ті, кому до цього залишилось буквально рік — другий.

За два минулі десятиліття кількість землі, яка належить безпосередньо селянам, в області зросла в п'ять разів. Сьогодні — це близько 640 тисяч гектарів замість колишніх 130 тисяч. Хто і як мусить її обробити?

Для порівняння скажу, що господарствами області, малень-

Господи, дай сили

Ні роки, ні хвороби не звільняють

кими та дуже великими орендарями, нині обробляється близько 824 тисяч гектарів. Попри всі труднощі аграрного бізнесу, вони все-таки мають певні фінансово-кредитні запаси, трактори, комбайни, технічний парк... А що, окрім пари рук, лопати і сапки та ще старенького хлівця має сільський господар?

Якщо ж хтось подумав, що згадані сотні тисяч гектарів у власності існують тільки на паперах та у земельних актах, а насправді ніхто їх самостійно не обробляє, то це зовсім не так. Як свідчить офіційна статистика, на початку нинішнього року свої земельні ділянки мало 239 тисяч сільських домогосподарств. Понад половину цих земель вони використовували для ведення особистого господарства, і лише п'яту частину — для товарного сільськогосподарського виробництва. При цьому кожній родині доводилось обробляти близько гектара городів.

Мало того, хоча статистика вже не веде таких підрахунків, але можна не сумніватися, що переважна більшість таких господарств складалась якщо не з двох, це у ліпшому разі, то з однієї людини, котрій давно за сімдесят.

І ще маленький штрих до того, як ці люди трудилися на землі. Коли двадцять літ тому частка господарств населення у виробництві рослинницької продукції в області становила

лише чверть від загального обсягу, то тепер — близько шістдесяти відсотків.

Город — це не звичка. Це життя

Якось Маня прихворіла: що не з'їсть — все не те, все недобре. Поїхала навіть у район до лікарні. А там їй і кажуть: дотримуйтесь дієти, заварюйте замість чаю лікарські трави. А яка вона, та дієта? В обід — суп, на вечір — картопля. Ось така її їжа щодня вже базато років. Раніше сусідка приносила ще літр молока. А потім вже й вона перестала корову тримати. І на вулиці — нікому, бо всі старі, негодні. Тут вже було б сили від криниці відро води принести, а не те що про молоко думати. А чаю чомусь зовсім не хочеться. Воно, може, якби м'яса наївся, тоді можна й попити. А так...

Якщо ти живеш у селі — просто не маєш права не тримати город. Якщо ти живеш один — не має значення, скільки тобі років — цей город ти мусиш обробити сам. У цьому правилі винятків немає. Насамперед тому, що ніхто не зробить цю роботу замість тебе. А якщо вона не буде зроблена — ти не виживеш. Бо, як свідчить та сама статистика, тільки завдяки веденню свого господарства селяни забезпечують майже чверть сімейного бюджету. Це, якщо підрахувати те, що вдалось продати. А як виміряти

частку того, що з'їли? Адже основними продуктами харчування для багатьох залишаються саме ті, що принесли зі свого городу, садка і хліва. І чим гірше там потрудишся, чим менше збереш — тим біднішими будуть твої обіди та вечері.

Прикро, але, отримавши землю, селяни повернулися до натурального господарства і переважно ручної праці. Бо хто не знає, що жоден великий інвестор не дозволить собі такої розкоші, як відправити потужний трактор чи комбайн на дядківські ділянки. Місцеві обслуговуючі кооперативи, в яких свого часу мали б зібрати колишню колгоспну техніку, так і не стали загальною практикою. В більшості господарств розтягнули все — від іржавої борони до старенького трактора. А сильних місцевих господарств, які й можуть підсобити своїм людям в обробітку власних ділянок, залишилось буквально по кілька на кожен район. Отож і на них особливо не можна розраховувати. Доводиться навіть дуже немічним мало не до останнього дня тримати в руках лопату.

Замість підмоги можна знайти смерть

Більш за все Маня боялась по-чі. Тільки десь шелесне — їй вже здається, що хтось у вікно лізе чи до дверей добирається. Сусіди

Родини зводять будинки у кредит і без відсотків

Повертати кошти можна навіть... худобою

ДОСВІД

Дешеві позички грошей на будівництво житла сільські забудовники на Вінниччині отримують в обласному Фонді сприяння інвестиціям та будівництву на селі. Гроші тут дають під три відсотки річних. А для багатодітних родин такі кредити взагалі безвідсоткові. У такий спосіб у регіоні реалізують обласну програму забезпечення житлом селян «Власний дім».

Паперова справа

Сім'я Яшуків зводить власний будинок у селі Мала Жмеринка Жмеринського району. Тим часом п'ятеро Яшуків живуть у будинку матері одного з членів подружжя. У цьому самому селі.

— У нас з чоловіком троє дітей, — каже Катерина Яшук. — Двоє навчаються у школі, одній дитинці тільки рік виповнився. Товчемося на голові в моєї мами. Тіснувато, що й казати, але куди подітися? Так хочеться мати власний куток...

Не один рік Яшуки намагалися зібрати хоча б «стартовий» капітал для спорудження власного будинку. Обоє працюють у місцевому сільгоспвідприємстві — ТОВ «Курланд». Пані Катерина — юрист, її чоловік Микола — головний агроном. «І роботу маємо, і, як кажуть, при посадах, — продовжує співрозмовниці, — а відкласти грошей ніяк не вдається. То ціни зростають, то виникає потреба у непередбачуваних витратах...»

Яшуки знали про існування Фонду будівництва на селі. Обговорювали можливість звернутися по допомогу. Але не були певні, що вдасться у такий спосіб позичити грошей. Бажаючих отримати такий дешевий кредит справді чимало. Але не всі з них відповідають вимогам, які висуває Фонд до позичальників.

Інформація до відома

Основні документи, на підставі яких дають кредит у Фонді сприяння інвестиціям та будівництву на селі:

- довідка із сільради про підтвердження проживання у сільському населеному пункті;
- довідка з місця роботи в селі;
- довідка про доходи;
- клопотання від сільради, районної держадміністрації та районної ради;
- документ про виділення земельної ділянки під будівництво;
- дозвіл на будівництво;
- будівельний паспорт на споруду.

— Треба не тільки жити, а й працювати в селі, — наголошує пані Катерина. — Це неодмінна умова, яку кредитор ставить перед бажаючим узяти гроші. Крім того, треба, щоб сільська рада дала клопотання про виділення кредиту. Такий само документ треба взяти у районній державній адміністрації і районній раді. Для чого? Бо кошти виділяються на умовах співфінансування. Простіше кажучи, час-

тину з них названі районні структури переказують на рахунок Фонду, останній доповнює своїми коштами. Зрештою, позичальника цей механізм мало цікавить. Для нього головне — отримати кошти.

Сім'я Яшуків позичила сто тисяч гривень. Оформили позичку з терміном повернення на п'ятнадцять років. Кредит їм видали без сплати відсотків. «Таку пільгу надають багатодітним родинам, — пояснює пані Катерина. — Повертати кошти можна різними сумами і в різні періоди, але не рідше одного разу на рік. У таблиці розрахунків, яку нам надали у Фонді, чітко визначено величину повернення кредиту.

ЦИФРА
<i>100 000 квадратних метрів житла споруджено у сільських населених пунктах Вінницької області за кредитні кошти, надані селянам комунальною організацією «Обласний Фонд сприяння інвестиціям та будівництву на селі» за час її існування з 1997 року. У 2010 році сума кредитних коштів становила 12 мільйонів гривень.</i>

Грошей на руки... не дають

Ще одна особливість у тому, що позичальнику грошей не дають. Точніше, на руки він їх не отримує.

— І це правильно, — каже Катерина Яшук. — Ми підбираємо у магазинах необхідні матеріали, беремо на них рахунки, а Фонд переказує кошти. Робить це того самого дня, або не пізніше наступного. У такому випадку гроші витрачаються тільки на будівництво.

Позичених грошей Яшукам вистачило на зведення «коробки», накриття даху, встановлення вікон. Забудовники вдячні за надану можливість скористатися такою вигідною позичкою. «Так тішимось, коли дивимось на новобудову, — усміхається співрозмовниця. — Без позички нам би не вдалося цього зробити. Помалу далі все робитимемо. Важливо, що приміщення захищено від дощу і снігу...»

Ветеринарний лікар із села Чернятин того ж Жмеринського району Віктор Крупельницький оформив кредит на 47 тисяч гривень. — За власні кошти збудували стіни, накрили будинок, встановили вікна, — каже пан Віктор. — А на внутрішні роботи грошей не вистачило. Не знав, куди звертатися по допомогу. В селі такі гроші ніхто не позичить.

Про те, що Фонд кредитує селян, ветеринарний лікар довідався на сході села. Тоді обговорювали питання прокладення водогону. Фінансував роботи згаданий Фонд. Перед людьми виступав його керівник — Володимир Бабошин. Сільський голова Чернятина порадив ветлікаря звернутися по допомогу.

— Володимир Олексійович уважно вислухав мене, порадив прийти в офіс у Вінницю, щоб докладно дізнатися, які документи необхідні для отримання кредиту... Так я став по-

зичальником, — каже Віктор Крупельницький. — Знаю, що крім мене, там же брали кредит ще двоє односельчан. Одні на купівлю будинку, другі — на проведення опалення. Під три відсотки річних жоден банк не надасть позичку, а тут.

Протягом десяти днів позичальник купив на виділену суму необхідні матеріали. Фонд все сплачував по рахунках. «Правильно роблять, що не дають «живі» гроші, — каже пан Віктор. — Бо завжди знайдеться потреба витратити їх на щось інше. Через те будівництво розтягувалося б на довше».

За словами співрозмовника, зручність ще й в тому, що повертати кошти можна навіть... худобою. «Хто має худобу, тому не треба шукати «живих» грошей для повернення кредиту».

Ще одна позичальниця — вчителька із села Садове Літинського району Оксана Затай-дух звертає увагу на ввічливість, з якою зустрічають відвідувачів в офісі Фонду.

— Де в них стільки терпіння береться? — не приховує здивування пані Оксана. — Сама бачила, людей приходять стільки — двері не зачиняються. Кожного вислухають, нададуть консультацію, порадять... Туди б декого з чиновників, щоб повчилися культурі спілкування з відвідувачами.

Жінка каже, що з оформленням документів не зволікали. Так само, з оплатою підібраних у магазинах матеріалів. Ще й підказали, де є оптові продажі будівельних матеріалів, щоб взяти дешевше.

— Хто будеється, у того на обліку кожна гривня, — продовжує жінка. — Бо це дуже дороге задоволення. Я записувала всі витрачені кошти за роботи, починаючи з копання фундаменту і до накриття даху. Плюс витрати за придбані матеріали. Якби показала суму, ви б не повірили, яка вона значна. Дуже дорого нині будуватися...

Віктор СКРИПНИК.

Вінницька область.

КОМЕНТАР

Володимир Бабошин, голова правління Фонду сприяння інвестиціям та будівництву на селі:

— Наша організація видає протягом року кредитів в середньому більше десяти мільйонів гривень — на будівництво, добудову та ремонт житла у сільській місцевості. Кошти позичаємо під 3 відсотки річних терміном на 20 років. А для молодих забудовників — до тридцяти років. За час існування Фонду за його кошти збудовано, придбано і відремонтовано 1600 будинків, загальною площею більше ста тисяч квадратних метрів.

Крім того, за кошти фонду прокладено 700 кілометрів(!) газопроводів та 200 кілометрів водогонів. Невдаю почали надавати кредити ще й на обзаведення господарством — для придбання худоби, техніки, доїльних апаратів тощо.

Фінансуємо позичальників з трьох джерел — коштів держави, обласного та місцевих бюджетів.

прибрати у дворі... Але у селі картина зовсім інша. Там соціальний працівник, котрий навідеться до своїх підопічних, фізично не спроможний виконати всю цю роботу. Тому господарство і земля перетворюються для стареньких на непосильну ношу. І нести її вони мусять до останнього дня.

...Цілий день Маня поралась на городі. Перед тим у неї зовсім не було сил, і вона напру днів просто пролежала в хаті. А це встала і відчула якусь легкість у тілі. Тож одразу вхопилась за санку. Он люди вже давно підгорнули картоплю, а вона все ніяк не впорається. Земля була тверда, і підгорталось дуже важко. Але Маня намітила собі норму — мусить пройти два рядки. І пройшла.

А другого дня з хати жінка не виходила. Вже по обіді сусідка звернула увагу, що і курочок в дворі немає. Пішла подивитись, що сталося.

Маня лежала на підлозі. Ще дихала, але не рухалась. Сусіди доставили її в районну лікарню. Там з діагнозом інсульт вона прожила ще два дні. Але так і не приходила до тями.

Ще за життя Маня завжди просила: «Господи, дай сили дожити віку. Щоб робити, робити, а потім нікого не мучити, власти і вмерти».

Все сталося так, як вона і просила.

Оскільки рідних у Мані не було, то й землю передати було нікому. Стара хата разом з обійстями перейшла у розпорядження сільради. Згодом там поселились зовсім чужі люди.

Ірина КОЗАК.

Хмельницька область.

Фото автора.

АЛЬТЕРНАТИВА

Картоплі потрібно багато

Тому що люди купують бульбу замість м'яса

Донецчина здатна повністю забезпечити власні потреби в зернових — у регіоні зібрано 2,1 мільйона тонн хлібних культур. Під урожай 2011-го озиминою засіяно 448 тисяч гектарів — це трохи більше, ніж було торік.

В області технічні культури займають 30 відсотків загальних посівних площ. У тім числі 24 відсотки цього року були під соняшником. Секрет такої прихильності простий: саме соняшник приносить селянам найбільші прибутки. А от овочами та картоплею область забезпечена в середньому на 70 відсотків. Якщо двадцять років тому левову частку врожаю овочів забезпечували великі господарства, які створювалися навколо промислових центрів, то тепер городину до столу донецчан вирішують здебільшого дрібні приватники. Великотоварних підприємств в овочівництві практично не зустрінеш. А успіхи окремих спеціалізованих господарств лише підтверджують загальну тенденцію: овочами займатися клопітно, дорого та не вигідно.

«Нам потрібні 700 тисяч тонн овочів та картоплі, щоб закрити річну потребу мешканців області, — пояснює заступник начальника головного управління агропромислового розвитку обласної держадміністрації Василь Джулай. — По картоплі ми практично виходимо на фізіологічну норму. Але середній донецчанин споживає картоплі набагато більше. Нею практично замінюють м'ясо, молоко та інші продукти».

Для того, аби оживити овочівництво та картоплярство, в області пропонують запровадити спеціальну дотацію і розраховують, що держава компенсуватиме електроенергію, витрачену на полив таких культур. У регіоні збираються реалізувати кілька пілотних проектів із замкненим циклом виробництва та переробки продукції, а також відновити та реконструювати внутрішньогосподарські меліоративні системи — на загальній площі в 26 тисяч гектарів.

Ліна КУЩ.

Донецька область.

АКТУАЛЬНО

Озимі морози не дуже підморозили

Озимі зернові в Україні перебувають у гарному стані на 4,42 млн. гектарів, що становить 54,1 відсотка від загальної кількості посівних площ. У задовільному стані — 3,14 млн., або 38,4 відсотка.

Водночас, повідомляє АПК-Інформ, на 7,6 відсотка площ, що становить 615,1 тис. га, посіви слабкі й зріджені.

Озимі зійшли на 8,171 млн. га з 8,198 посіяних.

ПРОГНОЗ

Цукор не буде в дефіциті

У країні зібрано достатньо цукрового буряку для забезпечення цукром внутрішніх потреб. Його врожай значно перевищує торішній. За інформацією Української аграрної конфедерації, коренеплоди вже повністю зібрано, і точно відомо, що ми виробимо 1,7 млн. тонн солодкового піску. Цієї кількості, за внутрішньої потреби в 1,75—1,8 млн. тонн, для внутрішнього ринку цілком достатньо. Адже за дев'ять місяців нинішнього року Україна імпортувала вже близько 300 тисяч тонн цукру. До того ж є чималі перехідні запаси з минулих років.

ДОЖИТИ віку!

мешканця глибинки від роботи

Своя земля: подарунок чи покарання?

не раз казали: «Чого тобі боя- тись? За таким багатством, як у тебе, який злодій полізе?» Але ж он позабирали з тину чавунні баняки і старого бідона. А як поштарка пенсію принесе — то це ж які гроші...

На останній колегії ОДА, де розглядали питання про стан злочинності в області, чи не вперше правоохоронці звернули увагу на те, що дедалі частіше жертвами злочинців на селі стають самотні пенсіонери, які не можуть самі дати раду своє-

му господарству. Вдень вони шукають когось, аби поміг по- сапати город чи викопати картоплю, а вночі ті самі «поміч-ники» приходять відібрати останню копіюку.

Страшна і несподівана смерть спіткала 74-річну жите- льку одного з сіл Старокостянтинівського району: пенсіо- нерка загинула від рук свого сусіда і майже п'ять діб проле- жала у хаті, поки її не знайшли. За словами свідків, ос- таннім, кого бачили у дворі,

був сусід. Чоловік часто наві- дувався до пенсіонерки, ос- кільки самотня бабуса просила його допомогти по госпо- дарству, віддячуючи коли гроши- ма, а коли чаркою. Того вече- ра він прийшов рубати дрова. Але старенька, помітивши, що він ледь тримається на ногах, відмовилася від допомоги. Та було пізно. «Помічник», схо- пивши поліно, заходився дуп- цювати бабусю по голові, поки не забув до смерті.

Подібний сценарій часто повторюється у хатах одно- ких сільських пенсіонерів. Правда, до цього додаються ще й факти крадіжок. Один убивця заліз до хати вночі че- рез вікно, задушив стареньку господиню і забрав телефон та радіоприймач. Інший поцупив у 82-річної бабусі тисячу гри- вень і телефон...

Міліціонери стверджують, дуже часто п'яні вбивці й кра- дії повертаються до тих, у ко- го вже бували вдома, допома- гали по господарству і отри- мували за це невелику платню. Виходить так, що старенькі самі кличуть лихо у свою хату. Але іншого виходу у них про- сто немає.

Свої послуги пенсіонерам пропонують соціальні служби. Є приклади, коли в райцентрах навіть створюються спеціальні бригади, котрі можуть допо- могти самотнім людям нару- бати дрова, скопати город,

Часто п'яні вбивці й крадії повертаються до тих, у кого вже бували вдома, допомагали по господарству

В Україні відбулося зниження роздрібних цін на молочні продукти та м'ясо птиці — такий результат виконання вимог Антимонопольного комітету України основними виробниками цієї продукції та торговельними мережами, *повідомляє прес-служба АМКУ*

У столиці на святкування Нового року з бюджету буде виділено 300 тисяч гривень, інші необхідні кошти в повному обсязі нададуть інвестори, *повідомив голова КМДА Олександр ПОПОВ*

Амбітні наміри «Мрії» стають реальністю

НОВЕ ОБЛИЧЧЯ КРАЇНИ

Коли вісімнадцять років тому Іван і Клавдія Гути назвали своє фермерське господарство «Мрія», вони навряд чи думали, що їхні мрії здійсняться в таких широких масштабах. Хоча той, хто не ставить перед собою високу планку, той і не бере висоти, яка аж дух захоплює. Сьогодні «Агрохолдинг «Мрія» — один із найефективніших виробників сільськогосподарської продукції в Україні, експортує її в більш як двадцять країн світу і має благодородну мету — нагодувати якомога більше людей. Бізнес став сімейною справою. Нині батькам допомагають сини Микола та Андрій. Управляти є чим: в агрохолдингу трудяться майже п'ять тисяч працівників, а землі, крім Тернопільської, розташовані в Івано-Франківській, Хмельницькій і Чернівецькій областях. Окрема гілка сімейної справи — сім цукрових заводів. Торік Іван Гута (**на знімку**) став Героєм України. То як сягнути таких вершин?

Добрий початок — півсправи

Оглядаючись назад, можна сказати, що Івана Миколайовича на бізнесову стежку, хоч як це парадоксально звучить, підштовхнули місцеві чиновники. Ще в часи горбачовської перебудови він запровадив у колгоспі внутрішній госпрозрахунок, так звані колгоспні гроші, налагодив підсобні промисли. Однак ініціатива надто активного голови не сподобалася тодішній районній владі: він вибивався із загальної колії, чиновникам миліше спокійне життя. Якийсь час довелося навіть попрацювати в іншому районі. Коли почався фермерський рух, з дружиною Клавдією вирішили піти у вільне плавання і заснували 1992 року одне з перших в області фермерських господарств.

Починали з 50 гектарів і поставили собі за мету кожного року подвоювати кількість земель, узятих для обробки. Спочатку вирощували чи не всі основні культури. Коли познайомилися з нідерландцями, ті підказали: не розпильюйтеся, робіть спеціалізацію. Основною культурою «Мрії» став «другий хліб» українців — картопля. Збирали по світу найкращі сорти, освоювали передові технології, самі продавали... Це вже тепер картопля Гутів — поза конкуренцією, за нею їдуть з усієї України. Із «Мрією» уклали контракти компанії, які виробляють чіпси, а для цієї продукції потрібні спеціальні сорти, полив площ. З технологіями впоралися, почали будувати картопле-сховища.

Щороку додавалися нові площі, тож довелося переходити до багатогалузевості, але вже на зовсім іншому рівні.

Іван Миколайович багато їздив по світу, вчився сам, давав змогу вчитися іншим. Мов губка, «Мрія» вбирала в себе все найкраще, вироблене світовими наукою і досвідом. Та й в Україні було в кого вчитися. Чи не шокварталу навідувався Гута на Полтавщину до знаного господарника Семена Спиридоновича Антонця, який щедро ділився своїми знаннями, зокрема, з безвідвального обробітку ґрунту. До речі, у «Мрії» нині це закон, тут навіть плугів не мають. На Тернопільщині мудрим наставником для початкуючого фермера став відомий хлібороб Антон Іванович Білик із сусіднього Теребовлянського району.

— Якщо я в житті відбувся, — каже нині Іван Миколайович, — то це тому, що мені пощастило на вчителів.

Сьогодні він чинить так, як колись зробили для нього авто-

Шлях до успіху: креативно мислити і постійно вчитися

Наш співрозмовник — Герой України, голова ради директорів «Агрохолдингу «Мрія» Іван ГУТА.

— Іване Миколайовичу, «Агрохолдинг «Мрія» є потужним виробником зерна, картоплі, цукрових буряків... Чи не виникає спокуси зайнятися ще одним перспективним напрямом — тваринництвом.

— Є такі наміри. Та коли чуєш, що Антимонопольний комітет перекоонує сільгоспвиробників у тому, що ціни на тваринницьку продукцію треба зменшувати, — це аж ніяк не додає ентузіазму. Бо такі заяви не сприяють розвитку бізнесу, то не ринкові механізми.

І все-таки ми вже остаточно вирішили, що побудуємо міні-ферму із суперсучасною технологією виробництва молока і його переробки.

— Що підштовхнуло вас до реалізації такого проекту?

— «Мрія», по суті, годує дітей у дитсадку, що у Васильківцях, як і у школах тих сіл, де ми взяли в оренду земельні паї. І ми зіткнулися з такою проблемою, як дефіцит якісних молочних продуктів. Отож і вирішили її розв'язати локально. Адже сир, сметана, йогурти, масло — все це вироблятимемо для власних потреб і насамперед для дітей.

Ми навіть розглядаємо такий варіант, що корів на фермі доїтиме робот — і дітей водитимуть туди на екскурсію. До речі, там обладнаємо й дегустацийний зал.

— Обладнання звідки замовили?

— То вже залежить від того, яка фірма виграє тендер. Будемо вибирати між нідерландцями й швейцарцями. Скажу, що й ті, й ті мають свої переваги — вони вже були у Васильківцях.

— Що покладено в основу під час добору кадрів, передусім спеціалістів? На що насамперед звертаєте увагу?

— Як правило, беремо на роботу молодих осіб до 30 років, зі знанням англійської мови, комп'ютера, з креативним мисленням. Звісно, вдаємося до послуг кадрових агенцій. А вже далі, у процесі роботи, дивимосся на енергетику: хоче молода людина працювати, рости професійно, добре заробляти — стає членом нашої команди. Принагідно зауважу, що в «Мрії» є великі можливості для професійного зростання.

Ось ви бачили дитячий садок і середню школу у Васильківцях — постійно тримаємо їх у центрі уваги, допомагаємо, чим тільки можемо. А тепер хочемо відкрити щось на зразок малої академії. Чи, точніше, — укласти угоду з тернопільськими вишами, які направлятимуть у «Мрію» на практику своїх студентів. А вже на місці придивлятимосся, як то кажуть, одне до одного. І, можливо, ця «любов» виявиться взаємною. Я розумію, що не всі залишаться працювати в нашому агрохолдингу, але навіть заради кількох перспективних молодих спеціалістів, які щороку поповнюватимуть наші компанії, — це варто робити.

До того ж нам потрібні не лише агрономи чи інженери-механіки, а й економісти, бухгалтери, лікарі, педагоги...

— У «Мрії» працюють зарубіжні спеціалісти. Чи завжди сприймаєте їх

бачення тієї чи іншої проблеми, погоджуєтеся з їхніми пропозиціями? Чи, буває, дискутуєте?

— Ну, дискусія — це завжди добре. Але трапляється й неприйняття їхніх варіантів. Я розумію, що то робота, де без проблем ніколи не обходиться. Та загалом я радий з того, що до нас приїхали на роботу молоді люди, здатні і творчо мислити, і постійно вчитися.

Є й інший нюанс, про який хочу згадати, бо він мені не дає спокою. Йдеться про наших спеціалістів, яким даєш велику зарплату, службову машину... Тільки працюй, старайся. Але ж ні, є традиційні спокуси. Ось вносимо ми на десятки мільйонів гривень скажімо, засоби захисту рослин, то що там, мовляв, одна каністра. Загнав її «наліво», а грошки поклав у кишеню. І «заганяють». Я, звісно, не узагальнюю, але такі випадки ще, на жаль, трапляються серед нашого братів. А ось в іноземців, про яких ви згадали, це викорінено на генетичному рівні. Вони ніколи на таке не підуть.

Хоча я хотів би, щоб наші співвітчизники працювали на всіх посадах у «Мрії». Думаю, що з часом так воно і буде.

— В агрохолдингу англійська запроваджена як робоча мова? Чи тримає перекладачів?

— Без перекладачів ще, на жаль, не можемо обійтися. Але вже понад сто наших спеціалістів вільно спілкуються англійською. Сьогодні — це вимога дня, а не якісь там дешеві понти. Саме життя, зокрема, наші постійні контакти із зарубіжними партнерами, змушує вчити англійську та інші мови.

— Кажуть, що «Мрія» взяла під своє крило й Хоростківську науково-дослідну сільгоспстанцію, що неподалік від Васильківців...

— Точніше, уклали договір про співпрацю, допомагаємо цьому колективу з добрими науковими традиціями фінансово. Бо не можна допустити, щоб великий науковий потенціал — понад сотня співробітників — використовувався не ефективно.

Цього року дослідні ділянки в Хоросткові дали просто фантастичний врожай кукурудзи. Та сіють там цю культуру ще прадідівським методом. То кого, скажіть, зацікавлять відсталі технології? Нинішній виробник хоче на дослідній станції бачити відповідні і сорти, і аналізи, і технології...

Доволі результативно працюють у Хоросткові і з цукровими буряками, які є однією з головних культур на полях, де господарює наш холдинг. Наступного року тут планують отримати врожайність цієї культури в розрахунок 800 центнерів на гектар.

Ситуація на станції значно поліпшилася. Тепер там у людей очі горять — а це, повірте, багато вартує.

— Побачивши ті зміни, які сталися у Васильківцях протягом останніх п'яти років, мимоволі доходиш висновку, що рідне село ви прагнете зробити взірцем для інших українських сіл. Чи не так?

— Це, швидше, один із наших пілотних проєктів, своєрідне відпрацювання нових технологій. Ми вже спробували, як прокласти асфальтвік, потім — бетону, як пов'язати їх із тротуарними доріжками. Ведемо також будівництво котеджів для наших спеціалістів.

Васильківці — то своєрідний плацдарм, з якого ми перейдемо до розбудо-

ви соціальної інфраструктури в інших селах, де працює «Мрія». Почнемо з одного населеного пункту в кожному районі, де орендуємо земельні паї, — і рухатимемося далі. Бо люди, які повірили нам, передали в оренду свою землю, заслуговують ліпшого життя, ніж вони сьогодні мають.

— Кілька тижнів тому вас бачили з головою Тернопільської облдержадміністрації Михайлом Цимбалюком у Зарваниці...

— Зарваниця — одна зі святинь Української греко-католицької церкви. І всі, хто має змогу, просто зобов'язані докласти рук, щоб це галицьке село, ошасливлене появою Божої Матері, мало належний вигляд. Щоб воно розбудовувалося, було де прийняти паломників і туристів, стало привабливим обличчям нашого краю.

— А що привело вас на міжнародний конкурс скрипалів у Тернопіль?

— Я виріс у родині, де доволі часто можна було почути мелодію скрипки — мамині брати добре володіли цим інструментом. То мені близьке і рідне. А вже сама ідея організації конкурсу народилася на традиційному фестивалі «Лемківська ватра», який щороку скликає гостей до мальовничого лісового урочища в Монастирському районі.

Думаю, що фестиваль загалом удався. Можливо, треба трохи помінати його формат, а точніше — більше уваги сконцентрувати на місцевих талантах, щоб ходен перспективний скрипаль не залишався поза увагою. Ми живемо на цій землі і передусім маємо відчувати її подих, думати-дбати про неї. Про її красу, привабливість і силу. І, звісно, про молодих людей, яким ця земля дає хліб і талант.

— Ваш агрохолдинг нині працює на сільгоспудідях майже 250 сіл. Але, мабуть, найбільше часу ви проводите в рідному селі, зустрічаєтеся з людьми, яких пам'ятаєте ще з дитинства. Та й вас мало не кожен уже давно знає. Які в цьому «плюси», а які «мінуси»?

— «Мінусів» не бачу. Ось зовсім недавно зібралися з однокласниками, сіли в машини й поїхали на кладовище в Зарічанку, де похована наша перша вчителька. Помітилися біля могили, згадали шкільні роки...

Я справді тут усіх знаю. Як і мене. Отож приходить той чи інший односельчанин — мені нічого довго розповідати не треба. Зір у мене, немов рентгеновський апарат. Одразу бачу, що людина думає, чого хоче. Можливо, є і ті, хто заздрить мені, але їх небагато. Бо я завжди стараюся допомогти людям.

— Отож «рентгеновський апарат» закладений у вас генетично. Чи як?

— Можливо, набутий трохи з досвідом, а трохи з генами переданий. Мені нерідко доводиться чути: «То добре, що ти економіст. Що навчився кожен майбутній крок пророкувати до дрібниць». На що відповідаю: «Найголовніше на цьому рівні для мене те, що життя зробило мене психологом, що я навчився розуміти людей і працювати з ними».

Тепер я знаю, як знайти контакт з тисячною аудиторією, що треба зробити, щоб вона мене слухала. Уже з перших слів розмови я відчуваю, чи людина зі мною щира, чи в чомусь лукавить. Це вже своєрідний імунітет проти фальші, набутий з роками.

ДО УВАГИ УРЯДУ

...А кесарю — кесареве

Я часто у справах буваю за кордоном і, звісно, найперше цікавлюся сільгоспвиробництвом. Чи то в Канаді, чи то у Великій Британії, чи то в Польщі... А оце нещодавно ознайомився з розвитком аграрної галузі в Китаї.

Чим насамперед цікавий досвід цієї держави? Сьогодні там нагодували півтора мільярда своїх співвітчизників, та ще й продають продовольство за кордон. У Піднебесній землі розпознавали приблизно так, як у нас, але запровадили натуральний податок. Тобто залежно від кількості землі, де господарює аграрій, він зобов'язаний продати і відповідну кількість продукції, яку виробляє, за фіксованими цінами для державних потреб. А решту може реалізувати на ринку за вільними цінами. Справді бо: Богу — Боже, а кесарю — кесареве.

Приклад Китаю я задав не випадково. Бо ми сьогодні маємо великі проблеми з експортом зерна через квоти, запроваджені урядом.

Я почасті спілкуюся з фермерами країн Євросоюзу. Так ось вони тепер продають тонну збіжжя за 300 євро, а ми — наполовину дешевше.

Як і всі мої колеги, я добре розумію, що держава повинна виконувати свої соціальні зобов'язання, насамперед думати про своїх співвітчизників, щоб у них на столі завжди був хліб і до хліба. І готовий всіляко сприяти цьому.

Але для того, нас, аграріїв, не треба адміністративним способом ставити в екстремальні ситуації. Бо достатньо для нас різних природних катаклізмів, ринкових несподіванок.

Отож пропоную в такий спосіб розв'язати цю проблему. Ще до осінньої сівби озимини кожен сільгоспвиробник має чітко знати, скільки зерна за фіксованою ціною він повинен обов'язково продати державі. Тільки беручи до уваги цей плановий показник, можна більшеним реально планувати свій бізнес на наступний рік. А то сьогодні сіють, аби сіяти, не знаючи, як зібраним врожаєм зможуть скористатися. А ще треба внести сучасні добрива, подумати про ефективні засоби захисту рослин — одне слово, працювати за інтенсивними технологіями. То все потребує чималих коштів, а потім з'ясовується, що зібраний урожай треба віддати за півціни. То не є нормальним бізнесом, хоч би чим наші урядовці це виправдовували.

Ще раз наголошую: якщо треба для продовольчої безпеки держави 10 чи 20 мільйонів тонн збіжжя, то давайте заздалегідь встановимо таку квоту і розпишемо її на всіх виробників зерна. Щоб країна була забезпечена цим стратегічним продуктом. А все інше зерно сільгоспвиробник повинен мати змогу продати тому, кому захоче, а точніше — тому, хто більше заплатить. Тобто він має отримати зі своєю продукцією вільний вихід на зовнішній ринок.

Я переконаний, що за таких підходів наша країна зможе взяти найближчим часом виробляти 80—100 мільйонів тонн зерна. Аграрії матимуть нормальні прибутки, а відтак — змогу надати розвивати своє виробництво.

Для цього потрібна лише політична воля уряду. Ознаки стабільності, які ми бачимо в державі, додають мені віри в те, що з нинішньою владою ми, аграрії, зуміємо домовитися про стабільні правила гри на зерновому ринку. І не тільки на ньому.

Іван ГУТА,
голова ради директорів
«Агрохолдингу «Мрія»,
Герой України.

ритети в аграрній справі: показує, розказує, ділиться досвідом. Щоб більше було таких «Мрій» в Україні, бо наша благословенна земля за мудрого підходу до неї здатна нагодувати не лише власний народ, а й пів-Європи. Що це зовсім не утопія, свідчить і виступ із трибуни на сесії Генеральної асамблеї ООН Президента України Віктора Януковича.

Планували купити одну цукроварню, а придбали вже сім

Вірна своєму принципу щороку наросчувати землі, «Мрія» у 2011-му також планує простити ще 50—70 тисяч гектарів, наразі ведуться переговори. Зрештою, вмовляти когось особливо немає потреби: люди самі бачать, як тут працюють, тож це — найкращий аргумент. Так було і з цукровими заводами. Сім'я Гутів мала на меті купити один, але попередні власники сказали: «Хочете — забирайте всі, вроздріб не продаємо». Так вони стали власниками шести цукроварень на Тернопільщині, а цього року ще й Городенківської на Івано-Франківщині, яка перед тим кілька років не працювала. Чи треба казати, як раділи люди, котрі знову отримали роботу? На цукроварнях задіяні майже три тисячі осіб.

— Ми зайшли в цей бізнес, не маючи досвіду, — згадує Іван Миколайович. — Але якщо взялися за вирощування цукрових буряків, то потрібна переробка. Фактично щороку подвоюємо площі під цією культурою, виходимо на серйозні обсяги. Заводи були в дуже поганому стані, дехто дивувався, що ми повісили собі на шию таку гирю. Що казати, ми й самі дивувалися. Потрібні були чималі фінансові вливання, щоб вони запрацювали, довелося брати кредити. Масштабної реконструкції зазнав Хоростківський цукровий завод. Одне слово, це було серйозне випробування для нашої команди. Головне, ми не розслабилися: думали, як налагодити виробництво, погасити кредити. Та найкраща нагорода — посмішки цукроварів. Не можна завжди в усьому вигравати. Розумію, що більшість підприємств — учорашній день. Можливо, з часом, коли підтягнемо до відповідного рівня сировинну базу, збудуємо новий сучасний завод. Наразі всі цукроварні добре відпрацювали цюгорічний сезон.

Повертаються додому заробітчани

Нині Іван Миколайович — голова ради директорів «Агрохолдингу «Мрія». З одного боку, це якоюсь мірою звільнило його від щоденної текучки, з

ал. Нам було приємно спілкуватися з молодими керівниками підрозділів «Мрії». Менеджери високого гатунку (до слова, майже всі, в тому числі й сини Івана Миколайовича — Микола та Андрій — здобули базову освіту в Тернопільському національному економічному університеті), ерудовані, стажувалися в кращих європейських вузах, знають кілька мов... Таке обличчя сучасного аграрного бізнесу України.

Із заступником голови наглядової ради з питань виробництва Владиславом Луговським говоримо про те, яким для «Мрії» став рік, що минає. Із врожайністю десь виграли, десь програли. Скажімо, окремі поля видали по 700—800 центнерів солодких коренів з гектара, але були й такі, що по 200—300. Приблизно така само диференціація в зернових. Нічого дивного у цьому немає, адже розширюється компанія переважно за рахунок так званих цілих земель, які роками не оброблялися. Щоб довести їх до пуття, потрібні час, чималі зусилля і капіталовкладення. Тут практикують точне землеробство, добрива, гербіциди вносять дуже ретельно. У цьому є чимало нюансів. Науку точного землеробства давно освоїли у країнах Заходу, тому в підрозділах агрохолдингу працюють фахівці з Німеччини, Нідерландів, Великої Британії, інших країн — вони впроваджують сучасні технології обробки землі, навчають наших агрономів.

Вловлюєте різницю? Чимало українців їдуть заробляти на Захід, а в «Мрії» із задоволенням працюють іноземці, вивчають українську мову. «Тертя практично немає, — розповідає Владислав Володимирович, — єдине — інколи їм важко збагнути наш менталітет». Особливо, коли йдеться про крадіжки добрив чи гербіцидів або чаркування в робочий час. Хоч у холдингу з такими одразу прощаються.

Цікаво, що до Васильківців та й сіл, де є підрозділи холдингу, дедалі частіше повертаються заробітчани. А й справді, для чого поневірятися світами, коли в рідному селі можна заробити не менше, а то й більше, бути із сім'єю, виховувати дітей, допомагати батькам?

Структура «Мрії» — вертикально інтегрована. У кожного блоку — свій керівник, розроблено стандарти дій. Загальне управління здійснює рада директорів. Це дає змогу ефективно управляти усім процесом:

що вертикаль вибудували правильно. Можливо, певною мірою Іванові Миколайовичу прислужився управлінський досвід: років п'ять тому він очолював управління агропромислового розвитку області, але недовго. Пішов сам, коли переконався, що нагорі кидають лише гасла про реформи, а втілювати їх ніхто не збирається. Принаймні, на відміну від чиновницького кабінету, на землі він почувається господарем.

...А починають зі школи, чи, точніше, — з дитсадка

Такий потужний холдинг, як «Мрія», не може не думати про майбутнє, а це передусім кадри. Ті, хто нині кермує тут сучасними тракторами, комбайнами та іншою технікою, освоювали її самотужки. Звісно, їм допомагали представники сервісних служб відомих фірм, та загалом наші люди кмітливі, швидко вчаться. Сподіватися, що нинішні вітчизняні училища підготують висококласних механізаторів, не доводиться: ні «John

Васильківці — єдине село в Гусятинському районі, з бюджету якого вилучають гроші для потреб інших населених пунктів району.

Deere», ні «Grimme» чи іншої техніки там в очі не бачили. Тому вирішили самі готувати кадри: хлопців-старшокласників навчати механізаторській і водійській справі, дівчат — комп'ютерній. Разом з атестатами вони отримають і права. Тим паче що школа у Васильківцях з цього навчального року називається спеціалізованою школою І—ІІІ ступенів з поглибленим вивченням інформаційних технологій та технологічних дисциплін.

Практично в усіх школах області спостерігається тенденція до зменшення кількості учнів, а тут навпаки. За останні три роки школярів побільшало із 116 до 160. Пояснюється все просто: є робота, є зарплата, молодь тримається села, народжуються діти. Директор школи Ярослава Ващишин не може нахвалитися: «Мрія» закупила 39 комп'ютерів, ставить швидкісний Інтернет. Цього року кожна дитина, яка пішла у п'ятий клас, отримала в подарунок ноутбук, десятикласники (торік тут була ще дев'ятирічка) — також. Переобладнано спортивний зал, ідальню, налагоджено безкоштовне дворазове харчування. Невдовзі розпочнуть будівництво триповерхового корпусу з плавальним басейном, спортивним залом, тенісними кортами.

Створено всі умови для підготовчої групи. Вчителі інформатики, хореографії отримують надбавки до зарплати. Промовистий факт: у шостому класі навчається найменша донечка Гутів — Софіяка. Не у британській школі, як це модно серед представників нинішньої еліти,

а в тій, де вчилися батько, брати, інші родичі. Можливо, колись і вона навчатиметься у вишах Європи, але основи українства закладаються там, де народився, де твоє коріння.

Ще два штрихи до цієї теми. На одній із сільських вулиць старанно обгородили стару липу, щоб не пошкодити її під час укладання дорожнього покриття. А на обійсті Гутів поруч з новобудовою зберегли батьківську хату.

Окрема мова — про дитячий садок. Такого «Сонечка», який відкрили тут улітку, мабуть, немає більше в області. Нині його відвідують більш як півсотні малят (на знімку вгорі). Умовам можуть позаздрити столичні діти: ліжечка дерев'яні, гарна білизна, блискуча сантехніка, кухонне обладнання, красивий посуд, багато іграшок, книжок... І, звісно, турботливі виховательки зі спеціальною освітою. Біля будинку — справжній англійський газон, доріжки, огорожа... «Мрія» все зробила добротно, щоб служило не одному поколінню. Окрім того, вона допомагає школам, церквам у навколишніх селах, чотириом лікарням району.

Керівник головного підрозділу, що у Васильківцях, Ігор Гінайло влаштував нам екскурсію селом. Можна не сумніватися, що через рік-другий воно має шанси стати найбагоустроєнішим в області.

Коштом «Мрії» тут заасфальтовано вулиці (на деяких — бетонне покриття: експериментують, що краще), ставлять красиві огорожі. У двох нових котеджах замешкали сім'ї консултанта з Нідерландів (на знімку внизу) і директора місцевої школи. Невдовзі зведуть ціле котеджне містечко для молодих спеціалістів. Компанія вже купила кілька обійсть. Там, де будинки ще добротні, новоселам допоможуть їх відремонтувати, де зовсім старі — виростуть новобудови. Мали вже залити 20 фундаментів, але поки що добирають оптимальний проект. Показав Ігор Васильович і місце, де невдовзі спорудять новий офіс, будинок культури, кафе, інші соціальні об'єкти. Споконвік біднуваті Васильківці стануть селом, в якому жити стане комфортно і престижно.

Хоч би який сьогодні соціальний чи благодійний проект розпочинався на Тернопільщині, всюди поруч із керівником області Михайлом Цимбалюком можна бачити Героя України Івана Гуту. Чи то на «Лемківській ватрі», чи то в Зарваниці, чи то на реконструкції замків, чи то в сиротинці... Скромної натури, він завжди тримається в тіні, не любить реклами, хвалби у пресі. Бере участь у всіх добрих починаннях не з принуки і не для того, щоб догодити начальству. Спонсоруючи міжнародний конкурс молодих скрипалів, допомагаючи облаштувати будинок для сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування «Пресвята родина», піклуючись про хворих і немічних, він чинить так, як навчали батько й мати: «Маєш сам — поділися з ближнім».

Бо так з малих літ вихований, бо так підказує йому власне сумління.

Любов ЛЕВИЦЬКА,
Володимир КРАСНОДЕМСЬКИЙ.
Тернопільська область.
Фото Любові ЛЕВИЦЬКОЇ.

другого — за ним головне: стратегія розвитку. А це, повірте, непросто, зважаючи на те, яку місію взяв на себе агрохолдинг: стати одним із найбільших та ефективних європейських лідерів агроринку, розкрити потенціал українського аграрного бізнесу, задовольнити потреби значної частини наших сучасників в якісних продуктах харчування.

Що й казати, накреслення амбітні. І першою передумовою для успіху є кадровий потенці-

від виробництва насіння, планування та вирощування культур до зберігання, транспортування продукції та логістики. Свої потужні елеватори, зерноне картоплесховища, насінневі та цукрові заводи, найновіший парк автомашин та сільгосптехніки в поєднанні із сучасним менеджментом, кадровим потенціалом дають відмінні результати. Порівняно з головними конкурентами холдинг має найвищі рівні продаж і прибутковості на гектар. Це означає,

Цього року кожна дитина, яка пішла у п'ятий клас, отримала в подарунок ноутбук

«Я сам це зробив, я сам заробляю»

АКТУАЛЬНО

Ніщо так, як праця, не спроможне зробити рівною людину з обмеженими фізичними можливостями з її здоровим співвітчизником. «Я сам це зробив, я сам заробляю». Як пишуться, вимовляючи ці слова, молоді люди з Кам'янця–Подільського, котрих доля обділила фізичним здоров'ям!

— Коли тобі щось жертвують, дарують, підкреслюючи жалість до тебе, немічного, — зізнається голова громадської організації «Гармонія», яка об'єднує молодих інвалідів, Наталія Безпалько, — відчуваєш себе приниженим.

— Ось нині багато людей мріють про пенсію з інвалідності, навіть деякі чиновники намагаються покинути службу з таким статусом, то невже вони хочуть відчутися себе у вашій «шкурі» — приниженими?! — питають часом у Наталі.

— Гадаю, що в таких людей свої мотиви, — відповідає вона. — Але робити із себе «фальшивого» інваліда — то гріх! Бо справжнім інвалідам зовсім не хочеться такими бути. Тому ми домагалися від місцевої влади створення таких умов реабілітації, щоб згодом ми могли працювати, заробляти для своїх родини, дітей. Праця робить нас такими, як усі навколо. На щастя, в Кам'янці-Подільському влада зуміла нас почути і зрозуміти. Ще 2006 року я та мої друзі виграли перший міні-грант від уряду Великої Британії. Це сталося не без підтримки міського управління праці і соціального захисту. Реалізуючи цей проект, ми навчилися виготовляти оригінальні сувеніри із солоного тіста, бісеру, шити сумки з аплікаціями. На першому ж благодійному аукціоні наші вироби розхпали. Отже, ми комусь потрібні. Відчути себе повноцінними громадянами. Але як зробити, щоб налагодити оцей конвеєр виробництва і збуту на постійно?! — міркували ми. Бо півроку за підтримки британців минуло

дуже швидко. Куди ж тепер податися з нашими талантами? На щастя, чотири роки тому в місті запроваджено конкурс проєктів для громадських організацій. Там ми й знаходимо джерела фінансування.

Тепер «Гармонія» щороку подає заявку, щоб за надані кошти реалізувати ту чи іншу ініціативу. Мріяли про власний кіоск сувенірів. Спочатку мали намір будувати його, вигравши міський конкурс. Щоправда, цих коштів було б мало.

Та минулого року в місті з'явилося ціле сувенірне містечко, і завдяки співпраці влади з підприємцями аж два будиночки на цій вулиці в стилі середньовіччя безкоштовно передали майстрам із таких товариств, як «Гармонія». Радості не було меж!

— Кам'янець-Подільський є одним із перших серед україн-

«Маленька праця
краще за велике
неробство»
(Народна мудрість).

ських міст, — каже начальник міського управління праці і соціального захисту Надія Підскоцька, — де нові соціальні послуги запроваджуються лише після вивчення потреб самих інвалідів. З їхніх анкет і під час «круглих столів» у 2006 році ми дізналися про найголовніше: потребу трудової реабілітації. У соціальному центрі «Довголіття» до цього люди з обмеженими фізичними можливостями могли пройти медичну реабілітацію, зайнятися спеціальною фізкультурою. Ми організовуємо заїзди в центр, формуючи групи з членів тих чи інших товариств. Частіше цим користувалися літні люди, ветерани, а тепер уже й молоді. Отам і народжуються ідеї. Ми знаємо тепер: великою прогалиною є послуги для осіб з особливими потребами від 18 до 35 років. Вони хочуть спілкуватися з однолітками, здобути навички роботи на комп'ютері, з вишивки чи бісероплетіння. Порадилися з директором центру «Довголіття» Іваном Антонюком і ви-

рішили відкрити тут кімнату трудової реабілітації.

У цій школі виживання число учнів дедалі зростає (*на знімку*). «Аси» з «Гармонії» вже навчають інших, а сама Наталя Безпалько отримала офіційне робоче місце і тепер вона — інструктор із трудової реабілітації! Дарма, що на інвалідному візку, та, здається, мобільнішої людини в місті немає. То Наталка тут, то вона вже там, устигає на різноманітні заходи й зустрічі. І не вона одна. Від «Довголіття» тепер курсує «соціальне таксі» — спеціально обладнаний мікроавтобус, який може перевозити містом візочників та осіб, котрі їх супроводжують. Транспортний засіб подарований Фондом соціального захисту інвалідів України, про пальне та запчастини для нього турбується міська влада.

Цієї осені в «Довголітті» відремонтували та відкрили ще один поверх із сучасними палатами. Повсякчас поліпшувати умови оздоровлення — золоте правило цього колективу. Тепер зайнялися ще й благоустроєм двору, де пацієнти можуть доглядати за квітами, деревами, а ще й набратися сили в рідній землі.

Добре, коли людина ходить своїми ногами. А якщо без віз-

ка з хати їй не вибратися? А коли цей візок зламався?! Скільки довгих тижнів, а то й місяців доведеться молодому, енергійному громадянину сидіти в чотирьох стінах через таку прикрість? Треба в «Довголітті» відкрити майстерню з ремонту інвалідних візків та ортопедичних засобів — перейнялися новою ідеєю Іван Антонюк та На-

МОВОЮ ЦИФР

47 тисяч гривень за результатами міського конкурсу проєктів НГО 2010 року розподілили між шістьма осередками інвалідів.

тalia Безпалько (*на знімку*). Знайшли майстра, прийняли його в штат. До слова, в Кам'янці вже склалася традиція: на такі робочі місця приймати самих користувачів послуг. Замовлень від візочників, до речі, одразу поспіпалося багато. Часто Івану Івановичу доводиться бути постачальником, шукати деталі до візків. Та він не нарікає. Душа радіє, коли бачить навколо себе щасливих людей, котрі можуть рухатися, працювати, творити, відчувати себе потрібними.

Віра ШПИЛЬОВА.

Фото з альбому центру «Довголіття».

Малюків навчають бачити

Ні для кого не секрет, що шкільна освіта не кращим чином позначається на здоров'ї учнів. Порушення зору, осанки, проблеми із харчуванням та навантаженнями на нервову систему — все це призводить до того, що переважна більшість сучасних школярів стоїть на диспансерному обліку в того чи іншого спеціаліста. А ті, хто ще не поставлений на облік, — швидше за все, просто недообстежені.

Тим часом у Донецькій області є навчально-виховні заклади, де накопичено досвід професійної допомоги дітям із проблемами здоров'я. Наприклад, у Горлівці дошкільнята та молодші школярі зі специфічними потребами можуть опановувати науку та водночас отримувати

лікування в навчально-виховному комплексі для дітей із порушеннями зору. Таке поєднання дає підопічним шанс подолати проблеми на початковому етапі.

Директор комплексу Юлія Артемова пригадує, що наприкінці 90-х років входила до складу комісії, яка оцінювала стан

здоров'я дітей для направлення їх до спеціалізованих навчально-профілактичних закладів та вела статистику неповнолітніх зі стійкими порушеннями здоров'я. Вже тоді члени комісії звернули увагу на тенденцію щорічного зростання кількості дітей зі слабким зором або іншими порушеннями зору. Артемова запропонувала зробити дитсадок, яким керувала, спеціалізованим саме для цієї категорії дітей. Зачепившись за газетну публікацію, завідувачка вирушила до Сімферополя, де вже працював аналогічний заклад. Звідти повернулася не лише із купоноу вражень, а й із подарованими двома апаратами для корекції зору.

Сьогодні колишній дитсадок став навчально-виховним комплексом, який відвідують 125 дітей. Навчально-виховну, профілактичну та оздоровчу програми забезпечують близько півсотні співробітників. «Якщо у звичайних дитсадках на утримання однієї дитини протягом року іде 8 тисяч гривень — із урахуванням оплати приміщення, комунальних послуг, енергоносіїв, зарплати персоналу, забезпечення меблями, іграшками тощо, то в цьому комплексі на утримання однієї дитини витрачається близько 16 тисяч гривень на рік, — навів цифри начальник міського управління освіти Микола Кружилін. — Це пояснюється необхідністю придбання спеціальної медтехніки, комплектації штату додатковими співробітниками, доплатами персоналу тощо». Із міського бюджету на харчування кожного дошкільняти виділяють 4 гривні на день. Ще стільки само доплачують батьки. Щодо учнів почат-

кової школи, які відвідують навчально-виховний комплекс, то їхні сніданки оплачує школа, а обіди та полудники по 5 гривень кожен — батьки. Діти, у яких гострота зору становить менше 40 відсотків, перебувають у закладі безплатно.

Кабінет корекції зору — «серце» закладу. Як розповіла офтальмолог Маргарита Гончаренко, нині лікуванням із до-

ДО РЕЧІ

Всесвітня організація охорони здоров'я з 1999 року впроваджує програму «Всесвітня ініціатива «Зір-2020: Право на зір». Кінцева мета програми — скорочення глобального розповсюдження сліпоти у дітей до 0,4 випадка на 10 тисяч дітей. Сьогодні в Україні цей показник дорівнює 1 випадку на 10 тисяч дітей.

помогою медичних апаратів охоплено 75 дітей із діагнозами «короткозорість», «далекозорість», «астигматизм», «косорічність», «амбліопія». У ранкові години в кабінеті працюють із дошкільнятами, в другій половині — зі школярами. Контроль гостроти зору, вивчення динаміки зорових показників кожної дитини здійснюють щомісяця. Порушення зору лікують за допомогою 13 апаратів та 10 комп'ютерних корекційних програм. Найулюбленіші з них — бівізотренер, який розвиває бінокулярний зір, та апарат «Сіноптофор», незамінний для лікування амбліопії, для тренування м'язів косоокого ока, формування стереоско-

пічного зору, співдружної роботи очей. А на апараті «Струмочок» діти із короткозорістю тренують резерви аккомодативної здатності кришталика працювати на різних відстанях.

Вражає статистика: у 39 відсотків дітей протягом попереднього навчального року гострота зору підвищилася. Ще стільки само підопічних зберегли зір на попередньому рівні. І цьому також варто радіти, особливо при короткозорості. Моніторингові показники першого семестру нового навчального року також оптимістичні: у 44 відсотків дітей зір підвищився, у 42 — зберігся на попередньому рівні. До речі, до фахівця-офтальмолога регулярно звертаються батьки дітей, які не відвідують навчально-виховний комплекс.

Після завершення четвертого класу підопічні навчально-виховного комплексу можуть відвідувати звичайну школу. В міському управлінні освіти вважають професійний спеціалізований підхід до дітей із різними проблемами здоров'я правильною перспективою. Існуючі школи-інтернати для дітей із проблемами здоров'я істотно програють і у можливостях реальної допомоги, і в підготовці підопічних до самостійного життя в суспільстві. Тоді як корекція проблем змалку дає позитивні результати. Тож нарізла необхідність створення спеціалізованих навчально-виховних та оздоровчих закладів для дітей-діабетиків, дітей із проблемами опорно-рухового апарату тощо. Тим паче що досвід горлівського закладу засвідчує правильність обраного шляху.

Валентина БАРДАР, Ліна КУЩ.
Фото Валентини БАРДАР.

Для молодших школярів із вадами зору перерви роблять довшими — щоб діти встигли зробити спеціальні вправи.

«Наші дітки прославлять Ріпки!»

НЕМІСЦЕВИЙ МАСШТАБ

Під таким гаслом у Всесвітній день вітань відбулись урочистості з нагоди 75-річчя заснування Центру юнацької та дитячої творчості в містечку Ріпки на Чернігівщині.

Про конвергенцію я згадав дорогою, коли зателефонував до мого колеги по депутатському корпусу голови Чернігівської обласної організації Партії регіонів Григорія Маньковського.

Ледве привітав його зі святом вітань та повідомив, що їду до Ріпок, як він радо відгукнувся: «Оце чудасія із телепатією! Бо я саме збирався зателефонувати до вас, щоб обговорити деякі питання щодо Ріпкинського району!...»

Отож на початку моєї оповіді хочу уточнити кілька важливих подробиць.

По-перше, 1935 року в Ріпках ще не було нинішнього Центру, а лише утворили перший у районі піонерський клуб.

По-друге, зазначені урочистості збіглися із Днем працівників сільського господарства та традиційно шанованим у місцевій громаді днем св. Михайла.

Хто був той святий і за які душевні подвиги його слід шанувати, тут мало хто може пояснити, але всі чоловіки на ім'я Михайло ходять цього дня, випнувши груди й не приховуючи задоволення, доброзичливо й поплажовано приймають поздоровлення, що вочевидь їм належать...

На чолі моєї депутатської команди поспіхом входжу на веранду Центру і раптом потрапляю в оточення дітлахів у червоних пілотках із червоними галстуками на шиях. Дивина та й годі! Давно такого не бачив.

Питаю дівчинку з білими бантами: «А що це за хустинка в тебе на шії? Ти знаєш, що вона означає?»

Дитина сором'язливо усміхається: «Не знаю...» Рятую ситуацію інша дівчинка: «Та це нам пов'язали, бо свято».

У приміщенні нас радо зустрічає директор Центру Світлана Ткаченко, як завжди випромінюючи ширю симпатію і організаційну заклопотаність водночас.

Потрапляємо у вир незнайомих і знайомих облич, серед яких одразу вирізняю гарні очі Римми Олексенко, відчуваю міцне рукостискання заступника голови райдержадміністрації Андрія Булди, бачу привітну усмішку селищного голови Сергія Гаруса та голови районної профспілки працівників освіти Павла Краківського...

У переповненій глядачами актовій залі Центру нам знаходять місця у перших рядах. На великому електронному екрані поряд зі сценою полум'яно висвічуються тези, гасла та дійові особи,

котрі мають пряме відношення до святкової урочистості.

Перед сценічним початком імпрези потрапляємо в атмосферу ностальгійних спогадів. Із динаміків лунає: «Взвейтесь кострами синие ночи! Мы — пионеры, дети рабочих!»; далі чуо пісню про те, що ми чудово ростемо і розвиваємося «под звездами Кремля», та ще щось радісне про «наш двадцатый век...»

У першому ряду сидять кілька жінок-ветеранів, котрі в різний час безпосередньо доклали зусиль до створення і справжнього розквіту нинішнього Центру.

Серед них — Тамара Гуза, яка од фундаменту починала зводити цю будівлю і організовувала перші гуртки дитячої творчості.

Зокрема, вона розповіла, як прийшла до першого секретаря райкому Компартії, як організовувала батьків, як писали листи до центральних органів і починали будувати районний Будинок піонерів. Згадала добрим словом педагогів-організаторів, які вже відійшли в інший світ, і завершила побажанням: «Я хочу, щоб ту добру справу розвитку піонерського руху, що ми створювали, продовжували наступні покоління...»

ДУМКА

Андрій Булда про ветеранів: «Прекрасні, неповторні, творчі, віддані справі люди присвятили своє життя піонерському рухові».

Мені сподобався сценарій і концертна програма свята, яку чудово вела Світлана Бондаренко. Вітальні виступи чергувалися з прекрасними сценічними номерами у виконанні вихованців Центру, а в міжчасі — з нагородженням грамотами, подарунками та пам'ятними знаками всіх причетних до свята.

Ухвалою господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) від 08.11.2010 року порушено провадження у справі № 15/392-Б про банкрутство дочірнього підприємства «Трейд Лайн Полтава», код ЄДРПОУ 23809431, юридична адреса: 03150, м. Київ, вул. Либідська, 1-А, банківські реквізити: р/р 26004174000001 в ПРУ КБ «Приватбанк», МФО 331401.

Ухвалою підготовчого засідання господарського суду м. Києва від 30.11.2010 року по справі № 15/392-Б розпорядником майна дочірнього підприємства «Трейд Лайн Полтава» призначено арбітражного керуючого Ковеза А. І., ліцензія Міністерства економіки України серії АВ № 158328. 01042, м. Київ, бульвар Дружби Народів, 11 кв. 17.

Кредитори дочірнього підприємства «Трейд Лайн Полтава», вимоги яких виникли до дня порушення провадження у справі про банкрутство, протягом тридцяти днів з дня опублікування в друкованому органі об'яви про порушення справи про банкрутство, зобов'язані подати до господарського суду письмові заяви з вимогами до боржника, а також документи що їх підтверджують.

Копії вказаних заяв та доданих до них документів кредиторів зобов'язані направити боржнику та розпоряднику майна.

Вимоги конкурсних кредиторів, що заявлені після закінчення строку, встановленого для їх подання, або не заявлені взагалі, — не розглядаються та вважаються погашеними.

Господарським судом Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) ухвалою від 15.11.2010 р. порушено провадження по справі № 42/152Б про банкрутство приватного підприємства «Кокс» (84100, Донецька область, м. Слов'янськ, вул. Жовтневої Революції, 16, код ЄДРПОУ 13515237, р/р 26005187864003, 26006187864002, 26007187864001, 26029187864001, 26053053600321, 26063187864001, 26103187864111 Краматорська філія ЗАТ КБ «Приватбанк», МФО 335548; р/р 26006302660200, 26007301660200, МФО 334561, Слов'янське відділення ПІБ, р/р 26001230543621 Донецька ОФ АКБ «УСБ») та введено мораторій на задоволення кредиторських вимог. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Гартенка Віталія Федоровича (ліцензія серії АВ № 470424 (юридична адреса: м. Донецьк, вул. Артема, 104-А/74, ідентифікаційний номер 2778218959). Заяви кредиторів приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Постановою господарського суду Черкаської області від 18.11.2010 року по справі № 01/2218 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру щодо Фізичної особи - підприємця Веремійчука Сергія Миколайовича (20052, Черкаська обл., Христинівський р-н, с. Осітна, вул. Калініна, 124-В, ідентифікаційний номер 3055815976).

Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Новосельцева Володимира Петровича, ліцензія АВ № 347393 від 05.03.2008 року (м. Черкаси, вул. Добровольського, 38/2, тел. (096) 666-63-60). Вимоги кредиторів приймаються протягом місячного строку з дня опублікування оголошення.

Постановами Господарського суду Київської обл. (01032 , м. Київ, вул. С. Петлюри, 16) по справам № Б 18/186-10, № Б 18/187-10, № Б18/188-10 та № Б18/185-10 від 09.11.2010 р. визнано банкрутами ПП «Перспектива-2000»(08150, Київська обл., м. Боярка, вул. 40 років Жовтня, буд. 36, код ЄДРПОУ 30689382), ЗАТ «Броварський ДОК» (08132, Київська обл., м. Вишневе, вул. Промислова, буд. 10, код ЄДРПОУ 00274772), ТОВ «БК ЮСГ» (08300, Київська обл., м. Бориспіль, вул. Київський шлях, буд. 79, код ЄДРПОУ 35602730) та ТОВ «Монотан» (08400, Київська обл., м. Переяслав-Хмельницький, вул. Богдана Хмельницького, буд. 253, корп. 2, код ЄДРПОУ 36298306).

Заяви кредиторів з вимогами до боржників приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення за адресою: 03087, м. Київ, п. в. 087, а/с 73.

Важливою і прекрасною була переконлива демонстрація творчого доробку вихованців Центру. Змінюючи один одного в живому темпі на сцені, діти демонстрували чудовий індивідуальний і ансамблевий вокал, іскрометні танцювальні номери, читали вірші...

Не лише на сцені, а й у приміщеннях Центру були представлені творчі роботи учасників студії «Малятко», ансамблю танцю «В'юнок», вокально-інструментального ансамблю «Промінь», гуртків «Народна іграшка», художньої студії, гуртка аплікації зі шпону тощо.

Центр фактично став загальноновизнаним осередком позашкільної освітньо-виховної творчої підготовки кількох поколінь ріпкинців до життя у непростих умовах нинішнього часу.

Творчий доробок дітей вражає досконалістю виконання творів, а водночас переконливо свідчить про високий рівень виховної роботи педагогів Центру.

Роботами вихованців Центру захоплювалися поціновувачі дитячої творчості в Польщі, Чехії, Японії та США.

Захоплювалися й ми, зокрема й тоді, коли на сцену почали виходити колишні вихованці Центру, а нині студенти та випускники столичних навчальних закладів. У їхніх концертних виступах вбачалися зрілість, високий стиль і добрий смак — як у доборі репертуару, так і в манері виконання.

Веселим завершенням багатогранної імпрези став спільний танок усіх його організаторів і спонсорів.

Гарне свято залишило в душі не лише милі враження, а й усвідомлення того, що на зміну політичним суперечкам приходить час спільної будівничої праці, учасники якої не висувають на передній план свої ідео-

логічні платформи, а єднуються заради конкретного майбутнього — щасливого життя наших дітей.

Зрештою, політичні наслідки нещодавніх виборів до місцевих рад — це переконливе відображення того реального рівня демократії, який маємо нині. Тому, мабуть, не слід ображатися ані на виборців, ані на організаторів виборів, а усвідомити об'єктивність конвергенції.

Слово **конвергенція** (від лат. converge — збиратися) означає явище пристосування різних груп суспільства до спільних умов життя, а також подібність наслідків культурної і виробничої діяльності, що виникають у цих різних групах.

Треба працювати й вирішувати силу-силенну проблем у центрі й на місцях. І не просто працювати, а й співпрацювати. Бо, як шойно ми чули в завершальній піснї концерту, в нас «одна стежина... одна родина... і Україна, що в нас іншої нема».

Одне слово, конвергенція. Мусимо йти однією спільною стежиною, особливо на найнижчому, тобто на найважливішому рівні влади — місцевому. Бо зовсім не під головним законодавчим куполом держави, а саме на місцевому рівні ми всі живемо й виховуємо дітей.

Адже лише в практичній співпраці всіх активних громадян можна побачити солідність намірів і реальність виконання обіцянок політиків. Це можна побачити на одному спільному полі роботи.

Бо саме за таких умов позитивно виявляє себе явище конвергенції. Зокрема, й на прикладі одного окремо взятого Центру юнацької та дитячої творчості в затишному селищі Ріпки на Чернігівщині.

Віталій КОРЖ,
народний депутат України.
Фото прес-служби депутата.

Гості привезли свято

Вже не один рік обласне управління СБУ шефствує над Кіровоградською спеціальною загальноосвітньою школою-дитсадком № 1 та Новомиргородською загальноосвітньою спеціальною школою-інтернатом, де виховуються і навчаються діти з обмеженими фізичними можливостями.

Навідуються сюди гості регулярно і не з порожніми руками. Цього разу делегація шефів на чолі з помічником голови УСБУ Сергієм Бондаруком, окрім цукерок та інших улюблених дитячих солодощів, привезла побутову техніку — зовсім не зайву для навчальних закладів з огляду на скупе бюджетне фінансування.

Таким гостям тут завжди раді. Особливо дітлахи. У їхньому непростому світі чимало складнощів і випробувань, тому, коли тобі просто посміхнуться, поглядять по голівці, похвалять за старанно виконану пісню чи, може, не зовсім вправний танець, — такі дні запам'ятовуються надовго...

Ольга ПИЛИПЕНКО.

Кіровоградська область.
На знімку: для гостей танцюють вихованці Новомиргородської спеціальної школи-інтернату, де навчаються діти з проблемами слуху.

Фото Юрія ВАСЮТИНСЬКОГО.

На що краще витрачати страхові кошти

Або ще раз про те, як зменшити травматизм та смертність людей на робочих місцях

ДО УВАГИ УРЯДУ

У листопаді цього року «Голос України» надав три свої шпальти висвітленню одній з найважливіших проблем — критичній ситуації з травматизмом, станом здоров'я та професійної захворюваності і смертності. Зокрема, 17 числа була опублікована стаття голови Федерації профспілок України Василя Хари «Охорона праці в країні: проблеми й шляхи їх розв'язання». А після парламентських слухань, які відбулися того дня у Верховній Раді з порядком денним: «Про стан промислової безпеки та охорони праці», 20 листопада газета опублікувала фрагменти з найгостріших виступів на них. Цій темі було присвячено й інші публікації, але ці дві були могутньою концентрацією уваги усіх відповідальних за охорону праці та промислову безпеку.

ФПУ вдарила на сполох

У своїй публікації Василь Хара згадав про його лист Президенту України з приводу незадовільного стану з охорони та безпеки праці і наводив деякі жакливі цифри з нього.

У тому листі, зокрема, йшлося про те, що «через відсутність системи стимулів та суворої відповідальності роботодавці економлять на охороні праці і практично не зацікавлені у попередженні можливих аварій, нещасних випадків, оскільки не несуть за них економічної відповідальності. Всі затрати на ліквідацію їх наслідків, по суті, лягають на суспільство, а компенсацію потерпілим виплачує Фонд соціального страхування від нещасних випадків, який останнім часом вже не в змозі це робити у повному обсязі через нестачу коштів».

За 19 років у країні зруйновано цілісну систему управління охороною праці. Лише в окремих центральних органах виконавчої влади, обласних і районних державних адміністраціях залишилися повноцінні підрозділи і підготовлені фахівці з охорони праці, в той час коли ці органи мають бути головними координуючими центрами з питань організації охорони праці та попередження виробничого травматизму у відповідних галузях і на певних територіях.

Практично ліквідовано систему цілового медичного обслуговування працюючих на підприємствах (медсанчастини, здоровпункти, поліклініки, санаторії-профілакторії), що давало можливість підтримувати здоров'я працівників, виявляти професійні захворювання на ранніх стадіях, а не в безнадійно заважній формі, як тепер. Надзвичайно гострою соціальною проблемою є також травматизм у невиробничій сфері, рівень якого у 70 разів вищий за рівень виробничого. Щорічні втрати економіки внаслідок травматизму і загибелі громадян у сфері, не пов'язаній з виробництвом, перевищують 10 млрд. грн.(!), що становить 2,5 відсотка валового внутрішнього продукту України»...

Страхувальний фонд зосереджує увагу не лише на фіксації нещасних випадків

Фонд соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України також б'є на сполох. Бо тільки за 2009 рік в Україні зафіксовано понад 6 000 ви-

падків профзахворювань та більш як 12 000 випадків травматизму, у т. ч. 552 — зі смертельними наслідками. За перше півріччя 2010 року на наших підприємствах травмовано 5 734 особи. Хоча кількість випадків професійних захворювань на виробництві порівняно з аналогічним періодом 2009 року зменшилася на 19,9 відсотка, але збільшилася кількість випадків смерті від професійного захворювання.

Внаслідок ушкодження здоров'я працівників або у разі їхньої смерті на страхові виплати особам, які перебували на їхньому утриманні за період з 2002 по 2009 роки, з бюджету фонду виплачено 14,5 млрд. гривень(!). Кількість потерпілих (членів їхніх сімей), яким фонд щомісячно проводить страхові виплати, на початок цього року становить 317,5 тис. осіб. Зрозуміло, наведеними значними сумами соціальних виплат фонд виконує свою основну функцію — здійснення соціального захисту офіційно працевлаштованих працівників, які втратили здоров'я та працездатність у процесі трудової діяльності, а також осіб, які з причин виробничого характеру втратили годувальника.

Не менш важливе інше завдання фонду — проведення профілактичних заходів, спрямованих на усунення шкідливих і небезпечних виробничих чинників, запобігання нещасним ви-

На прес-конференції під час прес-туру (зліва-направо): начальник відділу охорони праці ФПУ Юрій Андрієвський, голова СПО від роботодавців Олексій Мірошніченко, директор виконавчої дирекції Фонду соцстраху Юрій Мельников, перший заступник голови Держгіпронагляду Геннадій Суслов.

працівнику випадково потрапити у небезпечну зону. Обабіч конвеєрів — вентиляційні системи, які вловлюють пил, а тому у приміщенні чисте повітря. Тобто техніка безпеки і охорона праці закладені у технології виробництва.

Ось він, чи не найголовніший чинник зменшення, а то й повного усунення травматизму.

— А як бути зі старими виробничими процесами, які ще не використані чинники у зменшенні травматизму?

Потрібна активна позиція суспільства

Директор виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України Юрій МЕЛЬНИКОВ вважає:

— Нині чинна законодавча база не враховує зміни, які відбулися в системі загальнообов'язкового державного соціального страхування протягом десяти років

ти для роботодавця більш вигідним, ніж сплата підвищеного страхового тарифу або штрафу (який можна запровадити).

— Це все, що потрібно зробити для гарантування безпеки праці та виробництва?

— Наші експерти впевнені: сумна проблема травматизму та профзахворювань на вітчизняних підприємствах може і повинна бути подолана за умови активної позиції суспільства в питанні безпеки праці.

Українці мають знати про свої права і вміти їх використовувати. Знати про умови безпечної праці, які повинні бути впроваджені на їхніх підприємствах, та відмовлятися працювати, якщо роботодавець ці умови не створив. Працедавець не має права за це звільнити працівника, знизити йому заробітну плату чи накласти штраф.

Окрім цього, бізнес повинен знати про економічну вигоду від модернізації системи охорони праці на підприємстві. Адже кожна вкладена в профілактику гривня в середньому дає п'ять гривень економічного ефекту.

Президент дав доручення... І що зміниться?

У своєму листі ФПУ просила Президента України дати доручення відповідним державним органам за участю профспілок, організацій роботодавців розробити і подати на затвердження ним Національну стратегію безпеки праці, котра «встановить підвалини комплексного відновлення професійного потенціалу економіки та системи управління охороною праці, дасть змогу забезпечити якісною, продуктивною і здоровою робочою силою підприємства в Україні».

Віктор Янукович зважив на звернення ФПУ і дав відповідне доручення Прем'єр-міністру М. Азарову. Що буде у підсумку? Проект закону, національна стратегія чи певні наміри-міркування щодо якогось реформування існуючої системи, — невідомо.

Ця публікація — не зайве нагадування уряду. Щоб не забув про надзвичайно важливу суспільну проблему...

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

А ТЕПЕР ПОГЛЯНЬМО НА ЗАГАЛЬНІ СУМИ СТРАХОВИХ ВИПЛАТ ЛИШЕ ЗА 2009 РІК:

*щомісячні потерпілим — 2 095,9 млн. грн.;
щомісячні виплати особам, що мають на це право у разі втрати годувальника — 150,9 млн. грн.;
одноразова допомога потерпілим — 415, 6 млн. грн.;
одноразова допомога у разі смерті потерпілого — 154,7 млн. грн.*

падкам на виробництві, професійним захворюванням, спричиненим умовами праці.

Один із дієвих заходів фонду — проведення прес-турів на підприємствах, де створені найефективніші системи профілактики травматизму та профзахворювань. В одному з таких брав участь і автор цієї публікації.

ЗАТ «Термінал», що розташоване у Києві, — відносно нове підприємство, виготовляє бетон, різні будівельні розчини, фігурні елементи мостіння. Зазвичай у приміщеннях подібних виробництв — пилюка і довкола небезпека. Тут скрізь огорожі, обмеження, сигналізація. Кількаступеневі системи охорони праці не дозволять

та не відповідає потребам суспільних відносин у цій сфері. Є гостра потреба в розробці змін до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності».

— І закон одразу розв'яже всі проблеми безпеки праці?

— Ні. 3 метою мінімізації кількості нещасних випадків на виробництві необхідно передусім переглянути систему розрахунку страхових тарифів для страхувальників. Фінансування зазначених заходів повинно здійснюватися роботодавцем та має економічно стимулюватися страховиком, а також повинно бу-

Єдиний внесок: продовжуємо виконувати свої функції

Про деякі питання стосовно запровадження в Україні єдиного соціального внеску розповідає директор виконавчої дирекції Фонду соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України Юрій МЕЛЬНИКОВ (на знімку).

«8 липня 2010 року Верховною Радою України було ухвалено Закон України №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування», який набирає чинності з 1 січня 2011 року. Хочу роз'яснити деякі положення цього закону, які викликають найбільше запитань».

На початку хочу зазначити, що з прийняттям цього закону фонди соціального страхування продовжать виконувати свої функції в рамках відповідних законів, але з урахуванням деяких змін.

Перереєстрація платників страхових внесків і застрахованих осіб

здійснюватися не буде, замість цього буде проведена звірка платників Пенсійним фондом разом із фондами загальнообов'язкового державного соціального страхування і податковою адміністрацією.

Ми сьогодні намагаємось ужити всіх заходів, щоб максимально адаптувати систему фонду передусім нормативно-правову базу, до роботи в умовах дії вищезазначеного закону. У зв'язку з цим видано наказ виконавчої дирекції фонду №611 від 05.08.2010 р., яким затверджено конкретні заходи, котрі необхідно здійснити виконавчій дирекції та її робочим органам до кінця цього року.

Хотілося б звернути увагу роботодавців, що відповідно до цього закону сума внесків, нарахованих на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, строк сплати яких не настав на 1 січня 2011 року, підлягають сплаті в порядку, що діяв до 1 січня 2011 року, тобто на рахунки відповідних робочих органів виконавчої дирекції фонду.

Стягнення заборгованості зі сплати страхових внесків та сум штрафних санкцій, нарахованих та/або не сплачених у період до 1 січня 2011 року, в тому числі страхових внесків, строк сплати яких на 1 січня 2011 року не настав, здійснюється фондом відповідно до законодавства, що діяло на момент виникнення такої заборгованості або застосування штрафних санкцій. Погашення заборгованості за використання коштів, що надходять у рахунок сплати єдиного внеску, забороняється. При цьому за фондом зберігаються повноваження щодо контролю за правильністю нарахування, своєчасністю сплати страхових внес-

ків, застосування фінансових санкцій, якими він був наділений до набрання чинності законом №2464.

Хочу наголосити, що в разі погашення страхувальниками до 1 січня 2011 року заборгованості зі сплати страхових внесків на загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності (включаючи заборгованість, строк сплати якої не настав, у тому числі через заборгованість із заробітної плати), що виникла до 1 липня 2010 року, заборгованість зі сплати фінансових санкцій (пені та штрафів) підлягає списанню. Тому, шановні роботодавці, не втрачайте свій шанс зекономити власні гроші, які можна було б витратити на створення безпечних умов праці та виплату заробітної плати працівникам.

Крім того, згідно зі статтею 24 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності» зі змінами,

внесеними законом №2464, фонд, як і раніше, зараховуватиме страхувальника до класу професійного ризику виробництва з урахуванням виду його економічної діяльності та проводити перевірки достовірності поданих страхувальниками до фонду відомостей про види економічної діяльності підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, виду діяльності та господарювання для зарахування страхувальника до класу професійного ризику виробництва.

Фонд робить усе можливе, щоб надавати своєчасно страхові виплати потерпілим на виробництві, членам їхніх сімей та забезпечити умови для повернення потерпілих до нормальної життєдіяльності, профілактику ускладнень та рецидивів захворювання, повернення до активного життя.

Тому хочеться звернутися до роботодавців із проханням усвідомлювати власну відповідальність за найманих працівників та добросовісно виконувати свої обов'язки перед Фондом соціального страхування від нещасних випадків на виробництві та професійних захворювань України».

Швидко боротися з вогнем заважають... пробки

ПРИ ПОЖЕЖІ ТЕЛЕФОНУЙТЕ — 101

З початку року в столиці пожежі забрали життя 59 людей, ще 64 отримали травми та опіки. Між тим, попереду у вогнеборців — щось на кшталт «високого сезону». Коли на вулицях мороз, люди починають додатково обігрівати свої помешкання. І до стандартної причини пожеж (нехлюйства із вогнем) додаються перевантаження мереж та «закорочення». «Голос України» вирішив перевірити, чи готові рятувальники до безсонних ночей та «пекучих» буднів.

лунає сигнал тривоги, можна було вскочити у верхнє обмундирування і поїхати боротися із вогнем. З тієї самої причини заправлятися машини їздять також у повному бойовому складі.

Попри це, прості громадяни оперативність вогнеборців не завжди оцінюють «на відмінно». Киянка Олена пригадує, як кілька місяців тому стала свідком пожежі. Мовляв, тоді рятувальники приїхали хвилин через 20...

вати свої функції оперативніше, ми запитали у заступника начальника Солом'янського райуправління ГУ МНС, начальника відділу наглядово-профілактичної діяльності Володимира Беднарчика. Відповідь не стала несподіваною. У переважній більшості випадків усьому виною — затори на дорогах.

— Пробки бувають такі, що спеціально і не вигадаєш. Особливо, якщо пожежі зранку в го-

мовляв, на них просто не реагують. Але дістатися місця пожежі — це ще не все. Тут на рятувальників чекає нове завдання — під'їхати до потрібного будинку, під'їзду, вікна... Адже, по-перше, заїзди у двори, як правило, розраховані на легкові автомобілі. І водіям пожежних машин доводиться дуже постаратися, щоб туди протиснутися. По-друге, кількість стоянок постійно зменшується, тому

прокидається. Або інший випадок, дуже влітку поширений: хтось покурив, а недопалок за вікно викинув. Куди впаде — нікого не хвилює. А він візьми і залети на чийсь балкон, повний мотлоху.

ПРАДИ ПОЖЕЖНОГО

Не кидайте недопалки куди заманеться. Використовуйте тільки технічно справне обладнання і не перевантажуйте мережу. Будьте дуже уважні під час приготування їжі. Не залишайте увімкненими газові конфорки на ніч. До речі, найтяжчі пожежі трапляються саме у період з 12 години ночі до 6-ї ранку. Люди сплять і найчастіше не чують полум'я. Виявляють його, тільки коли все уже палахкотить.

Окремо приділіть увагу вашому обігрівачеві. Пам'ятайте, він має бути справним і сертифікованим. Експлуатуйте його так, як написано у паспорті. Сказано там — вимикати, щоб він перепочив, не нехтуйте цю вимогу.

Тільки-но помітили пожежу — одразу телефонуйте у службу 101. Адже хоча пожежних частин у столиці і менше, ніж потрібно, але вони є. Хто знає, можливо, саме з'являх вамі хвилини у спробі самотужки загасили полум'я рятувальникам і не вистачить.

І пам'ятайте, безпека вашого життя передусім залежить від вас самих.

— Уявіть, я встигла набрати з мобільного 101, повідомити про пожежу (до речі, я не була першою), зайти у продуктовий магазин, скупитися і навіть дочекатися своєї маршрутки, а пожежна машина тільки приїхала... Наче пішки йшли, їй-Богу.

Про те, що заважає пожежникам-рятувальникам викону-

дини пік, або десь о 5 вечора трапляються. Ми можемо годинами стояти. Тоді доводиться по радіо передавати, що ми під'їхали не зможемо, і на виклик виїздить інша група, навіть із сусідніх частин.

Не допомагають швидше пересуватися вулицями і спеціальні проблискові маячки. Люди,

більшість авто власники залишають просто під вікнами. Прибрати чи посунути його рятувальники не можуть.

Наступна проблема — пошуки пожежного гідранта (прислїрій для відбору води із водопровідних мереж для гасіння пожежі). У багатьох країнах світу їх роблять «наземними» — стовпи, які у фільмах постійно збивають горе-водії і звідки потім під напором б'є вода. У нас же через морозні зими гідранти доводиться «ховати» під землю. Аби їх точно ніхто не поцупив, водії їх ще й своїми автівками зверху «прикривають».

— Ми привозимо на виклик певний об'єм води. Його, як правило, хвилин на п'ять вистачає. Тому, коли ми приїжджаємо на пожежу, одна машина йде на гасіння, інша — на гідрант. А що робити, коли на ньому авто стоїть? Узимку — інша проблема. Іноді ЖЕКи на них спеціальні конуси ставлять, які від снігу та льоду захищають. Але буває, що і забувають це зробити. Тоді доводиться брати лопи і розбивати лід, аби дістатися до кришки гідранта. Та на це все час потрібен...

Час, якого зазвичай немає. Уявіть, сучасна квартира вигорає у середньому за п'ять хвилин. За статистикою, найбільше пожеж у помешканнях стається через необережне поводження з вогнем. Стандартна ситуація: людина напідпитку вирішує закурити або ще краще — свічку запалити. Засинає і потім, можливо, вже й не

Другу сходинку в «рейтингу» найпоширеніших причин пожеж займають газові плити. Люди йдуть на роботу, залишаючи на увімкнених конфорках суп. І тут головне — вчасно пожежу помітити. А то можна не тільки голодним залишитися, а й бездомним...

«Почесне» третє місце у нашому переліку причин — перевантаження електромереж. Однoчасно увімкнені пральна машина, холодильник та мікрохвильова піч — крок до короткого замикання. Так само дуже небезпечні неякісні подовжувачі.

Рятувальники ж запевняють: пожеж у Києві було б менше, якби кожен дотримувався елементарних правил.

ЦИФРА

За минулий рік в Україні зареєстровано 44 013 пожеж, унаслідок яких загинуло 3190 людей.

Від себе додамо: добре було б, якби протипожежна безпека стала одним із пріоритетів для кожного. І для працівника ЖЕКу, який забуває на зиму накрити гідрант, і для водія, який ставить свою автівку в не призначеному для цього місці, і для чиновника, який може зобов'язати і перших, і других дотримуватися встановлених протипожежних правил.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.
Фото Андрія НЕСТЕРЕНКА.

ДОВІДКОВО

За 10 місяців цього року в Солом'янському районі столиці було зареєстровано 391 пожежу. Із них у житловому секторі — 325. Загинуло семеро людей, ще десятеро — травмовані. Задіяні збитки оцінюються у суму 4 млн. 198 тис. гривень.

За мить у частині лунає сигнал навчальної тривоги. Кліп очима — і в гаражі уже метушаться пожежники. Кілька секунд і двері відчиняються, машина готова їхати на завдання. Аби не гаяти час, у частині усе мало не до автоматизму доведено. До слова, бійці навіть сплять одягнені, щоб як тільки-но про-

Сучасна квартира вигорає у середньому за п'ять хвилин

ВИ ПИСАЛИ — МИ ДОПОМОГЛИ

Зупинити електричку — не просто

Рух електропоїздів у Тетерівському напрямку досить обмежений. Скасовано зупинки багатьох електричок на зупиночних платформах «Лісова Буча» та «Склозаводська», через це інтервали між потягами становлять 2—3 години. Мешканцям надзвичайно важко добиратися до роботи, та й взагалі подорожувати до столиці. Хто роз'яснить, чому склалася така ситуація?

З повагою,
Т. СВЯТЕНКО, О. ТРОЦЕНКО, К. ТЕРЕЩЕНКО...
усього 63 підписи.

Буча
Київської області.

На крик про допомогу відповів начальник пасажирського відділу Київської дирекції залізничних перевезень Т. МЕЛЬНИК:

— Враховуючи неодноразові звернення пасажирів до керівництва залізниці, з 1 грудня 2010 р. призначено зупинки по зупиночній платформі «Склозаводська» приміським електропоїздам № 6607 сполученням Київ—Коростень, № 6615 сполученням Борщагівка—Коростень, № 6670 сполученням Бородянка—Святошин та № 6640 сполученням Коростень—Київ. На жаль, призначити на даний час зупинку всім приміським електропоїздам по зупиночній платформі «Лісова Буча» немає можливості через відсутність перегінного часу ходу.

Небезпека на підвіконні

Місяць тому у нас народився син. Досі ми гостювали в бабусі, але плануємо повернутися додому. Як можуть вплинути на дитину кімнатні квіти, яких чимало в квартирі?

Каріна КРИЛОВА.
Київ.

Відповідає біолог Ніна УВАРЕНКО:

— Кімнатні рослини впливають на здоров'я всіх мешканців квартири, а особливо на дітей. Тому обов'язково приберіть з кімнати дитини **фікуси!** Їх молочний сік, випаровуючись мікроскопічними крапельками через породи листків, потрапляє в повітря і може спровокувати алергічні реакції. Тільки-но маля підростає — як починає активно досліджувати навколишнє середовище. І ось тут його увагу може привернути необачливо залишений вами **декоративний перець або пасльон**. Ну як же не скуштувати яскраві ягідки на смак? Однак в усіх частинах цих рослин містяться отруйні речовини! Зрештою, будь-які квіти повинні бути поза межами досяжності допитливого «повзунка». Особливо,

Додаткова відпустка для Попелюшки

Уже п'ятий рік працюю прибиральницею на одній зі станцій Львівської залізниці. Прошу роз'яснити, які пільги, права, а також які засоби індивідуального захисту передбачені для працівників цієї категорії? Чула, що повинні бути і додаткові дні до відпустки, і доплата за роботу з дезінфікуючими засобами. Але нічого цього нема.

Михайлина ПОТЕРЯЙЛО.
Коломия Івано-Франківської області.

Відповідає директор Департаменту з питань державного регулювання заробітної плати та умов праці Олександр ТОВСТЕНКО:

— Статтею 15 Закону України «Про оплату праці» визначено, що форми і системи оплати праці, норми праці, розцінки, тарифні сітки, схеми посадових окладів, умови запровадження та розміри надбавок, доплат, премій, винагород та інших заохочувальних, компенсаційних і гарантійних виплат встановлюються підприємствами у колективному договорі з дотриманням норм і гарантій, передбачених законодавством, генеральною та галузевими (регіональними) угодами. Отже, питання щодо встановлення працівникам доплат до тарифних ставок (окладів), пов'язаних з особли-

востями умов праці (в т. ч. прибиральникам за роботу з дезінфікуючими засобами), підприємства вирішують самостійно. Регулювання виробничих, трудових і соціально-економічних відносин працівників залізничного транспорту здійснюється з урахуванням Галузевої угоди між Державною адміністрацією залізничного транспорту України (Укрзалізниця) та профспілками на 2002—2006 роки, яка діє до укладення нової. Галузевою угодою не передбачені доплати прибиральникам за роботу з дезінфікуючими засобами. Одночасно зазначаємо, що

відповідно до статті 7 Закону України «Про колективні договори і угоди», колективний договір може передбачати додаткові соціально-побутові пільги, а отже, сторони колективних переговорів під час укладання колективного договору можуть приймати рішення про встановлення доплат прибиральникам приміщень, які використовують дезінфікуючі засоби, а також тих, які зайняті прибиранням туалетів. Розмір цієї доплати підприємства також встановлюють самостійно.

Що стосується відпустки, то відповідно до статті 6 Закону «Про відпустки» щорічна основна відпустка надається працівникам тривалістю не менше як 24 календарні дні за відпрацьований робочий рік, який відлічується з дня укладення трудового договору.

Статтею 8 цього закону передбачено щорічну додаткову відпустку за особливий характер праці окремих категоріям працівників, робота яких пов'язана з підвищенням нервово-емоційним та інтелектуальним навантаженням або виконується в особливих природних географічних і геологічних

умовах та умовах підвищеного ризику для здоров'я (згідно з Списком виробництв, робіт, професій і посад, затвердженого Кабінетом Міністрів). Відповідно до позиції 60 розділу XXII «Загальні професії за всіма галузями господарства» вищезазначеного списку, прибиральники службових приміщень, зайняті прибиранням загальних туалетів та санвузлів, мають право на щорічну додаткову відпустку за особливий характер праці тривалістю до 4 календарних днів. У даному випадку роботою з особливим характером праці є прибирання загальних туалетів та санвузлів.

Отже, прибиральниця має право на щорічну основну відпустку тривалістю 24 календарні дні та щорічну додаткову відпустку тривалістю до 4 календарних днів у випадку, коли до її обов'язків входить прибирання загальних туалетів та санвузлів. Тривалість додаткової відпустки за особливий характер праці встановлюється колективним або трудовим договором залежно від часу зайнятості працівника в цих умовах і надається пропорційно фактично відпрацьованому часу.

У поле? Ні, на пільгову пенсію

У нас виникли складнощі з оформленням пільгової пенсії як трактористам-машиністам. Нашого колгоспу вже нема. Що робити?

Володимир ПИЛИПЕНКО,
Микола БЕЗКОРОВАЙНИЙ,
Микола ВАЛЬКО (колишні трактористи-машиністи колгоспу «Перемога»).

Чорненкове Покровського району
Дніпропетровської області.

Відповідає заступник голови правління Пенсійного фонду України Валентина НИКИТЕНКО:

— Відповідно до пункту «в» статті 13 Закону України «Про пенсійне забезпечення» право на пенсію за віком на пільгових умовах — після досягнення 55 років — мають трактористи-машиністи, які безпосередньо зайняті на виробництві сільськогосподарської продукції в радгоспах та інших підприємствах сільського господарства. Але лише за умови, що загальний стаж роботи — не менше 25 років, з них не менше 20 років — на зазначеній роботі.

До трактористів-машиністів, безпосередньо зайнятих у виробництві сільгосппродукції, належать працівники, які оформлені на роботу трактористами-машиністами, мають відповідне посвідчення, постійно зайняті на тракторах та інших самохідних сільськогосподарських машинах протягом повного сезону сільгоспробіт у рослинництві та тваринництві. Постановою Кабінету Міністрів від 12.08.1993 р. № 637 передбачено: у випад-

ках, коли в трудовій книжці відсутні відомості, що визначають право на пенсію на пільгових умовах, для підтвердження спеціального трудового стажу приймаються уточнювальні довідки підприємств, організацій або їх правонаступників.

Для трактористів-машиністів підприємств сільського господарства (в тому числі колгоспів) додатково в довідці наводяться відомості про безпосередню зайнятість у виробництві сільгосппродукції.

Відповідно до статті 25 Закону «Про відновлення платоспроможності боржника або визнання його банкрутом» з дня призначення ліквідатора до нього переходять права керівника (органів управління) юридичної особи—банкрута. Якщо підприємство ліквідується, ліквідатор надає довідки, необхідні для призначення пенсії, у тому числі довідки про заробітну плату.

За повідомленням головного управління Пенсійного фонду в Дніпропетровській області, Пилипенко В. Г., Безкоровайний М. Г. та Валько М. А. зверталися до управління ПФУ за місцем проживання щодо призначення пенсій на пільгових умовах як трактористам-машиністам. При цьому довідок про пільговий характер роботи надано не було.

На даний час ТОВ агрофірма «Перемога» (правонаступник колгоспу «Перемога») перебуває у стадії ліквідації. Отже, у разі надання ТОВ агрофірма «Перемога» довідок про пільговий характер роботи питання призначення заявникам пенсій за віком на пільгових умовах (відповідно до пункту «в» статті 13 Закону «Про пенсійне забезпечення») буде розглянуто.

Фото: Фотобанк Уляни Софійської

Додатково повідомляємо, що у разі ліквідації ТОВ агрофірма «Перемога» без визначення правонаступника, питання щодо можливості зарахування до пільгового стажу заявників періодів роботи на посадах трактористів-машиністів у зазначеному вище господарстві можливо буде розглянути на Комісії при головному управлінні Пенсійного фонду в Полтавській області (відповідно до Порядку, затвердженого постановою правління Пенсійного фонду від 10.11.2006 р. № 18-1 та зареєстрованим у Міністерстві юстиції 24.11.2006 р. за № 1231/13105).

НАС ПОЧУЛИ

Про пляжі подбають... комісії

Читач газети «Голос України» А. Орешко з села Домашин у своєму листі дуже обурювався з приводу неналежного благоустрою та бруду на пляжі в місті Мена, що на Чернігівщині. Редакція переслала скаргу до Менської райдержадміністрації. Голова райради А. Соломко відповів:

«Менська міськрада виділяє кошти на утримання пляжу з міського бюджету. У 2007 році за рахунок грошей державного бюджету проводилися очищення водоїмища на міському пляжі. У березні 2009 року зроблено капітальний ремонт шлюзних споруд, який виконало ДП ПМК-59 ВАТ «Чернігівводбуд» на суму 30 тис. грн. Цього літа на пляж завозили пісок, зробили майданчик для волейболу, пофарбували «грибки», туалет.

У літній період там було встановлено два контейнери для збору сміття, яке регулярно вивозили. Працівники служби благоустрою щоденно прибирали на пляжі, виволоювали сміття із озера, викошували траву, випилювали сухі дерева і кущі.

Питання, порушене у зверненні гр. Орешка А. С., розглядалося на засіданні постійно діючої комісії з питань звернень громадян при райдержадміністрації. Було дано доручення створити комісію зі складу представників міськради, правоохоронних органів, санепідемстанції, завідувачого Північного сектору з охорони навколишнього природного середовища в Чернігівській області для детального вивчення питання та внесення пропозицій щодо покращення благоустрою міського пляжу та наведення порядку на даній території».

це стосується рослин, що стоять на підлозі. Адже зацікавленість малюка можуть викликати не лише рослини, а й вміст горщиків, у яких вони ростуть. Листки, що осипалися, і навіть ґрунт можуть потрапити до рота.

Які прекрасні квітучі куші **азалії і гортензії!** Тільки ось рослини ці надзвичайно токсичні, особливо їх

Фото з сайту www.ficus-cactus.ru.

стебла і листки. Наприклад, листки і квіти гортензії містять іони ціаніду, які виявляють свою дію при контакті з водою або слиною. Якщо малюк візьме до рота такий листочок, наслідки можуть бути невітшніми.

Постановою господарського суду Дніпропетровської області від 30.11.2010 р. по справі № Б34/250-10 Товариство з обмеженою відповідальністю «М'ясний формат» (49000, м. Дніпропетровськ, вул. Карла Лібкнехта, буд. 12) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру, 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Карла Лібкнехта, буд. 12, п/р 26004204301100 в Дніпропетровській обласній дирекції АТ «Райффайзен Банк Аваль», МФО 305653, код ЄДРПОУ 34513556.

Ліквідатором боржника призначено арбітражного керуючого Чеснову Наталію Володимирівну, ліцензія АВ № 499198 від 15.02.2010 р. (49033, м. Дніпропетровськ, а/с 2047, тел. 050 572-78-70).

Господарський суд Луганської області (91000, м. Луганськ, пл. Героїв ВВВ, 3А) постановою від 02.12.10 р. по справі № 20/1146 визнав банкрутом ТОВ «НВО «СПЕЦКЕРАМІКА» (юридична адреса: 93400, Луганська область, м. Северодонецьк, вул. Пивоварова, 6А; поточний рахунок 26007042687900 у відділенні № 820 АТ «УКРСИБ-БАНК», МФО 351005, ідент. код 19067194) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керуючий Рачок Роман Володимирович (ліцензія серії АВ № 081092 від 03.07.06 р., адреса для кореспонденції: 91033, м. Луганськ, вул. Оборона, 24).

Кредитори мають право заявити свої претензії в місячний термін з дня публікації оголошення.

Приватне підприємство "РОД" повідомляє про продаж на аукціоні банківського обладнання - нових та бувших у використанні банкоматів Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 560, Diebold Opteva 562. Активи обліковуються на балансі ТОВ "Український промисловий банк".

Відомості по лотам №1 - №8: банкомат Diebold Opteva 500 (новий), 2007 року випуску. *Стартова ціна продажу 1-го банкомату* 61 225,00 гривень (з урахуванням ПДВ).

Відомості по лотам №9 - №16: банкомат Diebold Opteva 562 (новий), 2008 року випуску. *Стартова ціна продажу 1-го банкомату* 77 991,00 гривень (з урахуванням ПДВ).

Відомості по лотам №17 - №149: банкомат Diebold Opteva 500 (бувший у використанні), 2007-2009 років випуску. *Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.*

Відомості по лотам №150 - №187: банкомат Diebold Opteva 520 (бувший у використанні), 2005-2009 років випуску. *Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.*

Відомості по лотам №188 - №306: банкомат Diebold Opteva 560 (бувший у використанні), 2004-2007 років випуску. *Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.*

Відомості по лотам №307 - №391: банкомат Diebold Opteva 562 (бувший у використанні), 2007-2009 років випуску. *Стартову ціну продажу 1-го банкомату даної групи можна отримати за адресою та телефонами, вказаними в кінці оголошення.*

Засоби платежу - грошові кошти. Оплата за придбане обладнання повинна бути проведена протягом 30 календарних днів з дня підписання протоколу аукціону. Додатково переможець аукціону сплачує організатору аукціону винагороду у розмірі 2% від кінцевої вартості придбаних лотів.

Грошові кошти за реєстрацією заявки на участь в аукціоні (реєстраційний внесок) в розмірі 17,00 (Сімнадцять) гривень (з ПДВ) за лот та гарантійний внесок (без ПДВ) в розмірі 10% від стартової ціни вносяться на рахунок Організатора аукціону (Приватне підприємство "РОД"): р/р № 26003751081161 в Черкаському обласному управлінні ВАТ "Ощадбанк", МФО 354507, код ЄДРПОУ 31490018.

Документи, які подаються для участі в аукціоні:

1. Заява про участь в аукціоні.
2. Комплект документів, вказаний у заяві встановленого зразка.
3. Документи, що підтверджують сплату гарантійного та реєстраційного внесків.

Аукціон буде проведений через 12 робочих днів після публікації даного оголошення: "30" грудня 2010 року об 11.00 години за адресою: 01133, м. Київ, б-р Лесі Українки, 26.

Ознайомитись з обладнанням, що пропонується до продажу на аукціоні, потенційні покупці можуть в ТОВ "Укрпромбанк" за адресою: м. Київ, бульвар Лесі Українки, 26, щодня (крім вихідних днів) з "09:00" до "18:00" години.

Одержати додаткову інформацію та подати заяву за встановленою формою можна починаючи з "16" грудня 2010 року за адресою ГП "РОД": Черкаська обл., м. Городище, вул. Миру 114 в робочі дні з 8-ї до 10-ї години. Кінцевий термін прийому заяв - "24" грудня 2010 року. Довідки за телефонами: (04734) 2-02-48, моб. тел. (097) 314 70 05. <http://www.ocenka.co.ua/>.

Постановою господарського суду Волинської області від 30.11.2010 р. по справі № 4/72-Б визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру щодо товариства з обмеженою відповідальністю «Самс» (Волинська область, м. Луцьк, вул. Потебні, 71, ідентифікаційний код 31398565). Ліквідатором призначено Василюка Ігоря Миколайовича (Ліцензія АВ № 3447333 від 19.12.2007 р.).

Довіреності на представлення інтересів ТзОВ «Самс», видані до 30.11.2010 р., скасовано.

Закрите акціонерне товариство «Карло Пазоліні Трейдінг» повідомляє про проведення чергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 25 січня 2011 р. в приміщенні офісу Товариства за адресою: м. Київ, проспект Перемоги, 19. Початок зборів об 11-00. Реєстрація з 10.30 по 10.50.

Порядок денний:

1. Обрання голови та секретаря зборів акціонерів.
2. Затвердження порядку денного загальних зборів акціонерів.
3. Про приведення діяльності товариства у відповідність до вимог до закону «Про акціонерні товариства». Реорганізація ЗАТ в НПАТ.
4. Про підтвердження повноважень голови правління ЗАТ «Карло Пазоліні Трейдінг».
5. Про прийняття рішення лонгації ліцензійного договору.

Пропозиції щодо порядку денного надсилати на адресу: 03055, м. Київ, проспект Перемоги, 19, ЗАТ «Карло Пазоліні Трейдінг». Для участі у зборах акціонерам мати документ, що посвідчує особу та доручення. Довідки за телефоном: (044) 236-99-90.

Правління.

Постановами Господарського суду Львівської області (79014, м.Львів, вул.Личаківська,128)

1) від 23.11.2010 р. по справі 31/181-2010 визнано банкрутом Приватне підприємство "Захід-спецпостач" (м.Львів, вул.Майорівка, 3/19,ЄДРПОУ 33665804);

2) від 21.09.2010 р. по справі 8/44(10) визнано банкрутом Приватне підприємство "І-Ді-С-4" (Львівська обл., м.Пустомити, вул.Фабрична, 19, ЄДРПОУ 34725256);

3) від 30.11.2010 р. по справі 31/188-2010 визнано банкрутом Товариство з обмеженою відповідальністю "Союз плюс сервіс" (м.Львів, вул.Повітряна, 75/2, ЄДРПОУ 30444793).

Ліквідатором по цих справах призначено арбітражного керуючого Зубачика В.Р. (ліцензія АВ №499043 від 04.12.2009р. м.Львів, вул.Лінкольна 47/61). Претензії кредиторів приймаються протягом 30 днів, від дня публікації оголошення.

Постановою господарського суду Донецької області від 29 листопада 2010 року у справі № 42/157Б Товариство з обмеженою відповідальністю «Агро-Век» (код ЄДРПОУ 32447094; адреса: вул. Привокзальна, буд. 6, м. Дружківка Донецької області, 84200) визнано банкрутом, відкрито ліквідаційну процедуру строком на 6 місяців, ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Маншиліну Ганну Олександрівну, що мешкає за адресою: вул. Чапаєва, буд. 118, с. Спартак Ясинуватського району Донецької області.

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця від дня публікації цього оголошення на адресу ліквідатора.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру стосовно Приватного підприємства «РБК-Тоннмет», 69063, м. Запоріжжя, р/р 26004193722401 Ф-я «Запорізьке РУ « АТ «Банк «Фінанси та Кредит», МФО 313731, ЄДРПОУ 36065586 (Ухвала від 06.12.2010 р. по справі № 21/310/10).

Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрекспертсервіс» (69035, м. Запоріжжя, вул. Волгоградська, 31, ЄДРПОУ 32028027).

Вимоги кредиторів до божника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Постановою Господарського суду Полтавської області (вул. Зигіна, 1, м. Полтава, 36000) від 23.11.2010 р. по справі № 18/49 визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру Товариства з обмеженою відповідальністю «Єврософт Плюс», код 35658191, вул. Сковороди, 2-А, м. Полтава, 36003, ліквідатором призначено арбітражного керуючого Васіна Є. Є. (ліцензія АВ № 547877 від 15.11.2010 р.), адреса: пр-т Вавілова, 5, кв. 11, м. Полтава, 36004.

Ухвалою господарського суду Миколаївської області від 16.11.2010 р. по справі № 11/160/10 введено процедуру розпорядження майном ТОВ «РІЧКОВА ГАВАНЬ» (ЄДРПОУ 31671491, адреса: м. Миколаїв, вул. 8 Лінія, 71).

Розпорядником майна вищезазначеного підприємства призначено Животовську Інну Миколаївну (ліцензія АБ № 271605 від 16.12.2005 р.), кредиторські вимоги приймаються протягом 30 діб з моменту опублікування оголошення за адресою: 54017, м. Миколаїв, вул. Громадянська, буд. 93.

У зв'язку зі зміною кількості лотів, призначених для продажу на аукціоні, Приватне підприємство "РОД" повідомляє про відміну аукціону з продажу банківського обладнання - нових та бувших у використанні банкоматів Diebold Opteva 500, Diebold Opteva 520, Diebold Opteva 560, Diebold Opteva 562, які обліковуються на балансі ТОВ "Укрпромбанк", призначеного на 16 грудня 2010 року, інформація про який була опублікована в газеті "Голос України" № 226 (4976) від 1 грудня 2010 року. Нову дату, місце проведення та інші істотні умови аукціону буде визначено у новому оголошенні.

Господарський суд Львівської області (79010, м. Львів, вул. Личаківська, 128) ухвалою від 14.10.2010 року у справі № 21/93/10 порушив провадження у справі про банкрутство ПАТ «Полярон» (м. Львів, вул. Угорська, 14, ЄДРПОУ 14308606).

Ухвалою від 10.11.2010 року у справі № 21/93/10 введено процедуру розпорядження майном ПАТ «Полярон» (м. Львів, вул. Угорська, 14, ЄДРПОУ 14308606) та призначено розпорядника майном Боброва Володимира Рішардовича, адреса: м. Львів, вул. Шафарика, 8/33).

Заяви кредиторів приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Закрите акціонерне товариство "Арсіго" (код ЄДРПОУ 31612038), місцезнаходження: 04073, м. Київ, пр. Московський, 21-А, повідомляє, що 29 листопада 2010 року прийнято рішення позачерговими загальними зборами акціонерів (протокол №16) про припинення діяльності Закритого акціонерного товариства "Арсіго" шляхом його перетворення у Товариство з обмеженою відповідальністю "Арсіго". При перетворенні ЗАТ "Арсіго" всі його майнові права, грошові кошти, зобов'язання, інші права та обов'язки, які йому належать, переходять до його правонаступника - Товариства з обмеженою відповідальністю "Арсіго". Вимоги кредиторів до ЗАТ "Арсіго" приймаються протягом двох місяців з дати опублікування оголошення.

Заяви кредиторів приймаються за адресою: 04073, м. Київ, пр. Московський, 21-А. Час роботи комісії з перетворення: з 9.00 до 18.00 у робочі дні, тел/факс: 044 464-94-24.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру стосовно Приватного підприємства «Сталь Трейд ХІІ», 69000, м. Запоріжжя, р/р 26003001985201 Ф-Я «Запорізьке РУ» АТ «Банк «Фінанси та Кредит», МФО 313731, ЄДРПОУ 33795081 (Ухвала від 06.12.2010 р. по справі № 21/309/10).

Ліквідатором призначено ініціюючого кредитора - Товариство з обмеженою відповідальністю «Укрекспертсервіс» (69035, м. Запоріжжя, вул. Волгоградська, 31, ЄДРПОУ 32028027).

Вимоги кредиторів до божника приймаються протягом одного місяця з дня опублікування оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ "Костянтинівський металургійний завод", м. Костянтинівка, вул. Леніна, 172, повідомляють про проведення повторного конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ВАТ "Костянтинівський металургійний завод", а саме - дебіторська заборгованість ВАТ "Костянтинівський металургійний завод" по балансовій вартості зі зниженням початкової ціни продажу на 30% - 5 828 610,38грн., гарантійний внесок - 528 861,04грн. З фіскавними умовами конкурсу можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДЮД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 23 календарних дні із дня публікації у газеті до 13.00 год. 06 січня 2011р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 17 січня 2011р., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ "Костянтинівський металургійний завод". Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) 07.12.2010 р. по справі № Б-24/223-10 ТОВ "МЕРІДА" (код ЄДРПОУ 36815016, м. Харків, вул. Лозівська, 3, кв. 1) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Садчикова Сергія Олексійовича; адреса: м. Харків, вул. Лозівська, 3, кв. 1. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнані банкрутами наступні підприємства:

- ТОВ «Фінансова промислова група «Тримекс» (код 36060090) № 50/250-6 від 30.04.10 р.
- ТОВ «Експертдіагностика» (код 33830843) № 50/249-6 від 30.04.10 р.
- ТОВ «Веста Опт» (код 32104537) № 50/246-6 від 12.05.10 р.
- ПП «Торговий дім Союз» (код 30857108) № 50/245-6 від 12.05.2010 р.
- ТОВ «ТДА Сервіс ЛТД» (код 32588923) № 50/244-6 від 12.05.2010 р.
- БФ ДСНГ «Великий шлях» (код 34491281) № 44/571-6 від 09.11.2009 р.
- ТОВ «Роксана Плюс» (код 30550992) № 15/467-6 від 21.08.07 р.

Ліквідатором призначено ДПІ у Голосіївському р-н (01033, м. Київ, вул. Желянська, 23).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Установчі та реєстраційні документи, круглі печатки та штампи, вищезазначених підприємств, вважати недійсними.

life:) Про зміни до умов обслуговування індивідуальних абонентів life:) передоплаченого зв'язку

Компанія "Астеліт", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про внесення змін до умов обслуговування індивідуальних абонентів life:) передоплаченого зв'язку з 22 грудня 2010 року.

На сьогодні нові індивідуальні абоненти life:) на умовах передоплати мають можливість здійснювати та отримувати дзвінки, надсилати або приймати SMS, MMS, користуватись Інтернетом та іншими послугами (далі Повний Доступ до Мережі life:)) впродовж 365 днів з моменту активації стандартного стартового пакета, або впродовж 180 днів з моменту активації акційного стартового пакета.

Кожне поповнення рахунку на 10 грн та більше одним платежем продовжує можливість здійснювати та отримувати дзвінки тощо на 365 днів з моменту поповнення.

Поповнення основного рахунку на суму до 10 грн не впливає на строки надання телекомунікаційних послуг life:).

Для існуючих абонентів life:) Повний Доступ до Мережі life:) впродовж 365 днів надається з моменту наступного поповнення основного рахунку від 10 грн.

Починаючи з 22 грудня 2010 року, після закінчення строку 365 днів Повний Доступ до Мережі надається в рахунок сплати 2 грн/день, в рахунок чого абоненту надаються додатково 500 хвилин/день для дзвінків в мережі life:). У випадку не сплати 2 грн/день впродовж наступних 30 днів абонент може поповнити рахунок на суму від 10 грн одним платежем і поновити, таким чином, Повний Доступ до Мережі life:) на 365 днів з моменту такого поповнення. За відсутності зазначеного поповнення обслуговування по абонентському номеру Sim-карти остаточно припиняється.

Тарифи наведено з урахуванням ПДВ та збору до ПФ.

Детальні умови підключення та обслуговування індивідуальних абонентів life:) можна знайти на сайті www.life.com.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) порушено провадження у справі про банкрутство стосовно Відкритого акціонерного товариства «Енергодарбуд», 71500, Запорізька обл., м. Енергодар, вул. Промислова, 44-б, ЄДРПОУ 00120052, р/р 26001060233693 в ЗРУ «Приватбанк», МФО 313399 (Ухвала від 07.12.2010 р. № 21/308/10).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шестопалову Ольгу Дмитрівну (ліцензія серія АВ № 547709 від 09.08.2010 р.), адреса: 69118, м. Запоріжжя, вул. Новокузнецька, 17/17).

Вимоги кредиторів до божника приймаються протягом тридцяти днів з дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Херсонської області (73000, м. Херсон, вул. Горького, 18) від 16.11.2010 р. порушено справу № 17/163-Б-10 про банкрутство Товариства з обмеженою відповідальністю Міжгалузевий торговий дім «Камелот-Сервіс» (код ЄДРПОУ: 31760350, адреса: 73000, м. Херсон, вул. Гагаріна, 121, п/р № 2600501692546 ХФ АТ «Укрексімбанк», МФО 352639).

Розпорядником майна призначено Циркунову Олену Олександрівну (Ліцензія серії АВ № 547812 від 12.10.2010 р., м. Херсон, вул. Гоголя, 11 кв. 4).

Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації цього оголошення.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ "Костянтинівський металургійний завод", м. Костянтинівка, вул. Леніна, 172, повідомляють про проведення повторного конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляються активи ВАТ "Костянтинівський металургійний завод", а саме - дебіторська заборгованість ВАТ "Костянтинівський металургійний завод" по балансовій вартості зі зниженням початкової ціни продажу на 30% - 5 828 610,38грн., гарантійний внесок - 528 861,04грн. З фіскавними умовами конкурсу можна ознайомитись у організатора конкурсу. Гарантійний внесок у розмірі 10% від початкової ціни реалізованого майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу - 17,00 грн. перераховуються на р/р 260077397 в ДЮД ВАТ "Райффайзен Банк Аваль" м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області, розташованому за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 23 календарних дні із дня публікації у газеті до 13.00 год. 06 січня 2011р. включно. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 17 січня 2011р., у ФДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області об 11.00 год. за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Переможець конкурсу на підставі затвердженого протоколу конкурсу укладає договір купівлі - продажу з ліквідатором ВАТ "Костянтинівський металургійний завод". Довідки за телефонами: 304-37-21, 304-77-83.

Господарським судом Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) 07.12.2010 р. по справі № Б-24/223-10 ТОВ "МЕРІДА" (код ЄДРПОУ 36815016, м. Харків, вул. Лозівська, 3, кв. 1) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено голову ліквідаційної комісії Садчикова Сергія Олексійовича; адреса: м. Харків, вул. Лозівська, 3, кв. 1. Заяви кредиторів приймаються протягом місяця від публікації оголошення.

Постановами Господарського суду м. Києва (01030, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) визнані банкрутами наступні підприємства:

- ТОВ «Фінансова промислова група «Тримекс» (код 36060090) № 50/250-6 від 30.04.10 р.
- ТОВ «Експертдіагностика» (код 33830843) № 50/249-6 від 30.04.10 р.
- ТОВ «Веста Опт» (код 32104537) № 50/246-6 від 12.05.10 р.
- ПП «Торговий дім Союз» (код 30857108) № 50/245-6 від 12.05.2010 р.
- ТОВ «ТДА Сервіс ЛТД» (код 32588923) № 50/244-6 від 12.05.2010 р.
- БФ ДСНГ «Великий шлях» (код 34491281) № 44/571-6 від 09.11.2009 р.
- ТОВ «Роксана Плюс» (код 30550992) № 15/467-6 від 21.08.07 р.

Ліквідатором призначено ДПІ у Голосіївському р-н (01033, м. Київ, вул. Желянська, 23).

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом 30-ти днів з дня опублікування оголошення.

Установчі та реєстраційні документи, круглі печатки та штампи, вищезазначених підприємств, вважати недійсними.

life:) Про зміни до умов обслуговування індивідуальних абонентів life:) передоплаченого зв'язку

Компанія "Астеліт", що надає телекомунікаційні послуги під торговою маркою life:), повідомляє про внесення змін до умов обслуговування індивідуальних абонентів life:) передоплаченого зв'язку з 22 грудня 2010 року.

На сьогодні нові індивідуальні абоненти life:) на умовах передоплати мають можливість здійснювати та отримувати дзвінки, надсилати або приймати SMS, MMS, користуватись Інтернетом та іншими послугами (далі Повний Доступ до Мережі life:)) впродовж 365 днів з моменту активації стандартного стартового пакета, або впродовж 180 днів з моменту активації акційного стартового пакета.

Кожне поповнення рахунку на 10 грн та більше одним платежем продовжує можливість здійснювати та отримувати дзвінки тощо на 365 днів з моменту поповнення.

Поповнення основного рахунку на суму до 10 грн не впливає на строки надання телекомунікаційних послуг life:).

Для існуючих абонентів life:) Повний Доступ до Мережі life:) впродовж 365 днів надається з моменту наступного поповнення основного рахунку від 10 грн.

Починаючи з 22 грудня 2010 року, після закінчення строку 365 днів Повний Доступ до Мережі надається в рахунок сплати 2 грн/день, в рахунок чого абоненту надаються додатково 500 хвилин/день для дзвінків в мережі life:). У випадку не сплати 2 грн/день впродовж наступних 30 днів абонент може поповнити рахунок на суму від 10 грн одним платежем і поновити, таким чином, Повний Доступ до Мережі life:) на 365 днів з моменту такого поповнення. За відсутності зазначеного поповнення обслуговування по абонентському номеру Sim-карти остаточно припиняється.

Тарифи наведено з урахуванням ПДВ та збору до ПФ.

Детальні умови підключення та обслуговування індивідуальних абонентів life:) можна знайти на сайті www.life.com.ua

Ліцензія НКРЗ АБ №222715 від 17.11.2005 р. ТОВ "Астеліт", 03110, м. Київ, вул. Солом'янська, 11, літера "А".

Оголошуються реалізація на відкритих торгах дев'яти об'єктів нерухомості Відкритого акціонерного товариства «Щорський електромеханічний завод», розташованих за адресою: м. Щорс, вул. 30 років Перемоги, загальною площею 11097,3 кв. м., з них:

- промисловою площею - 10381,5 кв. м.;
- адміністративною площею - 715,8 кв. м.

Враховуючи специфіку Щорського району (деревоборбна) та місце розташування, можливе призначення для глибокої переробки деревини. Розмір земельної ділянки біля 2,7 га.

Заяви та пропозиції приймаються протягом 30 днів з моменту виходу оголошення за адресою: м. Чернігів, вул. Бєлова, 18/77.

Сьогодні в Україні хмарно з проясненнями. На півдні сніг, мокрий сніг (у Приазов'ї подекуди сильний), місцями налипання мокрого снігу, хуртовини. На дорогах ожеледиця. Вітер північно-східний, 5—10 м/с, у Криму та Приазов'ї місцями пориви 17—22 м/с. На півдні вночі 3—8 градусів морозу, вдень 0—5 морозу, в Приазов'ї до 2 тепла. На решті території вночі 6—11 морозу, вдень 2—7, у західних областях вночі 11—16, удень 7—12 градусів морозу

Вшанували
чемпіонів

Голова Рівненської ОДА Василь Берташ вручив медалі спортсменам, які гідно представили область на змаганнях всеукраїнського, європейського та світового рівня, а також їхнім тренерам. Серед нагороджених бронзова призерка перших в історії юнацьких Олімпійських ігор у Сінгапурі, легкоатлетка Олена Колісниченко, бронзовий призер чемпіонату Європи з греко-римської боротьби Андрій Мартинчук, чемпіонки України з пляжного волейболу Олена Басанова та Валентина Грицюк, чемпіонка зі спортивної гімнастики Олена Васильєва. Загалом протягом року 22 вихованці спортивних шкіл стали чемпіонами України з різних видів спорту.

Серед тих, чіми здобутками Рівненщина може пишатися, сім команд-переможців всеукраїнських змагань: з пляжного волейболу, легкої атлетики, стрільби з лука, лижного і водного туризму. Їм вручено подяки та спортивний інвентар. Нагороди отримали райони, команди яких посіли призові місця в загальному заліку обласної спартакиади школярів, а також загальноосвітні навчальні заклади, котрі стали переможцями обласного конкурсу на кращу організацію фізкультурно-спортивної роботи.

Василь Берташ зазначив, що розвиток спортивної галузі краю є пріоритетом на наступний рік. Уже виділено земельну ділянку під будівництво Палацу спорту по вулиці Макарова у Рівному. Обласна влада подбає і про будівництво сучасних модульних спортивних залів.

Олександра ЮРКОВА.
Рівне.

Турнірна хроніка

Легка атлетика. Українець Сергій Лебідь став дев'ятиразовим чемпіоном Європи з кросу. Це унікальне досягнення підкорилося йому в Португалії. Лебідь подолав дистанцію у 10 кілометрів за 29 хвилин і 15 секунд.

Біатлон. Гогфільцен (Австрія). 2-й етап Кубка світу. Українець Сергій Седнев став срібним призером у спринтерських перегонах на 10 км. Він до останнього претендував на «золото», але його зумів випередити норвежець Бьор, який на другому вогневому рубежі відстрілявся без промахів. 1. Тайрер Бьор (Норвегія) — 28:17,6 (0+0 — промахи). 2. **Сергій Седнев (Україна) — 28:45,1 (0+1).** 3. Алексіс Беф (Франція) — 28:50,9 (0+1).

Іще одне «срібло» в Гогфільцені нам принесла жіноча збірна України, котра фінішувала другою в естафеті 4 х 7,5 км. 1. Німеччина — 1:16:22,5 (0+9); 2. **Україна (Оксана Хвостенко, Олена Підгрушна, Вікторія Семеренко, Валентина Семеренко) — +59,1 (0+8);** 3. Норвегія — + 1:08,4 (0+9); 4. Росія — + 1:17,8 (1+10)

Гандбол. Норвегія/Данія. Чемпіонат Європи серед жінок. Лише в третьому турі наша команда відчула смак перемоги. Україна — Німеччина. 33:23. Підсумкові показники в Групі С: Швеція — 6 очок, Нідерланди, Україна, Німеччина — по 2. Українки вийшли до наступного раунду. А там, на жаль, лише одним м'ячем поступилися угоркам — 25:26.

Сторінку підготував
Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

«Золоті» хвилі
королеви Анни

Національний комітет спорту інвалідів України та Спортивна федерація глухих України отримали надзвичайно приємну новину: член національної дефолімпійської збірної України з плавання Анна Товста (**на знімку**) здобула високе визнання Міжнародного спортивного комітету глухих, отримавши статус найкращої спортсменки 2010 року.

У чоловіків першим став баскетболіст Міха Зупан зі Словенії. Вибір найкращих атлетів проводила спеціальна комісія МСКГ шляхом електронного голосування. Обрані спортсмен заробили 45 і 60 очок відповідно.

Кіровоградка Анна Товста (народилася 15 грудня 1991 року) стала найкращою у світі за результатами виступу на останньому, X чемпіонаті Європи з плавання, що відбувся в Дорتمунді (Німеччина). Її досягнення на цих змаганнях — шість золотих і срібна медалі. Наша королева плавання встановила ще й чотири європейських рекорди. Перші місця вона здобула, змагаючись на дистанціях: 200 м фрістайл — 2.12,15; 400 м фріс-

тайл — 4.37,44 (європейський рекорд); 800 м фрістайл — 9.34,76 (європейський рекорд); в естафетах — 4 х 100 м вільним; 4 х 200 м вільним стилем (європейський рекорд); 4 х 100 м комплексним (європейський рекорд); срібну медаль на 200-метровій батерфляєм.

Приємно, що український плавець із вадами слуху Андрій Зургалідзе став другим після Міхи Зупана. Свої відзнаки кращих спортсменів Анна Товста і Міха Зупан отримують під час проведення XVII зимових Дефолімпійських ігор, котрі відбудуться у місті Штребське Плесо (Словаччина) у лютому 2011 року.

Наталя ГАРАЧ.

Фото надано прес-службою НКСІУ.

Про суперників
дізнаємось у п'ятницю

Футбол. Жеребкування учасників плей-оф Ліги чемпіонів і Ліги Європи відбудуться в штабі-квартирі УЄФА у швейцарському Ньоні в п'ятницю, 17 грудня. Церемонія жеребкування 1/8 фіналу чемпіонського турніру почнеться о 13.00 за київським часом, а 1/16 і 1/8 фіналу Ліги Європи — на годину пізніше.

Жеребкування проведуть генеральний секретар УЄФА Джанні Інфантино та директор УЄФА зі змагань Джорджіо Маркетті. Їм допомагатимуть переможці Кубка європейських чемпіонів різних років: участь у визначенні пар у Лізі чемпіонів візьме славетний англієць сер Боббі Чарльтон, а в церемонії, присвяченій Лізі Європи, — посол турніру ірландець Ронні Вілан.

А ми з нетерпіння чекатимемо суперників для донецького «Шахтаря», київського «Динамо» і харківського «Металіста».

Уболівальницькі
прихильності

Найкращим футболістом «Баварії» у листопаді визнаний Анатолій Тимошук. У традиційному опитуванні уболівальників український футболіст набрав 27,5 відсотка голосів, випередивши Маріо Гомеса (26,8) і Бастіана Швайнштайгера (17,9), повідомляє Cissoccer.com. У листопаді Тимошук узняв участь у чотирьох матчах «Баварії» у чемпіонаті Німеччини й забив два м'ячі. У жовтні в аналогічному опитуван-

ЦЬОГО ДНЯ, 14 ГРУДНЯ

■ **1800.** Помер адмірал Чорноморського флоту Йосип Дерibas. Брав участь у спорудженні Одеси. Його пам'ять увічнено в назві найвідомішої одеської вулиці. ■ **1825.** Повстання декабристів. ■ **1840.** Народився Михайло Старицький, письменник, корифей українського театру (історичні драми «Маруся Богуславка», «Оборона Буші», комедія «За двома зайцями» та ін.). ■ **1918.** До Києва вступили війська Директорії. Гетьмана Скоропадського повалено. ■ **1920.** Не стало Василя Образцова, видатного лікаря, засновника київської терапевтичної школи. ■ **1947.** В СРСР проведено грошову реформу і скасовано карткову систему. ■ **1960.** Декларація ООН про надання незалежності колоніальним країнам і народам.

ні Тимошук посів третє місце. До речі, в останньому турі чемпіонату Бундеслиги «Баварія» вдома перемогла «Санкт-Паулі» — 3:0. Тимошук вийшов у стартовому складі і грав до останньої хвилини поєдинку.

Забивали тільки
львів'яни

Готуючись у Туреччині до завершального матчу групового турніру Ліги Європи (Львів, 15 грудня), львівські «Карпати» під дощем (плюс 16 градусів) зіграли контрольний матч з місцевим клубом «Корумспор», котрий виступає у другому дивізіоні. І здобули перемогу з великим рахунком — 5:0. Відзначилися: Худоб'як, Гудима (двічі), Георгій Баранець і Сагайдак.

Наша команда в першому таймі грала в такому складі: Тлумак, Авелар, Мілошевич, Тубич, Федецький, Ткачук, Мартинюк, Худоб'як, Гурулі, Кузнецов, Кожанов; у другому — Руденко, Сагайдак, Гурський, Петрівський, Гірський, Мартинюк, Тістик, Георгій Баранець, Борис Баранець, Гудима, Габовда.

У гостях, як удома

Чемпіонат Молдови. 20-й тур. Перед візитом до Києва суперник «Динамо» — «Шериф» з Тирасполя здобув переконливу перемогу на виїзді, здолавши клуб «Гагаузія» — 0:4. М'ячі забивали: Волков, 20, Єрохін, 55, Франса, 59, Гаурачс, 82. «Шериф»: Стажипа, Волков (Дьеду, 70), Георгієв, Франса (Гаурачс, 63), Єрохін (Ніколич, 65), Балім, Руамба (Фред, 79), Годерян, Самарджич, Надсон, Бранкович.

ФОТОФАКТ

Художня гімнастика. Львів. Обласна організація ФСТ «Україна», ДЮСШ «Галеон» у Палаці спорту «Галичина» провели VI Міжнародний турнір «Зимова казка». Участь у ньому взяли понад 150 гімнасток із Польщі (команди з Кракова та Бельсько-Бяла), дві команди з Росії (Москва і Тула), Молдови, Литви, Словаччини. Україну представляли колективи з Києва, Донецька, Дніпропетровська, Володимир-Волинського, Миколаєва, Харкова, Одеси, Кіровограда, Дніпродзержинська, Вінниці, Ужгорода, Калинівки та Львова. Найстаршій учасниці — 18 років, наймолодшій — шість.

На знімку: під час однієї з церемоній нагородження, в центрі Міхаєла Пампухова зі Словаччини.
Фото Євгена КРАВСА.

Над номером працювали: **Леонід БРОВЧЕНКО, Олександр СУСЛЕНКО, Валерій ДРУЖЕНКО.**

Редакція: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДА.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.
- Платні матеріали.

Засновник — Верховна Рада України
Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна на 2010 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць.

Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 150000.

Друк: ТОВ «Мета-Поліграф», 04073 м. Київ, вул. Марка Вовчка, 12/14, тел. (044) 581-68-15 Зам. 18657

Макет, верстка — редакція газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

☎ **ТЕЛЕФОНИ:** для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

